131

REGELEN

VOOR HET

BEHEER VAN HET MATERIEEL

BIJ HET

DEPARTEMENT VAN OORLOG

MET DAARBIJ BEHOOREND

BIJVOEGSEL

EN

BIJLAGE L^{a}. A.

(Gearresteerd bij Gouvernements besluit dd. 11 Juni 1882 No. 6, Staatsblad No. 161, uitgegeven bij alg. order 1883 No. 65, bijgewerkt tot en met alg. order 1912, No. 50).

BATAVIA
LANDSDRUKKERIJ
1913.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

REGELÈN MATERIEEL BEHEER.

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal : 1 - 7 - 2010
Nomor Induk : 1406 /IPN - Mus
BIB - ID : 0010 - 414745 60
ITEM - ID : 031018013 2
Asal : Museum Pusat

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VI 460
No 1

REGELEN

VOOR HET

BEHEER VAN HET MATERIEEL

BIJ HET

DEPARTEMENT VAN OORLOG

MET DAARBIJ BEHOOREND

BIJVOEGSEL

EN

BIJLAGE L^{a}. A.

(Gearresteerd bij Gouvernements besluit dd. 11 Juni 1882 No. 6, Staatsblad No. 161, uitgegeven bij alg. order 1883 No. 65, bijgewerkt tot en met alg. order 1912, No. 50).

BATAVIA
LANDSDRUKKERIJ
1913.

BAT. GENOOTSCHAP VAN K.EN W.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

INHOUD.

HOOFDSTUK I.

ALGEMEENE REGELEN VOOR HET MATERIEEL.

			BLADZ.
Afdeeling	1.	Indeeling en algemeen beheer	1
„	2.	Van de materieele voorzieningen	4
„	3.	Van het verbruik van materieel en de vermindering der voorraden	13
„	4.	Van de bewaarplaatsen, wie daarover beheer voeren en op dat beheer toezicht hebben	19
„	5.	Van de voorraden in iedere bewaarplaats en hunne aanvulling	23
„	6.	Van de behandeling der bewijzen van uit Nederland naar Indië en omgekeerd verscheepte goederen	25
„	7.	Van de ordonnateurs voor het materieel	26
„	8.	Van de inspectiën over het materieel	39

HOOFDSTUK II.

OVER DE COMMISSIËN TEN BEHOEVE VAN HET MATERIEEL.

			BLADZ.
Afdeeling	1.	Van het benoemen der commissiën en hare verplichtingen in het algemeen ..	42
„	2.	Van de commissiën tot opname en overgave van bewaarplaatsen	40
„	3.	Van de commissiën tot keuring van geleverde of bij de inrichtingen van het leger vervaardigde goederen	51
„	4.	Van de commissiën tot keuring van als onbekwaam of herstelbaar opgegeven goederen	55

PERPUSTAKAAN NASIONAL

BLADZ.

Afdeeling 5. Van de commissiën tot ontvangst van uit Nederland dan wel van andere plaatsen buiten Nederlandsch-Indië aangebrachte goederen 59
„ 6. Van de commissiën tot ontvangst van goederen van andere plaatsen in Nederlandsch-Indië aangevoerd .. 63
„ 7. Van de commissiën tot verzending van goederen 65
„ 8. Van de commissiën voor aangelegenheden van specialen aard 66

HOOFDSTUK III.

INSTRUCTIE VOOR HET BEHEER DER BEWAARPLAATSEN.

BLADZ.

Afdeeling 1. Van de algemeene verplichtingen der beheerders 68
„ 2. Van de ontvangst van goederen uit Nederland 73
„ 3. Van de ontvangst van goederen, van andere plaatsen aangevoerd 77
„ 4. Van de ontvangst van goederen van andere magazijnen, inrichtingen, korpsen of diensten ter plaatse 80
„ 5. Van de ontvangst der goederen van andere departementen 82
„ 6. Van de ontvangst van goederen van aannemers of leveranciers in of buiten contract 84
„ 7. Van de afzending van goederen naar andere plaatsen in Indië 85
„ 8. Van de afzending van goederen naar Nederland 92
„ 9. Van de plaatselijke verstrekkingen aan magazijnen, inrichtingen, korpsen, diensten of bijzondere personen 93
„ 10. Van de verstrekkingen aan andere departementen en diensten 97

PERPUSTAKAAN NASIONAL

BLADZ.

Afdeeling 11. Van de verwisseling van goederen bij de bewaarplaatsen 98
„ 12. Van de over en afschrijving van goederen van slooping, vernietiging en verkoop 99
„ 13. Van de spillages 101
„ 14. Van de geldelijke administratie 102
„ 15. Van het houden der boeken en het opmaken van staten en verantwoordingen 105
„ 16. Van de opname eener bewaarplaats, zoomede van de overgave en overname van het beheer 113

HOOFDSTUK IV.

BEHEER EN VERANTWOORDING VAN MATERIEEL IN GEBRUIK EN WAT DAARMEDE IN VERBAND STAAT.

BLADZ.

Afdeeling 1. Algemeene bepalingen 118
„ 2. Van de voeding en verlichting 120
„ 3. Van de kleeding en uitrusting 121
„ 4. Van de draagbare wapening 124
„ 5. Vervallen 132
„ 6. Van de kazerneering 132
„ 7. Van de hospitaalgoederen 136
„ 8. Van de gedrukte stukken 137
„ 9. Van de kampements gereedschappen .. 138
„ 10. Van de bureaumeubelen 139
„ 11. Van de emballage-effecten en verdere magazijnsbenoodigdheden 141
„ 12. Van het materieel der artillerie 141
„ 13. Van de munitiën 144
„ 14. Geneesmiddelen, praeparaten, geneeskundige instrumenten, enz. 152
„ 15. Van de meet- en teekeninstrumenten. 154
„ 16. Van de boekwerken 155

PERPUSTAKAAN NASIONAL

BLADZ.

Afdeeling 17. Van de artikelen tot onderhoud van materieel 156
„ 18. Bouwmaterialen, bouwgereedschappen en verdere geniegoederen 157
„ 19. Materialen en gereedschappen bij de inrichtingen van het leger 160
„ 20. Vervallen 162

Bijvoegsel 163
Bijlage L[a]. A. Regelen voor de bewaring, verpakking en verzending van vaste vetten, aetherische en vette oliën 166

PERPUSTAKAAN NASIONAL

EERSTE HOOFDSTUK.

ALGEMEENE REGELEN VOOR HET MATERIEEL.

EERSTE AFDEELING.

Indeeling en algemeen beheer.

Artikel 1. Het materieel bij het Departement van Oorlog is, met betrekking tot het daarover te voeren beheer, gesplitst in de volgende onderdeelen, als:

a. het materieel der artillerie, omvattende de bewapening voor het leger en de korpsen daarbuiten; de munitiën; het geschut met projectielen, affuiten, voertuigen en verder toebehooren, het harnachement, en al hetgeen tot het onderhoud, de bewaring, enz., van dat materieel noodig is;

b. het materieel der genie, omvattende de bouwmaterialen, bouwgereedschappen, werktuigen, kampementsgereedschappen en alle verdere losse voorwerpen, dienende tot inrichting en onderhoud van gebouwen, enz. en niet behoorende tot kazerneering of huisraad;

c. het materieel der militaire administratie, omvattende de voorwerpen tot kleeding en uitrusting van den soldaat; de stoffen en verdere benoodigdheden tot vervaardiging daarvan; de voorwerpen van kazerneering, huisraad en nachtleger; de hospitaalgoederen; de eereteekenen en de gedrukte stukken en voorts de vivres en ververschingen;

d. het materieel van den geneeskundigen dienst, omvattende alle genees- en heelkundige instrumenten, praeparaten, geneesmiddelen, enz.;

e. het materieel van den Topographischen dienst, omvattende de teeken- en meetinstrumenten, de topographische en photographische benoodigdheden, alsmede de kaarten enz., welke tot gebruik en verkoop bij dien dienst worden voortgebracht;

f. het materieel van verschillenden aard, omvattende de in de bibliotheken aanwezige boekwerken, kaarten enz., de

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

reglementen en voorschriften, de bureaumeubelen en andere voorwerpen, bij de wapens en diensten van het leger in gebruik en niet te rangschikken onder de bij *a* tot *e* omschreven goederen.

Artikel 2. Behoudens het bepaalde bij artikel 3 is het algemeen beheer over ieder der bij artikel 1 sub *a* tot en met *e* omschreven onderdeelen van het materieel opgedragen aan de chefs der wapens en diensten, en voor zooveel betreft het materieel van verschillenden aard, aan den chef van het wapen of den dienst, waarbij het aanwezig is.

Behalve het algemeen materieel beheer, hem als Chef van het Wapen der Infanterie opgedragen, heeft de Chef der IIe afdeeling ook het algemeen beheer over de bureaumeubelen en andere voorwerpen, in gebruik bij de afdeelings- en gewestelijke militaire commandanten zoomede bij de plaatselijke commandanten.

De Chef der VIIe afdeeling is belast met het beheer over de bibliotheek van het Departement van Oorlog en met het algemeen beheer over de garnizoensbibliotheken.

Voormelde Chefs worden bij de verdere in deze regelen vervatte voorschriften met den naam van „algemeene Chef" aangewezen.

Artikel 3. De algemeene Chefs zijn voor het door hen te voeren beheer verantwoordelijk aan den Commandant van het leger en Chef van het Departement van Oorlog, die voor de nauwgezette opvolging dezer regelen zorg draagt, en voor alle handelingen, het materieel van dat departement betreffende, aansprakelijk is.

Eene uitzondering hierop vormen de machtigingen, verleend tot afschrijving van goederen, bedoeld in de eerste alinea van artikel 43, voor welke machtigingen aansprakelijk zijn de chefs die haar verleend hebben.

Artikel 4. In verband met de vermoedelijke behoefte, de tijdsomstandigheden, de wijze waarop voorziening in het benoodigde is voorgeschreven, den aard der goederen en hunne meerdere of mindere vatbaarheid tot bederf bij lange bewaring, bepaalt de Commandant van het leger van welke artikelen voorraad zal worden opgelegd en hoe groot die voorraad zal wezen.

Artikelen, welke volgens contracten van openbare aanbe-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

steding plaatselijk worden geleverd, worden zoo min mogelijk in voorraad opgelegd.

Artikel 5. Voor zooveel dit noodig blijkt en daarin door de Koningin of den Gouverneur-Generaal niet is of wordt voorzien, worden door den Commandant van het leger beschrijvingen vastgesteld voor die artikelen, welke naar een bepaalden vorm, volgens bepaalde afmetingen of van bepaalde materialen moeten worden daargesteld of verkregen.

In overeenstemming met die beschrijvingen zorgt de betrokken algemeene Chef, dat zich waar noodig behoorlijk gewaarmerkte standmodellen bevinden.

Artikel 6. De Commandant van het leger stelt de geldswaarde vast, welke aan ieder bekwaam, in voorraad aanwezig artikel moet worden toegekend.

Bij de berekening dier prijzen wordt als grondslag aangenomen: voor artikelen, die uit Nederland zijn of worden aangevoerd, de factuursprijzen over de drie laatste jaren, verhoogd met de noodige percenten voor onkosten van uitzending, verliezen door beschadiging of bederf, administratiekosten, enz. en voor goederen, die in Indië zijn, of worden aangeschaft, de contracts- of inkoopsprijzen, vermeerderd met de kosten van het voeren der administratie, enz.

De aldus vastgestelde geldswaarde, zoomede de daarin later noodig geworden wijzigingen, brengt de Commandant van het leger door middel van prijslijsten ter kennis van het leger, van de Chefs der overige departementen van algemeen bestuur en van de Algemeene Rekenkamer.

Artikel 7. Bij deze prijslijsten en evenzoo bij de beschrijvingen bij artikel 5 bedoeld, worden de benamingen aangegeven waaronder de goederen in beheer en verantwoording worden genomen.

Deze benamingen zijn zooveel mogelijk gelijk aan die, waaronder soortgelijke goederen in den handel voorkomen of algemeen bekend zijn.

De naam- en prijslijsten worden in onderdeelen geplitst, derwijze dat alle artikelen, tot een zelfde categorie van voorwerpen behoorende, zooveel mogelijk in alphabetische volgorde onder een hoofd, letter of nummer te vinden zijn.

Artikel 8. De Commandant van het leger stelt vast of keurt goed zoodanige huishoudelijke voorschriften, als in verband met deze regelen tot een ordelijk beheer en een zuinig

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

en doelmatig gebruik van 's lands goederen worden noodig geoordeeld.

Voor zooveel daarin niet reeds bij deze regelen is voorzien, geeft hij de noodige voorschriften tot het merken en nummeren van de goederen, die daarvoor in aanmerking komen.

Artikel 9. Tot het landsmaterieel in deze regelen bedoeld, worden niet gerekend de landsgebouwen, sterkten, gronden en verdere vaste goederen, ter beschikking van het departement en evenmin de paarden en trekdieren, welke bij het leger worden aangehouden.

TWEEDE AFDEELING.

Van de materieele voorzieningen.

Artikel 10. De goederen door eenig departement van algemeen bestuur aangeschaft, worden door dat departement zelf bewaard, verzorgd en beheerd (artikel 1 der ordonnantie van 17 December 1866. Staatsblad N° 151).

In de behoefte aan materieel voor het leger wordt voorzien:

a. door aanschaffing in Nederland door de zorg van den Minister van koloniën,

b. door aanschaffing in Indië, in of buiten de koloniën.

Artikel 11. Aanschaffing in Nederland vindt plaats van alle zulke goederen, waarvoor die wijze van voorziening is of nader wordt voorgeschreven.

Indien die goederen niet tijdig in Indië aanwezig zijn, of wel wanneer de behoefte zoodanig mocht vermeerderen, dat het aangevraagde niet kan worden afgewacht en geen tijd tot vernieuwde aanvraag en uitzending aanwezig is, vindt aanschaffing in Indië plaats van het urgent benoodigde.

Artikel 12. Voor de aanschaffing van materieel in Nederland worden door de algemeene Chefs jaarlijksche en, des noodig, buitengewone eischen opgemaakt.

De eischen worden ingericht volgens model N° 152 en aan den Gouverneur-Generaal ingediend vóór of op den 15^en^ Februari van het jaar, voorafgaande aan dat, waarin de uitzending uit Nederland moet plaats vinden, alzoo vóór of op den 15^en^ Februari 1904 voor goederen, benoodigd voor den dienst van 1905/1906, enz.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 13. Met uitzondering van de eischen voor buskruit, wapenen, geneesmiddelen, chirurgicale instrumenten en militaire kleedingstukken, waarbij ook wordt gerekend op de hoeveelheden bij andere departementen benoodigd, wordt bij de eischen slechts gerekend op de behoefte van het departement.

Artikel 14. Bij de eischen wordt overgelegd een berekeningstaat volgens Model N° 153, en zoo noodig eene memorie van toelichting ter nadere omschrijving van bijzondere vereischten, bepaalde bestemming, bijzondere wijze van verpakking enz. der goederen.

Verder worden desvereischt monsters, teekeningen, standmodellen, enz. bijgevoegd.

Berekeningstaten worden niet overgelegd bij eischen van boekwerken en van andere goederen, welke tot dadelijke indienststelling worden bestemd en waarvan geen voorraad wordt opgelegd.

Nieuw in den handel gebrachte goederen, waarvan in Indië nog geene ondervinding is opgedaan met betrekking tot hunne deugdelijkheid als anderzins, worden slechts voorwaardelijk aangevraagd, opdat in Nederland vóór de aanschaffing het vereischte onderzoek kunne plaats hebben.

Correspondentie met leveranciers van uit Nederland aangevraagde goederen of met personen die met het toezicht op de uitzending van goederen voor het Departement van Oorlog belast zijn, is verboden, moetende alle aanwijzingen desbetreffende uitgaan van het Departement van Koloniën en evenzoo de tusschenkomst van dat Departement worden ingeroepen, ter verkrijging van inlichtingen — zoo noodig — omtrent artikelen, welker uitzending men voornemens is aan te vragen.

Op de betrekkelijke eischen behoort, bij de afmetingen van T I en soortgelijk ijzer, tevens te worden vermeld, welke speling kan worden toegestaan voor het geval de verlangde dimensiën niet mochten kunnen worden verkregen.

Artikel 15. De geldswaarde der geëischte goederen wordt berekend naar de laatstbekende prijzen, zooveel mogelijk volgens de Nederlandsche facturen. Het totaal bedrag der eischen wordt verhoogd met tien ten honderd voor kosten van uitzending, met uitzondering van de aanvragen voor den Militairen Geneeskundigen Dienst, waarbij voor die verhooging op vijf ten honderd wordt gerekend.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 15*a*. In bijzondere gevallen (ter beoordeeling van den betrokken algemeenen Chef) kunnen goederen van Europeeschen oorsprong rechtstreeks uit Europa worden ontboden, hetzij door rechtstreeksche bestelling, hetzij door tusschenkomst van in Indië aanwezige agenten van Europeesche firma's, dan wel van andere handelaren of industrieelen, al naar gelang 's Lands geldelijk belang of de belangen van den dienst zulks eischen.

Artikel 16. Aanschaffing in Indië heeft plaats:
a. middels contracten van openbare aanbesteding;
b. door publieken of onderhandschen inkoop;
c. door aanmaak bij de daarvoor aanwezige inrichtingen van het leger;
d. middels overname van andere departementen.

Artikel 17. De aanschaffing middels contracten van openbare aanbesteding of door publieken of onderhandschen inkoop geschiedt volgens de daarvoor gegeven of nader te geven algemeene bepalingen.

De Commandant van het leger wijst de personen aan met het houden der aanbestedingen of het doen der inkoopen belast.

Artikel 18. Aanschaffing van goederen buiten de koloniën vindt niet plaats dan na daartoe bekomen machtiging of, in spoed vereischende gevallen, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal.

Artikel 19. Aanschaffing middels aanmaak bij de inrichtingen van het leger geschiedt van alle artikelen, wier bijzondere eischen eigen bewerking vorderen of die in deze inrichtingen spoediger, beter of goedkooper kunnen worden verkregen dan door levering op andere wijze.

De aanmaak geschiedt in de eerste plaats voor het wapen of den dienst, waartoe de inrichting behoort, en vervolgens voor andere wapens en diensten.

Daarna kan almede ten behoeve van andere departementen, en zoo 's lands dienst daaronder niet lijdt, ook voor particulieren worden gewerkt.

Dit laatste wordt alsdan bij de reglementen voor de inrichtingen speciaal bepaald.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 20. De aanmaak geschiedt op last of machtiging van den Chef van het wapen of den dienst, waartoe de inrichting behoort, dan wel onder diens nadere goedkeuring.

De aanvragen tot aanmaak ten behoeve van andere wapens en diensten, voor andere departementen of voor particulieren, worden aan dien Chef gezonden.

Artikel 21. Aanvragen tot verstrekkingen uit 's Lands pakhuizen geschieden:

a. te Batavia:
op schriftelijke machtiging van of namens de hoofden der departementen van algemeen bestuur;

b. op andere plaatsen van Java en Madoera en op bezittingen daarbuiten:
op schriftelijke machtiging van zoodanige autoriteiten als door het hoofd van het Departement van Oorlog worden aangewezen en, op diens verzoek, van de hoofden van gewestelijk- of, in spoedvereischende gevallen, van de hoofden van plaatselijk bestuur.

Geen machtiging tot aanvrage wordt door of namens het departement, dat de goederen behoeft, verleend, dan nadat men zich heeft overtuigd, dat de waarde der goederen kan worden gebracht ten laste van toegestane sommen of credieten (artikel 8 der ordonnantie van 17 December 1866, Staatsblad N° 151).

Artikel 22. Tot overname van materieel van andere departementen zijn bevoegd:

a. de algemeene Chefs;

b. de gewestelijke en plaatselijke Chefs, bij art. 77 bedoeld;

c. degenen, die bij noodzakelijkheid door den Commandant van het leger nader worden aangewezen.

De aanvragen voor die overname worden gericht aan de hoogste ter plaatse aanwezige autoriteit, vertegenwoordigende het departement, waarvan het materieel wordt verlangd.

In den regel worden zij door de bij *b* en *c* bedoelde autoriteiten niet gedaan, dan na bekomen machtiging of op last van den algemeenen Chef; alleen in spoedvereischende gevallen onder diens nadere goedkeuring.

Artikel 23. Verstrekking van goederen tot het landsbeheer behoorende, van het eene departement aan het andere, heeft alleen plaats:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

als de aard van het artikel geene oplegging van eigen voorraad toelaat;

als overtollige voorraad het verbruik door een ander departement wenschelijk maakt, of wanneer verstrekking om eenige andere reden in s' lands belang noodig is (art. 9 der ordonnantie van 17 December 1866, Staatsblad N° 151).

Artikel 24. Het materieel tot het landsbeheer behoorende is verdeeld:

1°. in goederen, die voor 's lands dienst zijn aangekocht of voortgebracht in de landsfabrieken en instellingen als: machineriën, stoomwerktuigen, buskruit, kleeding, wapenen, enz.;

2°. in goederen, die zijn voortgebracht door de landsinstellingen als algemeene middelen van inkomsten en voorziening, als: producten voor de Europeesche markt, tin en steenkolen uit eigen mijnen, zout, enz. (artikel 10 als voren).

Artikel 25. De aanvragen tot verstrekking geschieden in duplo, volgens model Lt. A (model N° 154 dezer regelen).

De beheerder van den voorraad waaruit verstrekt is, zendt vóór of op den 10^{en} van elke maand, aan de autoriteit die het fiat verstrekken heeft verleend, eene aantooning van het verstrekte in de afgeloopen maand, volgens model Lt. B (model N° 155 dezer regelen), vergezeld van de duplicaat aanvragen, waarop geteekend is voor de ontvangst.

Het origineel der aanvragen blijft bij den beheerder berusten.

De voormelde aantooningen en bijlagen worden door de buiten Batavia gevestigde autoriteiten, binnen vijf dagen na de ontvangst, gezonden aan het hoofd van het verstrekt hebbende departement.

Maandelijks worden uit de bij dat departement ontvangen staten, algemeene staten in duplo opgemaakt, volgens model Lt. C (model N° 156 dezer regelen), welke aan het hoofd van het departement waaraan verstrekt is, worden toegezonden, dat, na van zijne goedkeuring te hebben doen blijken, een exemplaar van die staten zendt aan den directeur van financiën en het andere aan de Algemeene Rekenkamer.

Bij verzuim van inzending binnen den gestelden termijn van de aantooning, vermeld bij de tweede alinea van dit artikel, wordt door den nalatige eene boete verbeurd van hoogstens *f* 10.— (tien gulden).

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Die boeten worden opgelegd door het hoofd van het departement dat verstrekt heeft, hetwelk daarvan mededeeling doet aan den directeur van financiën en aan de Algemeene Rekenkamer (Artikel 11 als voren).

Artikel 26. Bij verstrekking van:

a. goederen die hetzij in-, hetzij buiten Nederlandsch-Indië zijn aangekocht, wordt de geschatte geldswaarde dier goederen in rekening gebracht;

b. goederen voortgebracht in de lands fabrieken en instellingen, of als algemeene middelen van inkomst en voorziening, worden in rekening gebracht de prijzen bij de betrekkelijke tarieven vastgesteld (artikel 12 als voren, gewijzigd bij ordonnantie van 12 October 1867, Staatsblad N^r^ 135).

Artikel 27. De geldswaarde der verstrekte goederen wordt gebracht ten laste van de begrooting van het departement waaraan verstrekt is en, voor zooveel betreft voorwerpen bedoeld sub 1^e^ van artikel 10, (opgenomen artikel 24 dezer regelen) ten voordeele der begrooting van het departement dat verstrekt heeft.

De geldswaarde van goederen vermeld sub 2^e^ van artikel 10 (artikel 24 dezer regelen) wordt geboekt als inkomst van den Staat.

Bij verbruik van laatstbedoelde goederen, door het departement onder wiens bestuur ze zijn voortgebracht, komt de geldswaarde ten laste van de begrooting van dat departement en wordt tevens geboekt als inkomst van den Staat (artikel 13 der ordonnantie van 17 December 1866, Staatsblad N^r^ 151).

Artikel 28. Bij overname of overgave van materieel van of aan andere departementen wordt in rekening gebracht de geldswaarde bij de betrekkelijke prijslijsten vastgesteld, of wel, indien de goederen op die prijslijsten niet voorkomen, dan wel beschadigd of door lange bewaring in waarde verminderd zijn, de geldswaarde welke zij, volgens het oordeel van den bewaarder, op het tijdstip der verstrekking bezitten.

Daarbij wordt gelet op het kostende en de algemeene waarde van het artikel, overeenkomstig het bepaalde bij *b*, *c* en *d* van artikel 53, op de vermindering dier waarde door langdurigen opslag, of het gebruik goed is, enz.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 29. Wanneer bij een der departementen van algemeen bestuur behoefte ontstaat aan goederen, waarop bij de begrooting van het betrokken dienstjaar niet is gerekend, wordt door of namens het hoofd van dat departement geen aanvraag tot verstrekking gedaan, vóórdat, op zijn voorstel, door tusschenkomst van den directeur van financiën in te dienen, door den Gouverneur-Generaal de noodige sommen zijn beschikbaar gesteld, op de wijze omschreven bij artikel 6 der Comptabiliteitswet. (Artikel 14 der ordonnantie van 17 December 1866, Staatsblad N° 151).

Artikel 30. Bij verstrekking van goederen, waarvan aanvulling uit Nederland moet plaats hebben en waarvoor, zoowel door het departement waaraan verstrekt is, als door dat hetwelk verstrekt heeft, bij het 1e hoofdstuk der begrooting, posten zijn geraamd, worden door de hoofden der beide departementen van algemeen bestuur, de noodige voorstellen aan den Gouverneur-Generaal gedaan, om daarvan aan den Minister van Koloniën kennis te geven, ten einde de vereischte overdracht van bezwaar bij het 1e hoofdstuk der begrooting geschiede (artikel 15 als voren, gewijzigd bij ordonnantie van 13 Nov. 1905, N° 10, Staatsblad N° 565).

Artikel 31. Bij verstrekking van goederen, waarvan wederaanschaffing moet plaats hebben en waarvoor het departement dat verstrekte geen post heeft, noch op het 1e noch op het IIe hoofdstuk der begrooting, wordt door het hoofd van dat departement, door tusschenkomst van den directeur van financiën aan den Gouverneur-Generaal voorgesteld:

a. wanneer de aanschaffing in Nederlandsch-Indië moet geschieden, daartoe de noodige sommen beschikbaar te stellen op de wijze, voorgeschreven bij artikel 6 der Comptabiliteitswet;

b. wanneer de wederaanschaffing in Nederland moet plaats hebben, daarvan kennis te geven aan het Ministerie van Koloniën (artikel 16 als voren, gewijzigd bij ordonnantie van 12 October 1867, Staatsblad N° 135).

Artikel 32. Indien het departement waaraan verstrekt wordt een post op het 1e hoofdstuk der begrooting heeft, waaruit het de uitgaaf tot aanschaffing kan kwijten, en niet op het IIe hoofdstuk, wordt door het hoofd van dat departement, door tusschenkomst van den directeur van financiën, aan den Gouverneur-Generaal voorgesteld een nieuw artikel aan

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de betrokken afdeeling van het IIe hoofdstuk toe te voegen en om daarvan kennis te geven aan den Minister van Koloniën, ten einde het noodige te verrichten tot af- en overschrijving der vereischte sommen van het Ie op het IIe hoofdstuk der begrooting (art. 17 der ordonnantie van 17 December 1866, Staatsblad Nº 151).

Artikel 33. Wanneer het departement dat verstrekt heeft tot wederaanschaffing van gelijksoortige goederen een post heeft op het IIe, en niet op het Ie hoofdstuk der begrooting, terwijl de weder aanschaffing in Nederland moet geschieden, wordt door het hoofd van dat departement, door tusschenkomst van den directeur van financiën aan den Gouverneur-Generaal voorgesteld daarvan kennis te geven aan den Minister van Koloniën, ten einde een artikel aan de betrokken afdeeling van het Ie hoofdstuk worde toegevoegd en het noodige verricht tot af- en overschrijving van de vereischte sommen van het IIe op het Ie hoofdstuk der begrooting (artikel 18 als voren).

Artikel 34. Wanneer het departement dat verstrekt heeft, tot wederaanschaffing van gelijksoortige behoeften een post heeft op het Ie hoofdstuk der begrooting en niet op het IIe, terwijl de wederaanschaffing in Nederlandsch-Indië moet geschieden, wordt door het hoofd van dat departement, door tusschenkomst van den directeur van financiën, aan den Gouverneur-Generaal voorgesteld een nieuw artikel aan de betrokken afdeeling van het IIe hoofdstuk toe te voegen en om daarvan kennis te geven aan den Minister van Koloniën, ten einde het noodige te verrichten tot af- en overschrijving der vereischte sommen van het Ie op het IIe hoofdstuk der begrooting.

Van de beschikkingen genomen op de voorstellen bij dit en de artikelen 14 en 16 tot en met 18 (opgenomen in de artikelen 29 en 31 tot en met 33 dezer regelen) vermeld, wordt mededeeling gedaan aan den directeur van financiën en aan de Algemeene Rekenkamer (artikel 19 als voren, gewijzigd bij ordonnantie van 13 Nov. 1905 Nº 10, Staatsblad Nº 565).

Artikel 35. Verevening der geldswaarde van tot het Departement van Oorlog behoorende materieel heeft niet plaats voor:

a. munitiën verstrekt aan:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

1°. de schutterijen, het legioen van Mangkoe Negoro en de korpsen Barisan van Madoera tot exercitiën, enz.;

2°. burgerlijke Departementen, tot verdediging der staatsbezittingen, tot het doen van voorgeschreven saluutschoten en voorts op grond van speciale regeeringsbeschikkingen;

b. wapening verstrekt aan sub *a* 1°, hierboven bedoelde korpsen;

c. harnachement aan het legioen van Mangkoe Negoro.

In deze artikelen zijn niet begrepen:

1°. munitiën, afgestaan aan schutterijen, boven het van landswege toegestane;

2°. remontestukken, verstrekt aan de schutterijen, en het legioen van Mangkoe Negoro;

3°. goederen, welke aan die korpsen worden afgestaan ter vervanging van ten laste der gebruikers of bewaarders afgeschreven voorwerpen;

4°. smeersels en dergelijke benoodigdheden, tot onderhoud der wapenen.

De geldswaarde der in de vier laatste alinea's vermelde artikelen, wordt verrekend als voor afstand van goederen aan derden is bepaald.

Eerst wanneer de kas van een schutterij de uitgaven voor de artikelen, bedoeld bij de punten 2, 3 en 4 niet gedoogt (wat punt 3 betreft, voor het geval de persoon die met de vergoeding belast moet worden, behoeftig is) komen die ten laste van den Lande.

Artikel 36. Wanneer eenig wapen of eenige dienst van het leger goederen noodig heeft, bij eenig ander wapen of eenigen anderen dienst van het leger in voorraad, of bij de tot dat wapen of dien dienst behoorende inrichtingen vervaardigd, zonder dat die goederen behooren tot den voorraad of den aanmaak voor algemeen gebruik, wordt de waarde dier goederen — berekend op de wijze als bij artikel 28 is aangegeven — bij de betrekkelijke posten der begrooting overgeschreven, ten voordeele van den post, waaruit de wederaanvulling van den voorraad of de vernieuwde aanmaak moet plaats vinden en ten laste van dien, welke voor de aanschaffing bij het overnemende wapen of den overnemenden dienst is bestemd.

Van die overschrijvingen wordt jaarlijks aan de Algemeene Rekenkamer kennis gegeven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

DERDE AFDEELING.

Van het verbruik van materieel en de vermindering der voorraden.

Artikel 37. Het materieel door het Departement van Oorlog aangeschaft, dient in de eerste plaats tot voorziening in de behoefte van het leger.

Die voorziening geschiedt middels verstrekkingen:

a. aan het personeel van het leger;
b. ten behoeve der dienstverrichtingen;
c. aan de inrichtingen van het leger en aan aannemers of leveranciers ter verwerking tot nieuwen voorraad;
d. tot aanmaak of onderhoud van landsgebouwen, sterkten, terreinen, enz.;
e. tot onderhoud van ander materieel.

Artikel 38. De verstrekkingen geschieden krachtens voorschriften, tarieven, overeenkomsten, projecten, enz., door den Gouverneur-Generaal vastgesteld of goedgekeurd, dan wel op grond van bijzondere door hem verleende machtiging, of onder zijne nadere goedkeuring.

Artikel 39. Verstrekkingen onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal geschieden, behalve in spoedvereischende gevallen en behoudens de uitzondering, bij het volgend artikel omschreven, slechts na bekomen machtiging van den Commandant van het leger.

In spoedvereischende gevallen kan die machtiging worden verleend door de gewestelijke en desvereischt door de plaatselijke militaire commandanten, die alsdan onverwijld goedkeuring op hunne handeling vragen en inmiddels persoonlijk verantwoordelijk blijven voor de door hen bevolen verstrekkingen.

De goedkeuring op de in dit artikel bedoelde verstrekkingen wordt door den Commandant van het leger gevraagd middels maandstaten, volgens model N° 157.

Artikel 40. Verstrekkingen onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal kunnen almede worden bevolen door den bevelhebber van troepen op voet van oorlog of van troepen die tot het doen eener militaire demonstratie of excursie zijn uitgerukt.

De goedkeuring wordt door die bevelhebbers gevraagd door

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

tusschenkomst van den Commandant van het leger c.q. ook door die van den militairen commandant van het gewest waarin de troepen ageeren, middels staten, volgens model Nº 157.—

Artikel 41. Niet bij tarief geregelde extra-verstrekking van kleeding en uitrusting, hetzij ter vervanging van buiten toedoen of schuld van den eigenaar of gebruiker verloren of onbruikbaar geworden voorwerpen, hetzij op grond van een geneeskundig certificaat, waaruit de noodzakelijkheid van de verstrekking blijkt, geschiedt op machtiging van den afdeelings- of gewestelijk militairen Commandant en onder nadere goedkeuring van den Chef van het Departement van Oorlog.

Extra-verstrekking van kleeding en uitrusting mag echter niet plaats vinden ter vervanging van verloren of onbruikbaar geworden voorwerpen, indien deze geen deel uitmaken van de hoeveelheid kleeding- en uitrustingstukken, welke de betrokken militair, volgens de door laatstgenoemde autoriteit gegeven of nader te geven voorschriften, verplicht is in zijn bezit te hebben. Alsdan is van toepassing het bepaalde in § 18 (2) van het militair tarief Nº 24.

Artikel 42. Behalve door de bij artikel 37 omschreven verstrekkingen, heeft vermindering van voorraad plaats, als gevolg van:

a. het onbekwaam worden of verloren gaan van materieel:
1e. door schuld of toedoen van gebruikers of bewaarders;
2e. door het gebruik dat van de voorwerpen wordt en moet worden gemaakt, zoomede door bewaring, overvoer of door rampen van onweerstaanbare macht;
b. overgave aan andere departementen;
c. opzending aan het ministerie van koloniën;
d. afstand of verkoop aan derden tegen betaling der geldswaarde.

Artikel 43. De machtiging tot afschrijving van de sub *a*, 2e, van artikel 42 bedoelde goederen wordt verleend door den chef der betrokken afdeeling van het Departement van Oorlog:
1e. voor goederen, als bedoeld in artikel 331;
2. voor de overige goederen, indien de boekwaarde daarvan niet hooger is dan vijf duizend gulden.

Is de boekwaarde der af te schrijven, hiervoren sub 2e bedoelde goederen hooger dan *f* 5000.— dan worden de aan-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

vragen tot afschrijving doorgezonden aan den Chef van het Departement die daarop alsdan beschikt.

Van de ter zake genomen beschikkingen, met uitzondering van die betreffende de afschrijving van goederen als bedoeld sub 1° hiervoren, wordt door vorenbedoelden afdeelingschef elke maand aan de Algemeene Rekenkamer mededeeling gedaan bij staten, volgens model N° 158.

Artikel 44. Vervallen.

Artikel 45. Onbekwaamheid of verlies van materieel door schuld of toedoen van gebruikers of bewaarders heeft de opruiming tengevolge van het onbekwame en de afschrijving van het opgeruimde of verlorene, tegen vergoeding der daardoor den lande berokkende schade, indien hiertoe termen aanwezig worden geacht.

Tot de afschrijving van het in dit artikel bedoeld materieel wordt de machtiging of goedkeuring van het Gouvernement niet vereischt.

Artikel 46. Evenmin wordt de machtiging of goedkeuring van het Gouvernement vereischt tot afschrijving van verbruikte artikelen, hebbende gediend tot het in goeden staat houden van materieel, tot aanmaak van ander materieel, tot proefnemingen, tot uitreiking van blijkens geneeskundig certificaat noodzakelijk bevonden verstrekking van extra voedingsartikelen, zoomede tot verstrekking, ter voorkoming van bederf, van in 's Lands bewaarplaatsen opgelegde verduurzaamde levensmiddelen aan troepen in garnizoen en aan lijders en het militair bedieningspersoneel in de hospitalen, tegen inhouding van andere krachtens de militaire tarieven aankomende levensmiddelen, in de verhouding bij die tarieven aangegeven, dan wel, voor zoover dit laatste niet het geval is, in de door den Commandant van het Leger te bepalen verhouding.

De machtiging tot afschrijving van het in dit artikel bedoelde materieel wordt verleend door den Commandant van het Leger, die elke maand van de op die wijze genomen beschikkingen kennis geeft aan de Algemeene Rekenkamer middels staten volgens Model N° 159.

Artikel 47. Behoudens het bepaalde in de volgende alinea, heeft de opruiming van de in artikel 43 bedoelde goederen niet plaats dan na bekomen machtiging tot afschrijving.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Indien dadelijke verwijdering dier goederen noodzakelijk is, heeft de opruiming plaats onder nadere goedkeuring.

De opruiming van materieel geschiedt door de goederen zooveel mogelijk ten nutte van 's lands dienst aan te wenden en voorts door vernietiging of verkoop.

Is plaatselijke verkoop niet mogelijk of niet gewenscht, dan heeft tot dat einde opzending naar elders plaats indien zulks in 's lands belang wenschelijk wordt geacht.

Artikel 48. De overgave van materieel aan andere departementen geschiedt in de gevallen omschreven in artikel 23.

De bij de 1e alinea van artikel 22 vermelde algemeene Chefs zijn bevoegd om te beoordeelen, of de voorraden en omstandigheden de overgave toelaten en om namens den Chef van het Departement van Oorlog op de ontvangen aanvragen te beschikken.

Artikel 49. Opzending van Materieel naar Nederland heeft behoudens in de gevallen waarin door het Departement van Koloniën het verzoek daartoe gedaan is, alleen plaats op last of na bekomen machtiging van den Commandant van het Leger.

Artikel 50. Bruikbare goederen, voor 's lands dienst bestemd, worden niet vervreemd.

Van dit verbod zijn uitgezonderd voorwerpen, welke om dringende redenen aan derden, of tot uitvoering van gouvernementswerken aan aannemers worden afgestaan of verkocht. (Artikel 16 der Comptabiliteitswet).

Behoudens het bepaalde bij artikel 52 worden de hierboven bedoelde dringende redenen geacht aanwezig te zijn, wanneer de goederen uit 's lands voorraad zonder eenig bezwaar voor 's lands dienst kunnen worden gemist, niet in den handel verkrijgbaar zijn, en aangevraagd worden ter voorziening in eene zoo dringende behoefte dat niet zonder ernstig nadeel op hun aanmaak of ontbieding van elders kan worden gewacht.

Artikel 51. Andere roerende goederen, eigendom van den Staat, waarvan de verkoop in 's Lands belang wenschelijk is, worden steeds in het openbaar verkocht, tenzij door de Koningin of door den Gouverneur-Generaal of namens dezen door den Chef van het Departement van Oorlog, in bijzondere omstandigheden machtiging of last wordt gegeven tot onderhandschen verkoop (Artikel 17 der Comptabiliteitswet).

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 52. Afstaan van materieel, als bij de artikelen 50 en 51 omschreven, geschiedt:

a. van kleeding, verwisselstukken, stoffages, versierselen, ingrediënten tot onderhoud van wapening, kleeding, uitrusting, fournituren, enz., aan militairen beneden den rang van onderluitenant voor zoover zulks door den Commandant van het Leger en Chef van het Departement van Oorlog wordt noodig geoordeeld, en aan schutterijen, door den Gouverneur-Generaal als zoodanig erkende vrijwilligerkorpsen, inlandsche korpsen of gewapende politiedienaren;

b. van revolvers en pistolen M. 11 met daarvoor bestemde lederwerken, toebehooren en munitiën, benevens voor herstelling van voor die wapening benoodigde verwisselstukken, aan:

de officieren en onderluitenants van het leger,

de officieren der korpsen Barisan van Madoera en der Schutterijen,

den Chef, den Sous-Chef en de divisie (afdeelings) Commandanten van het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië,

de hoofdcommissarissen, (adjunct-hoofdcommissarissen) commissarissen, en opzieners der algemeene politie; van deze artikelen, uitgezonderd de munitiën aan de officieren van het Legioen van Mangkoe Negoro te Soerakarta,

en bovendien van jachtkruit (buskruit salpeter N° 3) oud lood en slaghoedjes, indien deze artikelen plaatselijk niet in den handel te verkrijgen zijn, aan de officieren en onderluitenants van het Leger;

c. van geneeskundige behoeften aan officieren van gezondheid der land- en zeemacht, aan burgerpersonen op plaatsen waar wel militaire- doch geene particuliere apotheken zijn, en aan personen, rechthebbende op vrije geneeskundige behandeling;

d. van reglementen en andere boekwerken, kaarten, enz., aan diverse personen;

e. Vervallen.

f. van schermgereedschappen ten behoeve der schermscholen, enz.;

g. van munitiën aan schutterijen, door den Gouverneur-Generaal als zoodanig erkende Vrijwilligerskorpsen, en Schietvereenigingen, uitsluitend gevormd door leerlingen van inrichtingen van middelbaar onderwijs, voor zooveel zij boven het van landswege toegestane daarbij noodig zijn;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

h. van ingrediënten tot het onderhoud der goederen in bewaarplaatsen, voor welke een vaste som voor magazijnsonkosten is toegestaan, aan de beheerders dier bewaarplaatsen;

i. van marechaussee- en andere bij de korpsen van het Leger in gebruik zijnde sabels met daarvoor bestemde lederwerken, benevens voor herstelling van die wapening benoodigde verwisselstukken, aan:

de officieren en onderluitenants van het Leger;

de officieren der korpsen Barisan van Madoera, van het Legioen van Mangkoe Negoro te Soerakarta en der Schutterijen,

den Chef, den Sous-Chef en de divisie-(afdeelings) commandanten van het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië, en

de hoofdcommissarissen (adjunct hoofdcommissarissen) commissarissen en opzieners der algemeene politie;

j. van ijzer, nagels en kolen voor het hoefbeslag van officiersdienstrijpaarden aan de hoefsmeden der Cavalerie en der Artillerie of de als zoodanig dienstdoende militairen;

k. van munitiën aan als rechtspersoon erkende schietvereenigingen die daarvoor in aanmerking komen.

Van het sub *b* van dit artikel bedoelde jachtkruit mag aan denzelfden persoon hoogstens 5 kilogrammen per jaar worden verstrekt, zullende bij elke aanvraag eene verklaring moeten worden gevorderd dat het kruit moet dienen voor eigen gebruik.

De afstand vindt plaats: aan personen behoorende tot het leger, tegen contante storting van het geldswaardig bedrag dan wel korting op hunne inkomsten; aan alle andere personen, inrichtingen, korpsen, enz. tegen voorafgaande storting of afdracht van het geldswaardig bedrag.

Artikel 53. De geldswaarde der goederen, welke tegen betaling afgestaan, dan wel vergoed worden, wordt bepaald:

a. door de prijslijsten bij artikel 6 bedoeld, dan wel door die van andere departementen;

b. voor levensmiddelen, brand- en lichtstoffen, door den prijs waarvoor die artikelen plaatselijk door aannemers volgens contract geleverd worden;

c. door den inkoopsprijs, voor artikelen, die plaatselijk buiten contract zijn aangekocht;

d. door den factuurprijs, verhoogd met 25 ten honderd, indien geen andere prijzen bekend zijn;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

e. door taxatie, indien geene andere gegevens bestaan.

Bij verstrekking van geneeskundige behoeften aan de bij *c.* van artikel 52 bedoelde personen, alsmede bij alle verstrekkingen en bij het opleggen van vergoedingen aan personen niet behoorende tot:

het Leger;

de Schutterijen;

de door den Gouverneur-Generaal als zoodanig erkende vrijwilligerkorpsen;

de Inlandsche korpsen, de gewapende politie of de algemeene politie;

wordt de geldswaarde, volgens de hiervoren staande berekening verkregen, nog met 25% verhoogd.

Bedoelde verhooging van 25% wordt ook niet in rekening gebracht bij verstrekkingen:

a. van munitiën, boven het van landswege toegestane, aan Schietvereenigingen uitsluitend gevormd door leerlingen van inrichtingen van middelbaar onderwijs;

b. van munitiën, tot de door de Regeering vastgestelde maximum hoeveelheden, aan als rechtspersoon erkende Schietvereenigingen;

c. van wapening en daarbij behoorende lederwerken, toebehooren en verwisselstukken, alsmede voor die wapening bestemde munitiën en benoodigdheden voor het onderhoud, ten behoeve van politiepersoneel in dienst van Inlandsche Zelfbesturen c.q. ten laste van de betrekkelijke Landschapskassen.

Bij de berekening der vergoeding van materieel wordt gevolgd de prijslijst, welke van kracht was op het tijdstip, dat het te kort of de schade is ontstaan.

VIERDE AFDEELING.

Van de bewaarplaatsen, wie daarover beheer voeren en op dat beheer toezicht hebben.

Artikel 54. De bewaarplaatsen van het Leger zijn:

de artillerie- of oorlogsmagazijnen;

's Lands Algemeene pakhuizen te Batavia, Semarang, Soerabaja en Padang (voor zoover de daarin opgelegde Genievoorraden betreft), het hulpgeniemagazijn te Oelee Lheue en het Korpsmagazijn der Genietroepen.

de gewestelijke magazijnen van kleeding en uitrusting;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de garnizoenskleedingmagazijnen;
de vivresmagazijnen;
de hospitaalmagazijnen;
de garnizoens wapenmagazijnen;
het algemeen magazijn van geneesmiddelen te Bandoeng;
het magazijn van geneesmiddelen te Weltevreden;
de militaire apotheken;
de bewaarplaatsen, behoorende bij de inrichtingen bestemd tot voortbrenging van materieel.

Artikel 55. Elk artillerie- of oorlogsmagazijn wordt beheerd door een magazijnmeester der artillerie of een als zoodanig fungeerend artilerieofficier, dan wel door een officier der infanterie met den titel van officier, belast met het materieel der artillerie.
Deze beheerders zijn rechtstreeks ondergeschikt aan den plaatselijk artillerie commandant, of waar zoodanige Chef niet is gevestigd aan den directeur van het materieel der artillerie.

Artikel 56. De voorraden der Genie in 's Lands Algemeene Pakhuizen en die in het hulpgeniemagazijn te Oelee-Lheue worden beheerd door een magazijnmeester der Genie en, waar geen magazijnmeester aanwezig is, door den plaatselijk eerstaanwezend genieofficier of den met den plaatselijken geniedienst belasten officier van een ander wapen.
Deze beheerders zijn rechtstreeks ondergeschikt aan den gewestelijk eerstaanwezend genieofficier.
Het Korpsmagazijn van de genietroepen wordt beheerd als hulpgeniemagazijn. De beheerder van die bewaarplaats is rechtstreeks ondergeschikt aan den Commandant der genietroepen.

Artikel 57. Elk gewestelijk magazijn van kleeding en uitrusting wordt beheerd door een magazijnmeester; elk garnizoenskleedingmagazijn door een magazijnmeester, door een kwartiermeester of door den administrateur van het garnizoen, met den titel van „officier van kleeding".
Deze beheerders zijn rechstreeks ondergeschikt aan den gewestelijk intendant.

Artikel 58. Vivresmagazijnen vormen alleen dan afzonderlijke bewaarplaatsen, wanneer de belangrijkheid der voorraden een afzonderlijk beheer noodzakelijk maakt.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Alsdan worden zij beheerd door een magazijnmeester of door een kwartiermeester, rechtstreeks ondergeschikt aan den gewestelijk intendant.

In andere gevallen worden op plaatsen, waar vivres in voorraad zijn, die vivres beheerd door de beheerders der gewestelijke magazijnen van kleeding en uitrusting of der garnizoenskleedingmagazijnen.

Artikel 59. De hospitaal magazijnen maken een onderdeel uit van de ziekeninrichtingen.

Zij strekken tot de oplegging der voorraden, welke van hospitaalkleeding, fournituren, enz., en van vivres en ververschingen tot dagelijksch gebruik daarbij noodig zijn, en worden beheerd als is of zal worden bepaald bij de instructie voor het voeren der administratie bij de militaire ziekeninrichtingen.

Artikel 60. De garnizoenswapenmagazijnen zijn gevestigd op plaatsen waar zich een geweermakers-atelier, doch geen oorlogsmagazijn bevindt.

Zij dienen tot bewaring der uit de artillerie magazijnen verstrekte draagbare wapening, remontestukken, geweermakers-gereedschappen, enz., ten dienste van de garnizoenen, wier wapening bij het atelier wordt hersteld en worden beheerd door een luitenant die met den titel van Officier van Wapening, ook over dat atelier het beheer voert.

Als officier van wapening wordt aangewezen een luitenant der Infanterie, of, indien dit wenschelijk is, een luitenant der Cavalerie.

Waar de omstandigheden dit vorderen — ter beoordeeling van den Afdeelings (gewestelijk militairen) commandant — kan een luitenant der Artillerie voor genoemde betrekking worden bestemd.

De officier van Wapening is ondergeschikt aan den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant; wat betreft zijn beheer en verantwoording staat hij echter onder de bevelen en het toezicht van den directeur van het materieel der artillerie.

Op plaatsen waar een oorlogsmagazijn gevestigd is, wordt het in de 2de alinea omschreven materieel met den overigen voorraad in dat magazijn opgelegd en beheerd.

Artikel 61. Het algemeen magazijn van geneesmiddelen te Bandoeng wordt beheerd door een dirigeerend apotheker met den titel van administrateur, en het Magazijn van Genees-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

middelen te Weltevreden door een militair apotheker met den titel van Beheerder; beiden zijn rechtstreeks ondergeschikt aan den chef over den geneeskundigen dienst.

Elk der militaire apotheken wordt beheerd door den plaatselijk eerstaanwezenden apotheker, of in garnizoenen waar geen apotheker is, door den plaatselijk eerstaanwezenden officier van gezondheid dan wel door een onderluitenant-apothekersbediende of een militair-apothekersbediende der 1e kl., die aan het examen voor onderluitenant apothekersbediende heeft voldaan. Deze beheerders zijn rechtstreeks ondergeschikt aan den plaatselijk of gewestelijk eerstaanwezenden officier van gezondheid.

Artikel 62. De bewaarplaatsen, behoorende bij de inrichtingen, bestemd tot voortbrenging van materieel, staan onder beheer van de directeuren of chefs dier inrichtingen of van tot dat einde daarbij ingedeelde magazijnmeesters, aan die directeuren of chefs ondergeschikt.

Toezicht over dat beheer wordt uitgeoefend door de autoriteit bij de regelementen voor die inrichtingen daarvoor aangewezen.

Artikel 63. De aard en omvang der bewaarplaatsen en de garnizoenen waar zij gevestigd zijn, zijn vastgesteld bij de betrekkelijke formatie- en emplacementstaten van het leger.

Met betrekking tot hunne bestemming zijn zij verdeeld in stapel- en in verbruiksmagazijnen; de eersten dienende tot oplegging der aangevoerde, aangeschafte of aangemaakte voorwerpen, de laatsten om uit de stapelmagazijnen naar behoefte te worden aangevuld en de goederen aan de verbruikers te verstrekken.

Deze bepaling belet niet, dat naarmate dit noodig is, uit de stapelmagazijnen verstrekking aan de verbruikers plaats heeft, nog dat aangevoerde, aangeschafte of aangemaakte goederen rechtstreeks in de verbruiksmagazijnen worden opgelegd.

Artikel 64. Tot de bewaarplaatsen onder deze regelen bedoeld, behooren niet de rustkamers en bergplaatsen van vivres bij compagnieën en detachementen, welke onder beheer staan van de betrokken commandanten, volgens de voorschriften vervat in het reglement op den inwendigen dienst en in de instructie voor het voeren der administratie bij compagnieën en detachementen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 65. Wanneer als gevolg van oorlog, onlusten of andere omstandigheden, de noodzakelijkheid dit vordert, zijn de algemeene chefs bevoegd, onder nadere goedkeuring, zoodanige magazijnen of andere bewaarplaatsen op te richten, als voor de behoefte gevorderd worden.

VIJFDE AFDEELING.

Van de voorraden in iedere bewaarplaats en hunne aanvulling.

Artikel 66. In verband met den overeenkomstig artikel 4 vastgestelden algemeenen voorraad van materieel bij het leger, bepalen de algemeene chefs voor iedere bewaarplaats, waarin tot hun wapen of hunnen dienst behoorende voorraad wordt opgelegd:

a. de behoefte, waarin die bewaarplaats moet voorzien;
b. de hoeveelheden, welke daarbij steeds aanwezig moeten zijn;
c. de hoeveelheden, waarmede- of de tijdvakken waarvoor de voorraad gelijktijdig moet worden aangevuld;
d. de wijze waarop de aanvulling plaats vindt.

Artikel 67. Met betrekking tot de wijze van aanvullen eener bewaarplaats wordt als regel aangenomen:

a. dat goederen, welke in Indië worden aangeschaft en plaatselijk middels aanbesteding of inkoop op billijke voorwaarden te verkrijgen zijn, niet dan om gegronde redenen van andere plaatsen worden gezonden;
b. dat bij aanvoer van elders het transport zoodanig wordt geregeld, dat de daaraan verbonden kosten zoo laag mogelijk zijn;
c. dat de stapelmagazijnen op Java en Sumatra rechtstreeks uit Nederland ontvangen de van daar geëischte goederen;
d. dat de stapelmagazijnen voorzien in de behoefte der bewaarplaatsen der overige gewesten;
e. dat de stapelmagazijnen en de magazijnen op de hoofdplaatsen der overige gewesten voorzien in de behoefte van het gewest waarin zij zijn gelegen, en eveneens in de behoefte van magazijnen op nabijgelegen plaatsen van andere gewesten, indien daardoor de verzendingen met minder kosten dan van uit de hoofdplaatsen dier gewesten kunnen geschieden;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

f. dat uit plaatselijke magazijnen alleen dan verzendingen naar elders plaats vinden, indien dit tijdelijk of bij voortduring noodzakelijk of in het belang van den lande is;

g. dat goederen, welke slechts op een of enkele plaatsen worden aangeschaft of verkregen, tot geene grootere voorraden in de stapelmagazijnen in andere gewesten worden opgelegd, dan noodig is voor het gewest waarin het magazijn gelegen is;

geschiedende in dat geval de verzendingen naar de hoofdplaatsen van de overige gewesten rechtstreeks van de plaats van aanschaffing, of van het stapelmagazijn van het gewest, waarin die plaats gelegen is.

Artikel 68. De algemeene chefs zenden tijdig aan de autoriteiten, belast met het toezicht over die bewaarplaatsen, waarbij rechtstreekschen aanvoer uit Nederland plaats vindt, eene opgave van de goederen, welke vermoedelijk in den loop van het volgende jaar op die wijze zullen worden ontvangen.

Belangrijke veranderingen in de uitzending worden nader medegedeeld.

Eveneens ontvangen de vorengenoemde autoriteiten kennis van de goederen, welke buiten de koloniën aangeschaft en bij de bewaarplaatsen aangevoerd zullen worden.

Artikel 69. De algemeene chefs regelen de verzendingen van goederen van het eene gewest naar het andere.

Tot dat einde ontvangen zij op door hen vast te stellen tijdstippen, van de met het toezicht over de bewaarplaatsen belaste gewestelijke autoriteiten de aanvragen tot aanvulling, in tweevoud, stellen daarop bekend in hoeverre aan die aanvragen wordt voldaan en uit welke bewaarplaatsen de aanvulling zal geschieden, geven tot de verzending de noodige bevelen en zenden een exemplaar van de aanvraag aan den aanvrager terug.

Artikel 70. Afgescheiden van de voormelde aanvragen, verzekeren zich de algemeene chefs voortdurend dat de stapelmagazijnen en de magazijnen op de hoofdplaatsen der overige gewesten naar behooren van voorraad zijn voorzien en ontvangen daartoe van de in het vorig artikel aangeduide gewestelijke autoriteiten maandelijksche, dan wel twee- of drie maandelijksche opgaven van de restanten, op den laatsten dag van de vorige maand of het vorig kwartaal in de bewaarplaats aanwezig.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Blijkt uit die opgaven, dat tusschentijds aanvulling noodig is, dan nemen zij daartoe aanstonds de noodige maatregelen, of stellen die voor, indien hoogere machtiging wordt vereischt. Eveneens handelen zij, indien blijkt dat de voorraden te ruim zijn.

Artikel 71. De zorg voor voldoenden voorraad in de verbruiksmagazijnen, welke niet op de hoofdplaatsen der gewesten zijn gevestigd, berust bij de autoriteiten, met het rechtstreeksch toezicht over die bewaarplaatsen belast en bij de 4e afdeeling van dit hoofdstuk aangewezen.

De zorg voor den voorraad en de aanvulling van alle geniemagazijnen berust evenwel bij den algemeenen chef.

ZESDE AFDEELING.

Van de behandeling der bewijzen van uit Nederland naar Indië en omgekeerd verscheepte goederen.

Artikel 72. De facturen of processen-verbaal van keuring, de cognossementen of afpaklijsten, dan wel de bewijzen van anderen aard van in Nederland verscheepte, voor het Departement van Oorlog bestemde goederen, worden door den Commandant van het Leger, naarmate van den aard der goederen, gezonden aan den chef van het wapen der artillerie, den chef van het wapen der genie, den hoofdintendant der militaire administratie of den chef over den geneeskundigen dienst, wordende door den tweeden en derden der gemelde autoriteiten almede gezorgd voor de ontvangst der goederen, welke in beheer komen respectievelijk bij den generalen staf en bij den chef der Ie afdeeling van het Departement van Oorlog.

Artikel 73. Voormelde bewijzen worden door die chefs ingeschreven in een register, volgens model No 160, voorzien van een doorloopend nummer en vervolgens gezonden aan de autoriteiten, belast met het toezicht over de bewaarplaatsen, waarbij die goederen moeten worden opgeslagen.

Artikel 74. Nadat de goederen zijn aangebracht en ontpakt, worden deze bewijzen van de in het vorig artikel bedoelde autoriteiten terug ontvangen met de processen-verbaal van innerlijke bevinding.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Een exemplaar dier processen-verbaal wordt daarna met de bewijzen naar de Algemeene Rekenkamer gezonden.

In het register model II° 160 wordt van den inhoud dier processen-verbaal aanteekening gehouden.

Artikel 75. Indien geconstateerd is, dat het beschadigd of onbekwaam aanbrengen van goederen te wijten is aan inferieure qualiteit, slechte confectie of slechte verpakking, wordt een nader onderzoek bevolen door zooveel mogelijk deskundige personen, practisch bekend met de eischen, welke in billijkheid aan belangrijke leveringen mogen worden gesteld.

Volhardt deze nadere Commissie bij de afkeuring dan bericht zij daarvan, onder aanbieding van het door haar opgemaakt zeer gemotiveerd proces-verbaal, onverwijld aan den Chef van de betrokken Afdeeling van het Departement van Oorlog, die — ingeval daartoe redenen bestaan — den Commandant van het Leger in overweging geeft den Chef van de betrokken Afdeeling van het Ministerie van Koloniën van de afkeuring kennis te geven, opdat deze, zoo daartoe termen aanwezig zijn, tot verhaal van schade op aannemers of leveranciers het noodige kunne verrichten.

Indien het den Commandant van het Leger om eenige reden wenschelijk voorkomt, dat op de aan de goederen geconstateerde gebreken de aandacht van den Minister van Koloniën worde gevestigd, dan brengt hij de aangelegenheid voor bij den Gouverneur-Generaal, met verzoek den Minister daarmede in kennis te stellen.

Bij voormeld proces-verbaal wordt, zoo dit zonder bezwaar geschieden kan, een gedeelte der afgekeurde goederen gevoegd.

Artikel 76. Bij verzending van goederen naar Nederland, zendt de beheerder van de betrokken bewaarplaats, die met de verzending der goederen is belast, met dezelfde gelegenheid, gefrankeerd en per mail, een exemplaar van het cognossement, zoonoodig met eene korte toelichting, aan dengene, die de goederen in ontvangst moet nemen.

Het andere exemplaar wordt met de overige bescheiden door den Commandant van het Leger verzonden aan de betrokken afdeeling van het Ministerie van Koloniën.

ZEVENDE AFDEELING.

Van de ordonnateurs voor het materieel.

Artikel 77. De autoriteiten, bij de 4e afdeeling van dit

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

hoofdstuk aangewezen, als belast met het toezicht over de bewaarplaatsen en bevelvoerende over de beheerders, en die, behoudens de na te melden uitzondering, tevens zijn de bij artikel 22 bedoelde chefs van gewestelijk en plaatselijk materieel beheer, worden bij de verdere in deze regelen vervatte voorschriften aangewezen met den naam van „ordonnateur voor het materieel".

Voor bewaarplaatsen, welke even als de magazijnen van geneesmiddelen, zijn of nader worden gesteld onder het rechtstreeksch toezicht van den algemeenen chef, is deze chef tevens de ordonnateur der bewaarplaats en zijn de volgende bepalingen, voor zooveel zij in dat geval toepasselijk kunnen zijn, ook voor hem van kracht.

Artikel 78. De ordonnateurs voor het materieel zijn de rechtstreeksche chefs van de beheerders der bewaarplaatsen, en als zoodanig verplicht over deze een nauwgezette contrôle uit te oefenen, hunne handelingen te toetsen aan de voorschriften hunner instructie en datgene te verrichten of voor te stellen, wat in het belang van de bewaarplaats, van den voorraad, en tot goed en nuttig beheer noodig is.

Artikel 79. Alle staten, stukken, rapporten, verantwoordingen, enz., welke door de beheerders worden opgemaakt met bestemming voor hoogere autoriteiten, worden, voor zooveel hierna niet anders is bepaald, door hen nagezien, geviseerd en verzonden.

Artikel 80. Alle ontvangsten, verzendingen en verstrekkingen, welke niet rechtstreeks door den algemeenen chef worden bevolen, en alle verdere mutatiën, van invloed op de voorraden, welke in verantwoording zijn, geschieden, behoudens de uitzondering bij artikel 201 opgenomen, op hunnen last of krachtens hunne machtiging.

Iedere last of machtiging wordt door hen aangeteekend in een register volgens model N° 161, hetwelk door hen herhaaldelijk wordt geraadpleegd, ter verzekering dat aan hunne bevelen behoorlijk gevolg wordt gegeven.

De bewijzen, welke als gevolg dier lastgeving of machtiging, bij de bewaarplaatsen worden opgemaakt, worden door den ordonnateur almede in gemeld register geboekt, voor gezien en geregistreerd geteekend en door zijne tusschenkomst behandeld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 81. Ter verkrijging van de machtiging tot afschrijving van materieel, als bedoeld bij de artikelen 46 en 47, zenden aan den algemeenen chef de origineele bewijzen, het verbruik of de onbekwaamheid der goederen stavende.

De inzending geschiedt:

1e. dadelijk na de ontvangst, voor ieder bewijs van afschrijving, dat eene waarde van meer dan *f* 5000,— behandelt, of waarvan, om andere uit deze regelen voortvloeiende redenen, eene afzonderlijke behandeling noodzakelijk is;

2e. eenmaal 's maands, voor alle andere bewijzen, bij staten in tweevoud volgens model Nº 162, afzonderlijk opgemaakt:

a. voor het materieel, bedoeld bij artikel 46 en

b. voor dat, bedoeld bij artikel 47.

Inventarisgoederen worden verhandeld op afzonderlijke staten van gelijk model.

Eene expeditie van vorenbedoelde staten wordt, voorzien van „fiat afschrijven", terug ontvangen.

Artikel 82. De ordonnateurs voor het materieel zorgen, dat de bewaarplaatsen, waarover zij het toezicht hebben, naarmate van hunnen aard en van hunne bestemming, steeds voorzien zijn van den voorraad, welke voor de behoefte noodig is.

Daartoe houden zij aan en doen ook door den beheerder van iedere bewaarplaats aanhouden eenen inventaris, aangevende de hoeveelheden, welke in verband met den bij artikel 66 bepaalden voorraad, op de tijdstippen, waarop aanvulling moet plaats vinden, met die aanvulling daarin begrepen, aanwezig moeten zijn; wordende die inventarissen telkens herzien en aangevuld, wanneer veranderingen in den toestand of in de behoefte dit noodig maken.

Artikel 83. De bepalingen van het vorige artikel zijn niet van toepassing voor de geniemagazijnen, die overeenkomstig het bij artikel 71 bepaalde worden voorzien door den algemeenen chef, door wien de voorraden worden geregeld in verband met de behoeften voor de uitvoering van geniewerken op iedere plaats.

Artikel 84. De ordonnateurs voor het materieel doen de bestellingen bij aannemers en leveranciers, met wie is gecontracteerd voor de levering ter plaatse waar de bewaarplaats is gevestigd, en regelen die bestelling zoodanig, dat den contractanten voldoende tijdruimte wordt gelaten om de leve-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ringen te kunnen bewerkstelligen vóór het tijdstip dat aanvulling noodig is.

Artikel 85. De onderhandsche aankoopen welke noodig zijn en waartoe bij algemeene of bijzondere voorschriften machtiging is verleend, worden door hen, dan wel voor zooveel zoodanige aanschaffing aan beheerders of verbruikers, is opgedragen, onder hunne contrôle en toezicht bewerkstelligd.

Artikel 86. De goederen, die plaatselijk worden ingekocht en tot dadelijk verbruik zijn bestemd, worden rechtstreeks aan den verbruiker afgeleverd en niet bij de pakhuizen ingenomen of verhandeld (artikel 7 der ordonnantie van 17 December 1866, Staatsblad N° 151).

Artikel 87. De aanvragen om goederen uit elders gevestigde bewaarplaatsen van het leger worden, behoudens de uitzonderingen bij het volgende artikel omschreven, in tweevoud, volgens model N° 163, opgemaakt en op de tijdstippen en voor de tijdvakken, volgens het bepaalde bij artikel 66 vastgesteld, ingezonden aan den algemeenen, dan wel aan den gewestelijken chef van het wapen of den dienst, naarmate de inzender zelf gewestelijke, dan wel plaatselijke autoriteit is.

Indien door meerder verbruik, dan waarop gerekend werd, of uit anderen hoofde daartoe noodzakelijkheid bestaat, worden bovendien tusschentijds buitengewone aanvragen ingediend.

Artikel 88. De aanvragen tot aanvulling van bewaarplaatsen, alleen bestemd voor den plaatselijken dienst, de voorziening van een of meer nabij gelegen posten daarin begrepen, worden, wanneer de ordonnateur voor het materieel gewestelijke autoriteit is, door den beheerder zelf opgemaakt en aan dien ordonnateur ingediend.

De aanvragen tot aanvulling der garnizoenswapenmagazijnen worden opgemaakt door den officier van wapening en ingediend aan den ordonnateur nadat zij door den plaatselijken militairen commandant voor „gezien" zijn geteekend.

De aanvragen tot aanvulling der geniemagazijnen worden in ieder geval aan den algemeenen chef ter beoordeeling doorgezonden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 89. De gewestelijke chefs van wapens en diensten zijn bevoegd om, in spoed vereischende gevallen, dan wel wanneer het aanvulling betreft van weinig belangrijke artikelen en tot geringe hoeveelheden, hunne aanvragen rechtstreeks te zenden aan den ordonnateur van het naastbijgelegen stapelmagazijn, van waar aanvulling kan plaats vinden.

Deze laatste voldoet aan de aanvraag, voor zooveel de voorraad van het stapelmagazijn dit toelaat.

Met uitzondering van de gevallen, waarin de aanvulling geen beduidende verandering brengt in de voorraden der betrekkelijke artikelen, zijn beide ordonnateurs verplicht de een van de gedane aanvraag, de andere van het daaraan gegeven gevolg, onverwijld kennis te geven aan den algemeenen chef.

Artikel 90. De ordonnateurs voor het materieel houden rekening met de aannemers en leveranciers, aan wie, zoo ter verwerking als uit anderen hoofde, materieel van den lande tegen wederinlevering in anderen vorm, of wel tegen betaling wordt afgestaan.

Van de verstrekkingen tegen wederinlevering en van de daarop volgende inleveringen houden zij eene balans, waarvan na afloop van ieder jaar — of zoo het contract tusschentijds komt te eindigen, na afloop der overeenkomst — een afschrift, voor zooveel noodig van bewijzen voorzien, den algemeenen chef ter opzending aan de Algemeene Rekenkamer wordt aangeboden.

Voor de verstrekkingen tegen betaling zijn de ordonnateurs voor het materieel verplicht om op de bewijzen van vordering, af te geven voor gedane leveringen of bewezen diensten, het ter zake aan den lande verschuldigde nauwkeurig te omschrijven, en voor zooveel zij geene gewestelijke intendanten zijn, van het verschuldigde bedrag aan die autoriteiten opgave te doen, opdat deze voor de invordering het noodige kunnen verrichten.

Gelijke opgaven worden door hen gedaan, indien op aannemers, leveranciers, overvoerders of andere personen verhaal van schade moet plaats vinden.

Artikel 91. De commissiën tot ontvangst, keuring, afkeuring, verzending of onderzoek van materieel worden benoemd door de ordonnateurs voor het materieel, indien zij op de standplaats dier autoriteiten werkzaam en uit officieren van hetzelfde wapen of denzelfden dienst samengesteld moeten zijn.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Voor de bewaarplaatsen van den Topographischen dienst, zijnde de Instrumentmakerswinkel, de Lithographische werkplaats en de Photographische werkplaats wijst de Chef van den Topographischen dienst de Commissiën aan.

In ieder ander geval geschiedt de benoeming door den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant op daartoe gedaan verzoek.

Artikel 92. De voormelde commissiën worden benoemd voor eene bepaalde dienstverrichting, telkens wanneer daartoe noodzakelijkheid bestaat.

Waar dit evenwel met de dienstbelangen overeenkomt, worden commissiën benoemd, die in dezelfde bewaarplaats verschillende diensten verrichten en waarvoor alsdan iedere maand andere personen worden aangewezen.

Commissiën tot afkeuring van gebruikte en in de bewaarplaatsen als onbruikbaar ingeleverde goederen, worden in den regel periodiek benoemd, op zoodanige tijdstippen, als daarvoor door de algemeene chefs worden vastgesteld.

Artikel 93. De processen-verbaal der commissiën worden, hetzij rechtstreeks door haar, hetzij door tusschenkomst van den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant, indien door hem de benoeming plaats vond, ter verdere behandeling aan de ordonnateurs voor het materieel ingediend.

Deze zien de stukken na, voorzien ze, naarmate van hunne strekking, van een visum, van eene machtiging tot inname of overschrijving, van een voorstel tot afschrijving, opruiming, herstelling en dergelijken, en zenden ze daarna aan dengene voor wien zij, volgens de bepalingen van het IIe Hoofdstuk, bestemd zijn.

Artikel 94. De ordonnateurs voor het materieel zorgen, dat zoowel op hun bureau, als in iedere bewaarplaats, waar commissiën moeten optreden, ter raadpleging aanwezig zijn de voorschriften in het IIe Hoofdstuk vervat.

Artikel 95. Indien aannemers of leveranciers zich niet vereenigen met de uitspraak eener keuringscommissie en hun bij contract het wercht is toegekend eene herkeuring te vragen, wordt, zoo in het contract de samenstelling der herkeuringscommissie niet is aangegeven, die commissie samengesteld uit den ordonnateur voor het materieel en den oudsten in rang op hem volgenden officier van het wapen of den dienst

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ter plaatse aanwezig, en geen lid der primitieve keuringscommissie geweest zijnde.

Op plaatsen, waar de ordonnateur niet aanwezig is, treedt de oudste of plaatselijk eerstaanwezende officier van het wapen of den dienst, dan wel de plaatselijk militaire commandant in zijne plaats op in de herkeuringscommissie.

Artikel 96. Bij aanvoer van goederen hetzij uit Nederland, hetzij van andere plaatsen in of buiten Nederlandsch-Indië, ontvangen de ordonnateurs voor het materieel of, deze niet ter plaatse aanwezig zijnde, de bij artikel 106 bedoelde hen vervangende autoriteiten, van den beheerder der betrokken bewaarplaats onverwijlde kennisgave van lossing of aflading en zorgen, dat voor goederen, welke beschadigd zijn aangebracht, desvereischt, de wettelijk voorgeschreven formaliteiten ter zake in acht worden genomen, welke zijn aangegeven bij de artikelen 219 tot en met 221, 236 en 237 dezer regelen.

Wordt door den overvoerder eene avarijrekening opgemaakt, dan wordt voor de geldswaarde der daarin vermelde Gouvernementsgoederen genomen:

bij aanvoer van plaatsen buiten Nederlandsch-Indië, de factuurprijs;

in alle andere gevallen de prijzen, vermeld sub *a* tot en met *e* van artikel 53.

Artikel 97. Van iederen aanvoer van goederen uit Nederland wordt zoodra mogelijk kennis gegeven aan den algemeenen chef door toezending van de processen-verbaal van bevinding.

De tot de ontvangst dier goederen van den algemeenen chef ontvangen bewijzen worden overeenkomstig het bepaalde bij artikel 74 met opgemelde stukken teruggezonden.

Artikel 98. Blijkt bij onderzoek van uit Nederland aangevoerde goederen, dat zij van inferieure qualiteit of confectie, dan wel beschadigd of onbekwaam zijn, zonder dat er termen zijn het gerechtelijk onderzoek, bedoeld bij de artikelen 219 tot en met 221 dezer Regelen te doen houden, dan zorgen zij dat een ander onderzoek als bedoeld bij artikel 75 dezer Regelen, zoodra mogelijk plaats hebbe en zenden het betrekkelijk proces-verbaal aan den algemeenen chef, vergezeld van een voorstel hoe met de goederen behoort te worden gehandeld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bij dat proces-verbaal wordt — als dit zonder bezwaar geschieden kan — een gedeelte der onbekwaam verklaarde goederen gevoegd.

Artikel 99. Nopens de overname en overgave van materieel van en aan andere departementen wordt verwezen naar het bepaalde bij de artikelen 22, 25 en 48 dezer Regelen.

De ordonnateurs voor het materieel zenden aan de gewestelijke intendanten, vóór of op den 10^{en} van iedere maand, de voor de ontvangst der goederen geteekende opgave van de verstrekkingen, welke gedurende de afgeloopen maand aan andere wapens en diensten hebben plaats gehad en, waarvoor als vallende in de omschrijving van artikel 36, overschrijving der geldswaarde moet plaats vinden.

Gelijktijdig zenden zij aan den algemeenen chef eene opgave van de geldswaarde, zoowel van de ontvangsten van — als van de verstrekkingen aan — andere wapens en diensten, alsmede van de ontvangsten van andere departementen, over de afgeloopen maand.

Nadat de gewestelijke intendanten de door hen ontvangen opgave verzameld, alsmede verrijkt hebben met gelijke opgaven van het uit de bewaarplaatsen onder hun toezicht verstrekte, worden deze vóór den 15^{en} van iedere maand den Hoofd Intendant der Militaire Administratie aangeboden.

Artikel 100. Opname van de restanten in de bewaarplaatsen heeft plaats:

a. bij aanleiding tot twijfel omtrent goed beheer;

b. bij overgang van het beheer van den eenen comptabele op den andere;

c. op het einde van het dienstjaar.

Bij het ledigvallen van bewaarplaatsen, of gedeelten van die, welke afzonderlijk beheerd worden, geschiedt mede opname en opteekening daarvan bij proces-verbaal.

Indien door het aanzienlijke van den voorraad de opname op het einde van het jaar aan te groot bezwaar onderhevig is, wordt daarvan proces-verbaal opgemaakt en de opname op gelegener tijdstip bevolen, welk tijdstip voor de groote magazijnen en pakhuizen zoodanig kan worden bepaald, dat al de daarin opgelegde verschillende artikelen minstens éénmaal in drie achtereenvolgende jaren kunnen zijn opgenomen (artikel 22 der ordonnantie van 17 December 1866, Staatsblad N° 151, aangevuld bij ordonnantie van 3 April 1872, Staatsblad N° 64).

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bij de tot het Departement van Oorlog behoorende bewaarplaatsen heeft, behoudens het hiervoren nopens de groote magazijnen bepaalde, de opneming aan het einde van het dienstjaar alleen dan plaats, wanneer in het voorafgaande tijdvak van twee en een half jaar de voorraad niet in zijn geheel is opgenomen.

Artikel 101. Voorts heeft in de bewaarplaatsen of afzonderlijke gedeelten van dien, nog opname van den voorraad plaats bij gepleegden inbraak, na brand of andere rampen en bij ontdekking van diefstallen.

Artikel 102. De opname der magazijnen bij het einde van het dienstjaar zal aanvangen op den 2^{en} Januari van elk jaar of op den 3^{en} dier maand, zoo de 2^{e} op een zon- of erkenden feestdag valt.

Voor de opname van:

de gewestelijke magazijnen van kleeding en uitrusting te Batavia, Bandoeng, Soerabaja, Padang en Oelee-Lheue;

de artilleriemagazijnen te Batavia, Soerabaja, Bandoeng en Willem I; de geweermakersschool; de pyrotechnische werkplaats en den artillerie constructiewinkel;

de voorraden der genie in 's Lands Algemeene Pakhuizen te Batavia, Semarang, Soerabaja en Padang, alsmede die in het hulpgeniemagazijn te Oelee-Lheue;

de magazijnen van geneesmiddelen en

de bewaarplatsen van den topographischen dienst;

wordt dit tijdstip door de algemeene chefs zoodanig bepaald, dat al de daarin opgelegde verschillende artikelen minstens éénmaal in drie achtereenvolgende jaren kunnen zijn opgenomen.

Artikel 103. Bevinding van abuizen, verschillen of bederf heeft ten gevolge vordering van verantwoording of herstel van het abuis door den comptabele of belasting van dezen, als daartoe grond bestaat.

Indien het der Algemeene Rekenkamer blijkt, dat aanleiding tot het vorderen van vergoeding van bijzondere personen bestaat, doet zij daarvan ten spoedigste mededeeling aan het hoofd van het betrokken departement van algemeen bestuur.

Tegen bijzondere personen worden de vorderingen tot vergoeding zonder verwijl uitgeschreven (artikel 23 der ordonnantie van 17 December 1866, Staatsblad N° 151).

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 104. Indien bij opname van eene bewaarplaats minderheden zijn bevonden, is de gewestelijke wapen- of dienstchef bevoegd om, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 311 en 349, ter verzekering van 's Lands belangen, den beheerder voorloopig de vergoeding op te leggen voor het tekort in zijn beheer. Is de gewestelijke wapen- of dienstchef niet tevens de ordonnateur voor het materieel der bewaarplaats en is deze laatste ook niet aan dien chef ondergeschikt, dan berust vorenbedoelde bevoegdheid bij den Algemeenen Dienstchef en wordt ter zake door den ordonnateur een met redenen omkleed voorstel aan den Algemeenen Dienstchef gedaan.

Is de gewestelijke wapen- of dienstchef, die voorloopig de vergoeding oplegt, niet de gewestelijke Intendant, dan verzoekt hij dezen laatste de administratie of het kantoor aan te wijzen, waarbij de invordering behoort paats te hebben.

Het besluit, waarbij de vergoeding wordt opgelegd, vermeldt de administratie of het kantoor voor de invordering aangewezen. Van dat besluit wordt afschrift gezonden:

aan de Algemeene Rekenkamer;

aan den gewestelijken Intendant (indien deze de vergoeding niet heeft opgelegd) en

aan den Algemeenen Dienstchef, indien het besluit niet door den Commandant van het Leger is genomen.

Bovendien wordt op de betrekkelijke bewijzen aangeteekend door wien en op welke wijze de invordering geschiedt.

De beheerder, wien de vergoeding is opgelegd, kan, zoo hij zulks wenscht, zijne bezwaren daartegen inbrengen, doch dit schort de invordering niet op.

Artikel 104*a*. Indien den Lande schade wordt toegebracht door onnauwkeurige administratie, onvoldoende zorg, nalatigheid, verzuim, onvoldoende keuring en dergelijke tekortkomingen van beheerders, keurders en compagnies- of detachementscommandanten, en die schade door de betrokkenen op eerste aanmaning niet dadelijk vrijwillig wordt vergoed, hetzij door contante storting, hetzij door inhouding op de inkomsten over de loopende maand, wordt van een en ander door den ordonnateur omstandig bericht aan den Algemeenen Dienstchef c. q. door tusschenkomst van den gewestelijken wapen- of dienstchef en den afdeelings- of gewestelijken militairen commandant, die, voor zooveel noodig, hun advies ter zake bijvoegen.

Is degene, die de schade heeft toegebracht, dadelijk bereid

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

gebleken om het bedrag daarvan vrijwillig te vergoeden, dan wordt hiervan door den ordonnateur, indien hij niet tevens de gewestelijke Intendant is, aan dezen laatste kennis gegeven, onder duidelijke omschrijving van den aard en het bedrag der schade, opdat zonder verwijl voor de invordering worde gezorgd.

De gewestelijke Intendant wijst de administratie of het kantoor aan, waarbij de invordering behoort plaats te hebben, van welke aanwijzing door hem mededeeling wordt gedaan aan den ordonnateur, die op de betrekkelijke bewijzen aanteekent door wien en op welke wijze de invordering geschiedt.

Artikel 105. De ordonnateurs voor het materieel zien toe dat de beheerders der bewaarplaatsen hunne verantwoordingen binnen de gestelde termijnen indienen.

De materieele verantwoordingen worden door hen geverifieerd en — c. q. door tusschenkomst van de gewestelijken wapen of dienstchef — den Algemeenen Dienstchef aangeboden, om vervolgens, voor zooveel noodig, aan de Algemeene Rekenkamer te worden gezonden.

Is de jaarlijksche of tusschentijdsche verantwoording van een comptabel materieel beheer op het daarover vastgestelde tijdstip (zie artikel 330) nog niet ingediend (ook indien dit het gevolg is van z i e k t e van den beheerder), dan wordt hiervan door den gewestelijken wapen- of dienstchef zoo spoedig mogelijk kennis gegeven aan den Algemeenen Dienstchef onder omschrijving van de redenen der niet tijdige indiening, en met voorstel om den nalatigen beheerder een nieuwen — door hem, den gewestelijken chef, aan te geven en voor zooveel noodig toe te lichten — termijn te stellen.

Is de beheerder na ommekomst van den door den Commandant van het Leger gestelden nieuwen termijn andermaal achterlijk in het inzenden zijner verantwoording, dan wordt de rekening ex-officio, ten laste van den nalatigen comptabele opgemaakt door een hiertoe door den gewestelijken wapen- of dienstchef aan te wijzen officier of onderofficier en wordt van het ter zake door dien chef te nemen besluit, waarin het door den comptabele gepleegde verzuim wordt vermeld, dadelijk afschrift gezonden aan den Algemeenen Dienstchef en aan de Algemeene Rekenkamer.

De ex-officio opgemaakte rekening wordt behandeld en afgedaan als ware zij door den comptabele zelf opgemaakt en ingezonden. Wordt ook deze rekening niet tijdig (zie artikel 335) ingediend, dan is te dien opzichte het bepaalde

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

in de 3e (en c. q. ook de 4e) alinea hiervoren eveneens van toepassing.

Artikel 105*a*. Indien een ter zake van een materieel beheer comptabel onder curateele wordt gesteld, voortvluchtig is (w. o. desertie en vermissing) of overlijdt, onverschillig of dit plaats heeft tijdens hij in functie is, dan wel nadat hij is afgetreden doch de vereischte verantwoording nog niet heeft ingediend, wordt door den gewestelijken wapen- of dienstchef onverwijld een onderzoek ingesteld naar den naam en de woonplaats van den curator, de erfgenamen of de rechtverkrijgenden van den comptabele.

Tevens wijst bedoelde chef een officier of onderofficier aan tot het exofficio opmaken van de rekening(en) betreffende het door den comptabele gevoerde beheer en zendt van het desbetreffend besluit dadelijk een voor de Algemeene Rekenkamer bestemd afschrift aan den Algemeenen Dienstchef.

Van de ex-officio opgemaakte verantwoording zendt meerbedoelde Chef een door hem voor eensluidend geteekend afschrift aan den curator, den erfgenaam of den rechtverkrijgende van den comptabele, onder mededeeling van den termijn gedurende welken van de bij de rekening behoorende bescheiden ten bureele van hem — den gewestelijken wapen- of dienstchef — inzage kan worden genomen en bij hem bezwaren tegen de rekening kunnen worden ingebracht. Met inbegrip van c. q. te verleenen verlengingen, mag bedoelde termijn uiterlijk vijf maanden bedragen, gerekend van den dag, waarop de toezending van het afschrift der rekenig heeft plaats gehad.

Zijn er meerdere erfgenamen of rechtverkrijgenden, dan verzoekt hun de gewestelijke wapen- of dienstchef om binnen vier maanden een hunner aan te wijzen, aan wien zij het afschrift der rekening wenschen te zien toegezonden, terwijl hij hun tevens mededeelt dat die aanwijzing, indien zij na ommekomst van genoemden termijn niet is geschied, door hem zal worden gedaan. Bij de toezending van het afschrift der rekening aan den aangewezen erfgenaam of rechtverkrijgende, wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde in de vorige alinea en wordt de aangewezene tevens uitgenoodigd er voor te zorgen dat zijne medeërfgenamen of rechtverkrijgenden kennis kunnen nemen van den inhoud van het toegezonden afschrift.

De curator, erfgenamen of rechtverkrijgenden en c. q. voogden en curatoren van erfgenamen of rechtverkrijgenden

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

van den comptabele, kunnen zich ten opzichte van de uit het vorenstaande voortvloeiende rechten en verplichtingen door een gemachtigde doen vertegenwoordigen.

Na ontvangst van het antwoord van den curator, de erfgenamen of rechtverkrijgenden, dan wel wanneer deze den hun verleenden termijn onbenut hebben laten verstrijken, wordt de voor de Algemeene Rekenkamer bestemde verantwoording met bewijzen aan den Algemeenen Dienstchef aangeboden. Bij deze verantwoording worden overgelegd:

a. de verklaring enz. betreffende de aanwijzing, bedoeld in de 4e alinea hiervoren, of indien, in het te dier plaatse bedoelde geval, de aanwijzing door den gewestelijken wapen- of dienstchef is gedaan, een afschrift van het desbetreffend besluit;

b. een afschrift van het schrijven, waarbij de in de 3e en 4e alinea hiervoren bedoelde toezending van het afschrift der rekening heeft plaats gehad;

c. de (gezegelde) verklaring(en) betreffende de aanwijzing van den gemachtigde, bedoeld in de 5e alinea hiervoren;

d. het antwoord, bedoeld in de 6e alinea hiervoren, of, indien de curator, de erfgenamen enz. den verleenden termijn onbenut hebben laten voorbijgaan, eene verklaring dienaangaande van den gewestelijken wapen- of dienstchef.

Ingeval de ex-officio op te maken rekening niet tijdig (zie artikel 354) wordt ingediend is het bepaalde in de 3e (c. q. ook de 4e) alinea van artikel 105 van toepassing.

Artikel 105*b*. Indien de beheerder van eene bewaarplaats, die eene geldelijke verantwoording (rekening-courant), als bedoeld in artikel 319, heeft in te dienen, hierin achterlijk is (c. q. blijft), dan wel indien hij verkeert in een der gevallen bedoeld in de 1e alinea van artikel 105*a*, wordt gehandeld in gelijken zin als in de artikelen 105 en 105*a* met opzicht tot de materieele verantwoordingen is bepaald, met dien verstande dat van de in tweevoud op te maken en aan den gewestelijken wapen- of dienstchef in te dienen rekening-courant niet een afschrift doch de duplicaat-expeditie wordt gezonden aan den curator, erfgenaam of rechtverkrijgende van den onder curateele gestelden, voortvluchtigen of overleden comptabele.

Artikel 106. Op plaatsen, waar geen ordonnateur voor het materieel gevestigd is, wordt door den eerstaanwezenden of

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

oudsten officier van het wapen of den dienst ter plaatse, dan wel, waar zoodanig officier niet aanwezig of zelf beheerder is, door den plaatselijk militairen commandant, toezicht gehouden op het behoorlijk onderhouden van de bewaarplaats en den voorraad.

In dat geval zijn die autoriteiten bevoegd den beheerder de bevelen te geven, welke zij in het belang van 's lands dienst noodig achten, en, zoo dit wordt gevorderd, in de plaats van den ordonnateur op te treden.

Met het administratief beheer der bewaarplaats hebben zij evenwel geene bemoeienis, tenzij dit bij deze Regelen of bij bijzondere voorschriften anders is of wordt bepaald.

ACHTSTE AFDEELING.

Van de inspectiën over het materieel.

Artikel 107. Als regel geldt, dat de bewaarplaatsen op Java, in het Gouvernement Atjeh en Onderhoorigheden, in het militair commandement van Sumatra's Westkust en elders op de standplaatsen der in de volgende alinea te noemen autoriteiten, minstens éénmaal 's jaars worden geïnspecteerd, van welken regel slechts voor bepaalde magazijnen waarvoor zulks onder aanvoering van beweegredenen wordt voorgesteld, na bekomen machtiging van den Algemeenen Dienstchef kan worden afgeweken.

Deze inspectiën worden, op oordeelkundig gekozen, niet regelmatige tijdstippen, gehouden door de in de 4e afdeeling van dit hoofdstuk als rechtstreeks bevel voerende over de beheerders aangegeven autoriteiten.

Artikel 107*a*. Boven en behalve de in artikel 107 dan wel bij algemeene of bijzondere instructiën en verdere bepalingen voorgeschreven of nader voor te schrijven inspectiën over het materieel, beveelt de Commandant van het Leger zoodanige algemeene of bijzondere inspectiën daarover, als hem tot verzekering van een goed beheer noodig voorkomen en draagt het houden daarvan op aan zoodanige autoriteiten of personen, als hij in het meeste belang van 's lands dienst wenschelijk acht.

Artikel 108. Indien voor bijzondere gevallen niet anders wordt voorgeschreven, bepalen de inspectiën over in voorraad opgelegd materieel zich tot het volgende onderzoek, als:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

a. of de gebouwen en verdere bergplaatsen van materieel voldoen aan de eischen, welke — plaatselijke en tijdsomstandigheden in aanmerking genomen — daarvoor mogen worden gesteld;
b. of de sluiting en bewaking der bergplaatsen voldoende is;
c. of de voorraden in overeenstemming zijn met de behoefte, dan wel of uitbreiding of inkrimping wenschelijk is;
d. of de goederen door den beheerder naar behooren opgelegd en in bekwamen staat en zindelijk worden onderhouden;
e. of de ontvangsten, verzendingen en verstrekkingen naar behooren en zonder verwijl geschieden;
f. of de opgelegde goederen, ook wat deugdelijkheid betreft, geschikt zijn voor het doel, waarvoor zij moeten dienen, of welke verbeteringen kunnen worden aangebracht;
g. of de boeken en registers van den beheerder behoorlijk en met den dag zijn bijgehouden;
h. of het beheer in algemeenen zin naar behooren wordt gevoerd of welke gebreken daarin zijn ontdekt.

Artikel 109. „Bij elke inspectie vindt opname van een of meer artikelen van den voorraad plaats. Daarbij bevonden verschillen worden aanstonds bij de boeken verhandeld, kunnende voor geconstateerde minderheden, op de wijze als aangegeven in artikel 104 de voorloopige vergoeding worden opgelegd.

In algemeenen zin mogen de inspectiën evenwel niet leiden tot zoodanige opname van bewaarplaatsen, als waartoe commissiën en geene inspecteurs geroepen zijn.

Ontstaat er gedurende de inspectie aanleiding tot twijfel omtrent goed beheer, dan vraagt de inspecteur onverwijld aan de bevoegde autoriteit de benoeming eener commissie tot opname van den voorraad.

Voor de niet in artikel 107 hiervoren aangegeven magazijnen vindt opname als in dit artikel bedoeld minstens eenmaal 's jaars plaats door de in artikel 106 hiervoren genoemde plaatselijke autoriteiten.

Artikel 110. De inspectiën over het materieel in gebruik strekken zich hoofdzakelijk uit tot het onderzoek:
a. of het noodige en niet meer of minder in gebruik is en of, waar tot gebruik bepaalde hoeveelheden zijn vastgesteld, het toegestane met het noodige in overeenstemming is;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

b. of het gebruik of verbruik zonder roekeloosheid of verwaarloozing geschiedt;
c. of de voorwerpen voldoen aan de eischen, dan wel in hoeverre verbetering of verandering noodig voorkomt;
d. of degenen, die met het toezicht over het doelmatig gebruik zijn belast, naar behooren hun plicht betrachten;
e. of het aanwezige overeenstemt met hetgeen in verantwoording wordt gevoerd en de betrekkelijke administratie in orde is;
f. of de voorwerpen zijn voorzien van de merken en nummers, welke zich volgens de voorschriften daarop behooren te bevinden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

TWEEDE HOOFDSTUK.

OVER DE COMMISSIËN TEN BEHOEVE VAN HET MATERIEEL.

EERSTE AFDEELING.

Van het benoemen der commissiën en hare verplichtingen in het algemeen.

Artikel 111. Bij alle handelingen, 's lands materieel betreffende, waarbij het wenschelijk is dat eene onzijdige macht de belangen van den lande of van derden vertegenwoordigt, worden, behoudens de gevallen waarin gerechtelijk onderzoek wordt vereischt, benoemd commissiën van twee personen, ten einde naar haar beste weten die belangen te behartigen en van hare bevinding naar waarheid te getuigen, bij een van hare verrichtingen op te maken proces-verbaal of te stellen verklaring.

Artikel 112. De commissiën worden benoemd voor de volgende diensten, als:

1°. tot opname en overgave van bewaarplaatsen;

2°. tot keuring van geleverd- of bij de inrichtingen van het leger vervaardigd- wordende goederen;

3°. tot keuring van als onbekwaam of herstelbaar opgegeven goederen;

4°. tot ontvangst van goederen uit andere plaatsen aangevoerd;

tenzij die goederen worden uitgeleverd bij het getal, de maat of het gewicht en alsdan geen bijzonder hooge waarde hebben, noch aan spillage onderhevig zijn;

5°. tot verzending van goederen;

a. naar Nederland, voor zooveel zij niet bij het getal, de maat of het gewicht worden afgeleverd;

b. in Indië, wanneer de goederen een bijzondere hooge waarde hebben;

6°. voor aangelegenheden van specialen aard, als:

a. tot vaststelling van de benaming, de afmeting of het

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

gewicht van goederen, die van andere departementen of diensten volgens eene andere benaming, maat of een ander gewicht worden ontvangen dan waarmede zij in verantwoording moeten worden genomen, terwijl de verhouding der maten en gewichten niet algemeen bekend is;

b. tot bepaling van de hoeveelheid materieel, die ter verwerking tot ander materieel behoort te worden afgestaan, indien de verhouding niet algemeen bekend is;

c. tot vaststelling van den toestand van goederen, welke geruimen tijd in de bewaarplaatsen zijn opgelegd geweest, en voor welke het uit dien hoofde raadzaam is ze aan een onderzoek te onderwerpen, alvorens ze in gebruik te geven of langer te bewaren.

Artikel 113. Indien de autoriteit, met het toezicht over eenige bewaarplaats belast, ook voor andere diensten eene commissie noodig acht, geeft hij van de daartoe geleid hebbende redenen en van den uitslag van het onderzoek der commissie kennis — zoo hij zelf geen ordonnateur voor het materieel is, door tusschenkomst van dezen — aan den algemeenen chef.

Zijn aan zoodanige commissiën uitgaven voor den lande verbonden, dan geschiedt de benoeming alleen na bekomen machtiging van den Commandant van het Leger of in spoedvereischende gevallen, onder diens nadere goedkeuring.

Artikel 114. De commissiën tot opname en overgave van bewaarplaatsen bestaan uit twee door den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant — zoo noodig in overleg met den betrokken dienstchef — aan te wijzen officieren van het wapen of den dienst, waartoe de bewaarplaats behoort.

Voor zooveel officieren als vorenbedoeld niet beschikbaar zijn, voorziet de plaatselijke of plaatselijk militaire commandant in het ontbrekende aantal commissieleden, in de eerste plaats door de aanwijzing van onderofficieren of minderen van het wapen of den dienst waartoe de bewaarplaats behoort en, indien ook deze niet beschikbaar mochten zijn, door de aanwijzing van officieren, onderofficieren of minderen van andere wapens of diensten.

Artikel 115. De keuring van geleverd, of bij de inrichtingen van het leger vervaardigd wordende goederen geschiedt, — voor zooveel de samenstelling der commissiën niet bij de

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

voorwaarden van levering bij aanneming of inschrijving is bepaald:

a. bij de artilllerie:

op de standplaatsen van de ordonnateurs van het materieel, door den ordonnateur zelven of door een van de op zijn bureau geplaatste officieren;

in de overige garnizoenen, door t w e e door den plaatselijken of plaatselijken militairen commandant te benoemen officieren, waarvan zoo mogelijk een van de artillerie, en de andere — of wel beiden — van de infanterie of cavalerie;

b. bij de g e n i e, door den beheerder der bewaarplaats; ingeval bij hem twijfel bij hem twijfel bestaat omtrent de goede hoedanigheid der goederen, vraagt hij aan den gewestelijk of plaatselijk eerstaanwezend genieofficier eene commissie van keuring aan;

c. bij de militaire administratie,

op de standplaatsen der gewestelijke intendances, door den intendant zelven of door een van de op zijn bureau geplaatste officieren;

in de overige garnizoenen, door t w e e door den plaatselijk militairen commandant te benoemen officieren, waarvan zoo mogelijk een van de militaire administratie, en de andere — of wel beiden — van de infanterie of cavalerie;

d. bij den Geneeskundigen dienst en bij den Topographischen dienst door eene commissie van twee officieren van het dienstvak, te benoemen door den ordonnateur voor het materieel.

Artikel 116. De commissiën, bedoeld sub 3, 4 en 5 van artikel 112, worden samengesteld als in artikel 115 is omschreven.

Bij de geniemagazijnen bestaan echter de commissiën, bedoeld sub 4 en 5 van artikel 112, uit t w e e officieren der infanterie of cavalerie, te benoemen door den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant.

Indien bij den geneeskundigen dienst of den generalen staf plaatselijk geen genoegzaam aantal officieren van den dienst beschikbaar is, om de commissiën te doen bestaan uit t w e e officieren van den dienst, dan wordt het ontbrekend aantal leden der commissiën aangevuld door officieren der infanterie of cavalerie, te benoemen door den plaatselijken of plaatselijken militairen commandant.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Tot afkeuring van wapening, gereedschappen en maten in de garnizoens wapenmagazijnen, worden — buitengewone omstandigheden uitgezonderd — eenmaal per kwartaal en wel in de maanden Januari, April, Juli en October een officier der artillerie en een officier der infanterie, dan wel, zoo geen artillerieofficier ter plaatse aanwezig is, twee officieren der infanterie of cavalerie door den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant in commissie benoemd.

Artikel 117. De commissiën van specialen aard, bedoeld bij punt 6 van artikel 112, bestaan steeds zooveel eenigzins mogelijk uit t w e e officieren van het wapen of den dienst, aan te wijzen door den ordonnateur en anders uit t w e e officieren van de verschillende wapens en diensten, aan te wijzen door den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant.

Artikel 118. De samenstelling der commissiën, bedoeld bij artikel 113 wordt geregeld door de autoriteit, die het bijeenroepen eener commissie noodig acht.

Artikel 119. De beide leden eener commissie voor het materieel moeten zooveel mogelijk van verschillende rang zijn.

Artikel 120. Voor commissiën, die volgens de artikelen 115 en 116 geheel of gedeeltelijk uit officieren der infanterie of cavalerie zouden moeten bestaan, zullen indien, behalve de militaire commandant, ter plaatse geen t w e e officieren dier wapens aanwezig zijn, de t w e e oudsten in rang op den commandant volgende militairen worden aangewezen.

Artikel 121. Wanneer daartoe noodzakelijkheid bestaat, kan op machtiging of onder nadere goedkeuring van den Commandant van het Leger van de voorgeschreven samenstelling der commissiën worden afgeweken.

Artikel 122. Vervallen.

Artikel 123. De in commissie benoemde personen ontvangen, voor zooveel dit wordt noodig geacht, van de autoriteit die hen heeft benoemd, vóór den aanvang der werkzaamheden schriftelijk of mondeling zoodanige bijzondere instructiën, als met de hun opgedragen taak in verband staan.

Van die bijzondere instructiën maken zij melding in hun proces-verbaal.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Zoodra hunne werkzaamheden zijn beëindigd geven zij daarvan persoonlijk kennis aan dengene, die hen heeft benoemd, met aanbieding van het door hen opgemaakte proces-verbaal.

Artikel 124. De commissiën verschaffen zich door raadpleging der voorschriften waarnaar zij moeten handelen, een helder inzicht omtrent den aard en het doel harer verrichtingen en de verplichtingen haar daarbij opgelegd. Zij stellen zich in de plaats dergenen, wier belangen zij vertegenwoordigen, zonder daarbij uit het oog te verliezen, dat haar eerste plicht is, het in acht nemen van de meest mogelijke onpartijdigheid en het volgens hare overtuiging beslissen naar recht en billijkheid, in verband met de voorkomende omstandigheden, doch zonder bijoogmerken. Zij moeten zich voorhouden dat zij volkomen onafhankelijk zijn, hare uitspraken in vele gevallen de kracht bezitten van een rechterlijk gewijsde en zij aansprakelijk worden gesteld voor de schade, welke het gevolg mocht zijn van onvoldoende plichtsbetrachting.

Artikl 125. Kunnen de beide leden eener commissie niet geraken tot overeenstemming in hun eindoordeel, dan wordt beider gevoelen gemotiveerd in het proces-verbaal omschreven, ter zake beslist door de autoriteit welke de commissie heeft benoemd en die beslissing door deze autoriteit, voor zooveel noodig met redenen omkleed, op het proces-verbaal bekend gesteld.

Artikel 126. Indien een lid eener commissie, alvorens de werkzaamheden zijn geëindigd, buiten staat geraakt verder aan de werkzaamheden deel te nemen, wordt door dengene, die hem heeft benoemd, een nieuw lid aan de commissie toegevoegd.

Dat nieuwe lid vangt de werkzaamheden aan, waar zij door zijnen voorganger zijn gestaakt en is niet verder aansprakelijk dan voor het deel dat hij aan de verrichtingen heeft gehad.

Het met den dag bij te houden proces-verbaal der verrichtingen wordt in zoodanig geval geteekend door de verschillende leden der commissie, ieder voor het deel dat hij aan de werkzaamheden heeft gehad en opgelegd in het archief van de autoriteit, die de commissie heeft benoemd.

De voorgeschreven exemplaren van het proces-verbaal wor-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

den alsdan opgemaakt boven en behalve dien legger, en geteekend door de leden der commissie die de werkzaamheden hebben beëindigd, onder vermelding van de personen, die bovendien aan de commissie hebben deelgenomen en van de omstandigheid dat een legger ter genoemder plaatse wordt bewaard.

Artikel 127. Commissiën, geroepen tot de beoordeeling van den toestand: — bekwaam, herstelbaar of onbekwaam — waarin 's lands goederen zich kunnen bevinden, nemen daarbij de volgende regelen in acht.

Bekwaam zijn alle goederen, wier toestand en vorm de aanwending of toepassing volgens de bestaande voorschriften en de eischen van dienst volkomen toelaten.

Herstelbaar zijn die goederen, welke, als gevolg van gebruik of door andere omstandigheden, niet of niet meer vallen in de bovenstaande omschrijving van bekwame goederen, doch wier defecten, vorm, afwijkingen en dergelijken kunnen worden hersteld, zonder dat die herstelling het verder gebruik benadeelt en zonder dat — voor zooveel in gebruik gegeven velduitrusting en ledergoed betreft — de kosten der herstellingen de halve waarde te boven gaan van gelijke bekwame voorwerpen.

Wanneer reparatiën aan velduitrusting en ledergoed voor meer dan de halve geldswaarde van het bekwame voorwerp in 's lands belang geacht wordt, mag van laatstbedoelde bepaling worden afgeweken, mits de last daartoe gemotiveerd wordt gegeven door den betrokken ordonnateur voor het materieel, behoorende alsdan van de lastgeving afschrift te worden overgelegd bij den betrekkelijken reparatiestaat.

Onbekwame goederen zijn die, welke noch als bekwaam noch als herstelbaar kunnen worden aangemerkt.

Artikel 128. Indien de werkzaamheden eener commissie langer duren dan een dag, wordt van het iederen dag verrichte aanteekening gehouden in het proces-verbaal en dit dagelijks bij het staken der werkzaamheden door de leden der commissie met hunne handteekening bekrachtigd.

Artikel 129. Wanneer de beheerder der bewaarplaats bedenkingen mocht hebben tegen de uitspraak of zienswijze der commissie, is hij bevoegd, om van zijne bezwaren op het proces-verbaal der commissie te doen blijken, in welk geval

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de commissie daaronder verklaart dat haar die bezwaren bekend zijn en waarom die door haar niet worden gedeeld.

Op gelijke wijze stellen de commissiën de leveranciers van door haar gekeurde artikelen, zoomede de overvoerders van door haar onderzochte goederen in de gelegenheid om hunne bezwaren op het proces-verbaal bekend te stellen, voor zooveel dit namelijk niet strijdig is met de voorwaarden van levering of overvoer.

De commissiën stellen voorts gelijke aanteekening als hiervoren ten opzichte van bezwaren der beheerders is bepaald.

Artikel 130. Onder de commissiën ten behoeve van het materieel worden ook gerekend, die welke in de gevallen als bij de betrekkelijke contractsvoorwaarden zijn omschreven, worden benoemd tot keuring van voor de troepen en ziekeninrichtingen geleverde levensmiddelen, fourages, enz., zoomede van gereinigde gevulde en verstelde hospitaalkleeding en fournituren.

De samenstelling dier commisiën is bij die voorwaarden vastgesteld.

Artikel 130*a*. Waar in deze afdeeling sprake is van officieren worden daaronder ook onderluitenants verstaan.

TWEEDE AFDEELING.

Van de commissiën tot opname en overgave van bewaarplaatsen.

Artikel 131. Zoowel bij de voorgeschreven opnamen van de bewaarplaatsen (zie de artikelen 100 tot en met 102) als bij elke wisseling of het openvallen van een materieel beheer, heeft de opname der restanten of de overgave en overname der goederen door den afgetreden administrateur of diens gemachtigde aan den optredenden beheerder steeds plaats ten overstaan eener commissie, door de daartoe bevoegde autoriteit (artikel 114) aan te wijzen.

Van hare verrichtingen wordt een proces-verbaal opgemaakt volgens model N° 164.

Artikel 132. Bij het openvallen van een beheer tengevolge van ziekte, overlijden, voortvluchtigheid van den beheerder, of andere omstandigheid, waarin deze niet bij machte is om in persoon de overgave te bewerkstelligen, wordt zijn

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

gemachtigde, de aanvaarder van zijn boedel dan wel de beheerder daarvan, door dezelfde autoriteit, die de commissie benoemt, schriftelijk uitgenoodigd de opname bij te wonen dan wel daartoe een persoon aan te wijzen, ten einde de belangen van den aftredenden of overleden dan wel afwezigen beheerder te behartigen.

Wanneer de boedelaanvaarder of beheerder, dan wel gemachtigde aan die uitnoodiging niet voldoet, wordt hiervan in het proces-verbaal aanteekening gehouden.

Artikel 133. Bij de aanvang eener opname of overgave en overname worden de boeken afgesloten, ter vaststelling der restanten, welke aanwezig moeten zijn.

De opname vangt aan met een onderzoek der in gebruik zijnde maten en weegtoestellen; van den toestand, waarin die zijn bevonden, wordt melding gemaakt in het proces-verbaal.

Artikel 134. De constateering der restanten geschiedt bij telling, meting of weging, naarmate van den aard der goederen.

Van die goederen, voor welker opschuring bijzondere voorschriften bestaan, wordt alleen het getal colli en de uiterlijke staat geconstateerd.

Het materieel, dat in bruikleen aan de korpsen en inrichtingen van het leger is afgestaan, doch in de restanten volgens het magazijnsboek begrepen is, wordt volgens de daarvan in de magazijnen berustende bewijzen, op het proces-verbaal van opname of overgave vermeld als aanwezig en in goeden staat bevonden.

Artikel 135. Het proces-verbaal vermeldt dag voor dag, wat elken dag is opgenomen of overgegeven en overgenomen, het wordt dagelijks afgesloten en geteekend door de commissie en den tegenwoordigen of den af- en optredenden beheerder, dan wel den bij artikel 132 bedoelden vertegenwoordiger.

Artikel 136. De ontvangsten, welke gedurende eene opname of overgave en overname plaats hebben, behooren tot de nieuwe administratie.

Deze geschieden buiten bemoeienis der commissie en worden niet met den aanwezigen voorraad vermengd, maar afzonderlijk opgeschuurd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Evenzoo geschiedt de aflevering van goederen, waarvan de opname is afgeloopen, buiten bemoeienis der commissie.

De aflevering van artikelen, waarvan de opname nog niet is afgeloopen of begonnen, geschiedt ten overstaan der commissie uit den nog niet opgenomen voorraad. Deze artikelen worden op den dag der aflevering in het proces-verbaal als opgenomen vermeld.

Artikel 137. Ingeval de opgenomen goederen herstelbaar of onbekwaam zijn, wordt daarvan in het proces-verbaal aanteekening gehouden, met vermelding zoo mogelijk van de oorzaken, waaraan de beschadiging of de onbruikbaarheid te wijten is.

Artikel 138. Aan het slot van het proces-verbaal wordt melding gemaakt of de pakhuizen of bewaarplaatsen in goeden staat en doelmatig zijn en of de opschuring met regel en orde en voorziening tegen beschadiging en bederf der goederen heeft plaats gehad.

Artikel 139. Na afloop der opname of overgave en overname maakt de commissie als bijlage tot het proces-verbaal de navolgende stukken op, welke zoowel door haar als door de belanghebbenden moeten worden geteekend:

1e. eene samentrekking der artikelen, waarvan de opname niet in één dag afliep, volgens model Nº 165;

2e. een proces-verbaal van de bevonden meerder- en minderheden, de geldswaarde van de bevonden meerderheden en die van de boven de toegestane spillage bevonden minderheden, volgens model Nº 166, terwijl daarop almede de motieven worden vermeld, welke naar de meening der commissie kunnen strekken om ook minderheden boven de toegestane spillage ten laste van den lande af te schrijven.

Artikel 140. Bij een bloote opname wordt het proces-verbaal model Nº 164 en de bijlage model Nº 165 in simplo en de bijlage model Nº 166 in triplo opgemaakt.

Het proces-verbaal Nº 164 en de bijlage Nº 165 blijven, met een exemplaar van de bijlage Nº 166, berusten in het archief van het beheer.

Van de twee overige exemplaren van de bijlage Nº 166 zijn bestemd:

één voor den algemeenen chef

en

één voor de Algemeene Rekenkamer.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Op deze beide exemplaren der bijlage N° 166 wordt overgenomen het bij het proces-verbaal N° 164 in verband met de artikelen 133, 137 en 138 hiervoren genoteerde.

Bij de bewaarplaatsen, waarvan het materieel niet onder de contrôle der Algemeene Rekenkamer staat (zie de artikelen 331 en 332) wordt de bijlage model N° 166 slechts in duplo opgemaakt, wordende alsdan geen exemplaar aan genoemd college gezonden.

Artikel 141. Heeft bij de opname tevens eene overgave en overname plaats, dan wordt zoowel van het proces-verbaal N° 164, als van de twee daarbij behoorende bijlagen N° 165 en 166 nog één exemplaar opgemaakt ter uitreiking aan den aftredenden beheerder of diens vertegenwoordiger.

Artikel 142. Voor zooveel de dienst dit toelaat en zulks in het belang van den afgetreden beheerder of zijne rechtverkrijgenden wordt verlangd, kan verzegeling plaats hebben, in afwachting van de opname, of kunnen andere maatregelen genomen worden omtrent toezicht bewaring van sleutels.

DERDE AFDEELING.

Van de commissiën tot keuring van geleverde of bij de inrichtingen van het leger vervaardigde goederen.

Artikel 143. Commissiën geroepen tot keuring van goederen, door aannemers of leveranciers daartoe aangeboden, maken zich in de eerste plaats bekend met de voorwaarden, waaraan de leveranciers en de eischen waaraan de geleverd wordende of vervaardigde goederen moeten voldoen.

Zij onderzoeken daartoe de aanwezige standmodellen, monsters, enz., en trachten zich zoo noodig ook op andere wijze de kennis te verschaffen, welke zij voor hunne verrichtingen noodig hebben.

Artikel 144. Zij treden op zoowel voor de rechten van den Staat als voor die van den leverancier en nemen beider belangen in gelijke mate en derwijze in acht, dat zij eenerzijds zorgen dat den Staat niet te kort wordt gedaan, door goedkeuring van artikelen, welke niet aan de eischen voldoen en anderzijds de leverancier niet wordt benadeeld door afkeuring van artikelen, die in geringe mate afwijken van voor-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

waarden, monsters, standmodellen, enz., doch daarom noch van mindere qualiteit, noch voor het doel, waarvoor zij moeten dienen, in eenig opzicht minder geschikt zijn.

Artikel 145. De keuring geschiedt, wanneer de aard en hoeveelheid der artikelen dit toelaat, door vergelijking, stuk voor stuk, met monsters, standmodellen, voorwaarden, enz., of wanneer deze niet bestaan, door toetsing aan de eischen, waaraan bij het gebruik moet worden voldaan.

Keuring van belangrijke partijen van een en dezelfde soort geschiedt, indien daardoor de zekerheid omtrent de voldoende qualiteit niet verloren gaat, door 1/10, 1/20, 1/50 van de partij, naarmate van noodzakelijkheid, voetstoots af te zonderen en dat gedeelte aan keuring te onderwerpen.

Voldoet dat gedeelte aan de eischen, dan wordt de geheele partij als goed aangenomen. Voldoet dat gedeelte of een deel van dat gedeelte, hoe gering ook, daaraan niet, dan wordt de keuring zoo mogelijk stuksgewijze voortgezet, of wel indien dit aan bezwaren onderhevig is, de partij afgekeurd.

De keuring van artikelen, welke tengevolge der keuring van waarde verminderen of onbruikbaar worden, geschiedt door slechts een klein gedeelte — zooveel als tot verkrijging van zekerheid strikt noodig is — voetstoots aan de partij te onttrekken en dat gedeelte aan keuring te onderwerpen. Moet daarvan, al ware het slechts gedeeltelijk, worden afgekeurd, dan wordt de geheele partij onaanneembaar verklaard.

Artikel 146. Het bij het vorig artikel bepaalde moet worden aangemerkt als een algemeene regel, welke — voor zooveel de voorwaarden van levering daarin niet voorzien — vatbaar is om voor iedere soort van goederen welke geleverd wordt door bijzondere voorschriften, goedgekeurd door den Commandant van het Leger, naar behoefte te worden aangevuld.

De commissiën zijn bovendien verplicht ook in dit opzicht de instructiën te volgen, welke haar gegeven worden door de autoriteit door wie zij zijn benoemd en voorts te handelen, zooals tot verkrijging van voldoende zekerheid noodzakelijk voorkomt.

Artikel 147. De leveranciers mogen niet worden verplicht bij de keuring der door hen aangeboden goederen tegenwoordig te zijn. Wanneer zij dit echter verlangen mag het hen niet worden geweigerd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 148. Goederen, welke bij bewaarplaatsen in verantwoording worden genomen, worden door de commissie voorzien van een keuringsmerk, indien zij daarvoor vatbaar zijn.

Daartoe zijn in iedere bewaarplaats, waarbij keuringen plaats vinden, ter beschikking der commissie aanwezig drie stellen letters — van A tot Z — geschikt één tot stempelen, één tot inslaan en één tot inbranden van het keuringsmerk, van een van welke stellen, naar mate van den aard der goederen, de commissie twee letters zoodanig uitkiest, dat de keuringsmerken der opvolgende commissiën de volgorde hebben van:

AB, AC, AD, ... AZ,
BC, BD, ... BZ,
CD, ... CZ,

enz., en daardoor haar keuringsmerk nimmer gelijk is aan dat eener andere commissie van keuring, waarvan nog goederen aanwezig kunnen zijn.

Desverkiezende kunnen de leden der commissie eigen merken bezigen, van ongeveer gelijke afmetingen als de vorenbedoelde keuringsmerken.

Behalve het keuringmerk wordt zoo noodig op de goederen door de commissie gesteld het bij huishoudelijk voorschrift vastgestelde magazijnsmerk, waartoe drie stellen van dat merk tot bovenvermelde doeleinden bij de betrokken magazijnen aanwezig zijn.

Artikel 149. De keurings- en magazijnsmerken worden op een zichtbare plaats gesteld, doch zoodanig dat zij de goederen niet beschadigen of voor het doel waarvoor zij moeten dienen, minder geschikt maken.

Artikel 150. Ter verzekering dat door verschillende commissiën geen gelijke keuringsmerken worden gebruikt, alsmede om later te kunnen nazien door welke commissie eenig voorwerp is gekeurd, is in de bewaarplaats een register aanwezig, waarin de beheerder dagelijks aanteekent den aard en de hoeveelheid der gekeurde goederen, de keuringsmerken waarvan zij voorzien zijn en al wat bij artikel 251 verder wordt aangegeven; wordende deze aanteekening iederen dag door de commissie met hare handteekening bekrachtigd.

Artikel 151. Goederen, welke door de commissie zijn afgekeurd, worden voorzien van een afkeuringsmerk, indien ze daarvoor vatbaar zijn en daardoor niet worden beschadigd.

Dit merk bestaat:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

uit eene A, indien de goederen geheel onbruikbaar zijn,
uit eene B, indien zij door eene nadere bewerking in aanneembaren staat kunnen worden gebracht.

De goederen met eene A gemerkt mogen nimmermeer — die met eene B gemerkt, kunnen na verbetering andermaal — ter goedkeuring worden aangenomen.

Artikel 152. Indien de voorwaarden van levering aan keuringscommissiën almede de taak opleggen om bij afkeuring van artikelen, voor rekening van den leverancier in de behoefte te voorzien, zijn zij verplicht bij die voorziening de belangen van dezen laatste met de meeste zorg en nauwgezetheid te behartigen en kunnen zij, wanneer het mocht blijken, dat zij ten deze met minder zorg of beradenheid hebben gehandeld, naar mate van omstandigheden aansprakelijk worden gesteld voor hetgeen ten laste van den leverancier meer is uitgegeven dan noodig was.

Artikel 153. De keuringscommissiën maken van hare verrichtingen dagelijks op een proces-verbaal in tweevoud volgens model Nº 167, waarvan het origineel bestemd is, om zoodra mogelijk aan den leverancier als bewijs van vordering te worden uitgereikt en het duplicaat strekt om als bewijs van ontvangst bij de verantwoording van den beheerder te worden overgelegd, dan wel indien volgens artikel 86 de goederen niet bij den voorraad worden ingenomen, om te worden gezonden aan de autoriteit, die het contract van levering heeft gesloten.

In die processen-verbaal worden de verrichtingen der keuringscommissiën, de wijze waarop de keuring heeft plaats gehad, de afkeuringen, die bewerkstelligd zijn, enz. nauwkeurig omschreven.

Artikel 154. De goederen, welke zijn goedgekeurd, worden dagelijks overgegeven aan den beheerder, die voor de ontvangst op het proces-verbaal teekent.

Artikel 155. Indien bij de inrichtingen van het leger tot vervaardiging van materieel, goederen zijn afgewerkt van zoodanigen aard, dat het wenschelijk of noodzakelijk is ze aan de keuring eener commissie te onderwerpen, wordt door zoodanige commissie op gelijke wijze gehandeld als voor de door leveranciers aangeboden goederen is voorgeschreven en zulks onverschillig of deze keuring plaats vindt in de werkplaatsen of nadat de goederen aan eenige bewaarplaats worden afgeleverd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Het bepaalde bij de artikelen 148 tot 151 omtrent het stellen van keuringsmerken is voor deze goederen almede toepasselijk; wordende door de commissiën opgemaakt een proces-verbaal in tweevoud, alsnu volgens model N° 168, waarvan een exemplaar is bestemd voor de inrichting, waarbij de goederen zijn vervaardigd, en het andere voor de bewaarplaats, waarbij ze in ontvangst worden genomen.

Artikel 156. Indien dit wenschelijk of noodzakelijk is, kunnen de keuringscommissiën bij hare verrichtingen, op haar verzoek, de assistentie erlangen van zoodanige tot het leger behoorende werk- of ambachtslieden, als ter plaatse aanwezig en door hunne technische kennis tot het geven van voorlichting geschikt zijn.

Die assistentie ontslaat de commissie in geenen deele van hare verantwoordelijkheid voor eene juiste keuring.

VIERDE AFDEELING.

Van de commissiën tot keuring van als onbekwaam of herstelbaar opgegeven goederen.

Artikel 157. De commissiën welke worden geroepen om den onbekwamen toestand van 's lands goederen te staven, treden op voor de belangen van den lande en overtuigen zich in de eerste plaats of de als zoodanig aangewezen goederen werkelijk onbekwaam, dan wel of zij — desvereischt na herstelling, — nog voor verderen dienst geschikt zijn.

In de tweede plaats overtuigen zij zich op welke wijze de onbekwaamheid is ontstaan en of de schade, daardoor veroorzaakt, niet door anderen dan den lande moet worden gedragen, om vervolgens te bepalen wat met de onbekwaam bevonden goederen behoort te worden verricht.

Artikel 158. De commissiën keuren geene goederen ten laste van den lande af, wanneer ze blijken dragen van ruwe of zorgelooze behandeling of van moedwillige beschadiging.

Van gebroken goederen overtuigen zij zich zooveel mogelijk of de ter afkeuring voorgebrachte deelen te zamen het aantal voorwerpen uitmaken, dat wordt opgegeven.

Goederen welke niet onbekwaam, maar herstelbaar zijn, worden niet afgekeurd, doch overeenkomstig het bepaalde bij artikel 127 voor herstelling in aanmerking gebracht.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Voorts dragen de commissiën zorg dat de door haar afgekeurde goederen — voor zoover deze niet volledig gesloopt of vernietigd moeten worden — van twee of meer afkeuringsmerken (een letter A) worden voorzien, zoodanig dat die goederen of gedeelten er van later niet andermaal ter afkeuring kunnen worden voorgebracht, zonder dat de vroegere afkeuring dadelijk te zien is.

Artikel 159. De commissiën dragen de opruiming der onbekwaam bevonden goederen voor, naarmate haar dit in 's lands belang wenschelijk voorkomt.

Daarbij wordt in aanmerking genomen, dat goederen of gedeelten daarvan, welke tot eenig ander doel voor 's lands dienst kunnen worden aangewend, daarvoor worden bestemd; dat goederen welke voor anderen nog waarde kunnen hebben, op publieke vendutie worden verkocht en dat goederen, welke tot niets meer kunnen dienen, op zoodanige wijze worden gesloopt of vernietigd, dat zij niet andermaal ter afkeuring kunnen worden voorgebracht.

Artikel 160. Voorstellen tot verkoop worden niet gedaan voor artikelen van luttel waarde of die voor de gezondheid schadelijk zijn of kunnen zijn, zooals bedorven levensmiddelen, besmette kleeding, fournituren, paardentuig en dergelijken, evenmin voor artikelen, welke tot nadeel van den Staat zouden kunnen worden aangewend, als wapenen, geschut, munitiën, enz. en almede niet voor artikelen, welke door aannemers, leveranciers of andere personen kunnen worden opgekocht met het doel om ze, al dan niet in gewijzigden vorm, op slinksche wijze als bekwaam weder in de bewaarplaatsen te doen opnemen, tegen bekwame goederen te verwisselen, of wel daarmede op andere wijze ten nadeele van den lande eene oneerlijke winst te behalen.

Artikel 161. Bij voorstellen tot slooping of vernietiging wordt er op gelet, dat onderdeelen van voorwerpen, welke nog bruikbaar zijn en kunnen worden benut, als nieuw in ontvangst genomen — of wel, indien zij zich daartoe niet eigenen, ten meesten nutte van den lande aangewend — moeten worden, zoodat alleen datgene wordt vernietigd, wat tot niets meer te gebruiken is.

Zoo worden:

artikelen van koper, blik, ijzer, lood, enz., na voorafgaande slooping als oud metaal in ontvangst genomen;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

artikelen, welke nog tot herstelling van andere kunnen dienen, tot dat doel aangewend;

houtwerken welke tot niets anders meer te benutten zijn, na voorafgaande slooping, als brandhout aan de magazijnen, werkinrichtingen, hospitalen of korpsen afgestaan;

geheel in bruikbaren staat verkeerende ijzeren deelen van afgekeurd harnachement, aangemaakt bij den artillerie constructiewinkel, weder ter beschikking van die inrichting gesteld;

gespen, ringen, van tot wapening behoorende voorwerpen aan den Officier van Wapening of den beheerder van het magazijn van Oorlog, laden aan den geweermaker, bruikbare deelen van gesloopte lederwerken aan den schoen- of zadelmaker afgegeven;

katoenen voorwerpen tot pluksel of poetslappen benut;

afgekeurde wollen goederen verstrekt tot bekleeding der uithollingen van de geweerrakken, enz.

Afgekeurde hospitaalkleeding en de tot de hospitaal- en kazerneeringsvoorwerpen behoorende gewasschen slaapfournituren worden steeds verbrand, tenzij er bruikbare lappen tot verstelling van andere goederen onder zijn.

In bijzondere gevallen kan door den Commandant van het Leger en Chef van het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië van het in de vorige alinea bepaalde worden afgeweken en aan de aldaar bedoelde goederen eene andere bestemming worden gegeven.

Artikel 162. De voorstellen tot opruiming worden gesteld op het proces-verbaal, dat door de commissie volgens model N° 169 opgemaakt en in tweevoud ingediend wordt.

Artikel 163. Commissiën tot opname van herstelbare goederen worden niet benoemd, en op de processen-verbaal van de commissiën tot opname van onbekwame goederen wordt van herstelbare goederen geen gewag gemaakt, wanneer de beheerder, volgens het bepaalde bij artikel 201 of bij andere voorschriften, bevoegd is om zonder keuring der goederen door een commisie, de herstelling te doen verrichten.

Is dit niet het geval, dan worden bij een afzonderlijk proces-verbaal, van gelijk model als bij het vorig artikel aangegeven, het aantal en de soort der herstelbare goederen omschreven en daarbij de herstellingen aangegeven, welke aan die goederen moeten geschieden, wordende daarbij voorts vermeld ten wiens laste die herstellingen moeten komen en zoo

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

zij ter plaatse door particulieren geschieden, het bedrag der herstellingskosten of de raming daarvan.

Nadat alsdan de herstellingen hebben plaats gehad, wordt door de commissie verklaard of zij naar behooren zijn verricht.

Artikel 164. De opruiming der goederen heeft niet plaats dan na, daartoe door den Gouverneur-Generaal of den Commandant van het Leger overeenkomstig de artikelen 43 tot en met 47, verleende machtiging, tenzij gebrek aan ruimte, gevaar voor beschadiging of bederf van bekwame door onbekwame goederen of andere geldige redenen, eene dadelijke opruiming der goederen in 's lands belang noodzakelijk maken en deze noodzakelijkheid door den ordonnateur voor het materieel of, zoo deze niet ter plaatse aanwezig is, door de autoriteit, die luidens artikel 106 in zijne plaats optreedt, erkend en op het proces-verbaal vermeld wordt.

Artikel 165. Indien de opruiming der goederen moet geschieden door slooping of vernietiging, dan zijn de beide leden der commissie daarbij tegenwoordig en maken zij daarvan melding in het proces-verbaal van afkeuring daarbij tevens aangevende de nog waarde hebbende artikelen, welke tot opname in verantwoording of tot gebruik voor bijzondere doeleinden aan den beheerder zijn overgegeven.

Moet echter het proces-verbaal, om reden de slooping of vernietiging niet dadelijk na de afkeuring geschiedt, dienen als bewijs voor de overschrijving der goederen op het hoofd „onbekwaam", dan worden de verklaringen bij de vorige alinea bedoeld, opgenomen bij een proces-verbaal volgens model № 170 en daarbij naar dat van afkeuring verwezen.

Zijn tijdens de opruiming geen leden der commissie van afkeuring meer aanwezig of beletten andere redenen over hen te beschikken, dan worden twee officieren van de wapens of diensten waartoe de commissie behoorde, benoemd, om dit laatste deel der tot den dienst der afkeuringscommissiën behoorende werkzaamheden te verrichten.

Opruiming van goederen middels publieken verkoop geschiedt zonder bemoeienis eener commissie.

Artikel 166. Het bij het vorig artikel bepaalde omtrent de bemoeienis eener afkeuringscommissie met de opruiming der goederen, is niet alleen op haar, maar op alle commissiën ten behoeve van het materieel van toepassing, indien als gevolg harer verrichtingen opruiming van materieel ten laste van den lande moet plaats vinden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VIJFDE AFDEELING.

Van de commissiën tot ontvangst van uit Nederland dan wel van andere plaatsen buiten Nederlandsch-Indië aangebrachte goederen.

Artikel 167. De commissiën tot ontvangst van uit Nederland, dan wel van andere plaatsen buiten Nederlandsch-Indië aangebrachte goederen treden op als vertegenwoordigende de rechten en belangen van den lande tegenover die van de overvoerders en van de leveranciers.

Artikel 168. In de gevallen waarin, naar aanleiding van de artikelen 493, 494 en 495 van het wetboek van koophandel, de goederen gerechtelijk worden bezichtigd:

hetzij dat de uiterlijke staat der goederen het vermoeden deed ontstaan van beschadiging, bederf, roof of vermindering van den inhoud en de overvoerder niet middels een zeeprotest heeft kunnen aantoonen dat een en ander het gevolg van overmacht was,

hetzij dat de beschadiging of vermindering uiterlijk niet zichtbaar was en eerst gedurende de ontpakking wordt ontdekt,

treden de commissiën van ontvangst eerst op — of zetten hun onderzoek voort — nadat het gerechtelijk onderzoek is beëindigd.

Artikel 169. De ondervolgende bepalingen zijn mitsdien, wat betreft de eventueel op de overvoerders te verhalen schade, zoomede het onderzoek der goederen in hunne tegenwoordigheid, alleen dan van toepassing:

1°. wanneer deze zich bij cognossement hebben verbonden, in ieder geval en met renunciatie aan de voorschreven gerechtelijke bezichtiging de, gedurende den overvoer ontstane schade te dragen, indien deze niet aan overmacht of andere in het cognossement omschreven oorzaken moet worden toegeschreven en

2°. wanneer de overvoerders zich hebben onderworpen aan het Reglement op de spillages en op het vergoeden van minderheden voor en door de bewaarders en vervoerders van 's lands goederen, gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal dd. 14 Mei 1827, N° 18. (Bijblad N° 1678).

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 170. Het onderzoek der goederen door de commissie van ontvangst heeft plaats in tegenwoordigheid van den beheerder, en zoo de goederen uiterlijk beschadigd zijn of wel na opening der emballage beschadigd, bedorven of verminderd worden bevonden, mede in het bijzijn van den overvoerder of een hem vertegenwoordigend persoon.

Artikel 171. Allereerst wordt gestaafd de uitwendige toestand der colli (vaten, balen, kisten, pakken, manden, enz.), alsmede, indien die colli niet gaaf en ongeschonden worden bevonden, aan welke oorzaken die toestand moet worden toegeschreven, als: zeeschade, ruwe behandeling, onvoldoende of oneigenaardige verpakking, onvoldoende qualiteit der emballage, enz.; in de beide laatste gevallen met vermelding hoe de verpakking naar de meening der commissie had behooren te geschieden.

Daarbij wordt tevens nagegaan voor verzegelde colli, of de zegels al of niet geschonden zijn, en voor die, wier afmeting of gewicht bij de cognossementen of afpaklijsten is omschreven, of de werkelijke afmeting of het werkelijke gewicht daarmede overeenstemt.

Artikel 172. Indien fustage, geladen in stoomschepen der maatschappij „N e d e r l a n d", dan wel in stoom- of zeilschepen van andere maatschappijen of reederijen, in minder goeden toestand in Indië mocht worden ontvangen, moet daarvan onmiddellijk aan de agenten der betrokken maatschappij of reederij ter plaatse kennis worden gegeven.

Artikel 173. Nadat de uiterlijke toestand der kisten, pakken, manden, enz. is opgenomen, wordt stuk voor stuk tot de opening van elke colli en tot onderzoek van den inhoud overgegaan.

Indien dat onderzoek aanleiding geeft om de beschadiging aan andere oorzaken te wijten, dan bij het uitwendig onderzoek werden ondersteld, wordt dit nader in het proces-verbaal aangeteekend.

Is de inhoud der colli gelijk aan hetgeen op de facturen is vermeld, dan is de specificatie daarvan op het proces-verbaal onnoodig.

Bestaat tusschen dien inhoud en de facturen verschil, om het even of meer of minder bevonden dan wel beschadiging of bederf ontdekt wordt, dan omschrijft het proces-verbaal wat en hoeveel volgens de facturen aanwezig moet zijn, wat

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

en hoeveel werkelijk is bevonden, den aard of de hoegrootheid der verschillen, zoo mogelijk de oorzaak dier verschillen, alsmede, zoo ze nadeelig zijn, ten wiens laste de schade behoort te komen.

Artikel 174. Voor zooveel betreft de uit Nederland aangebrachte balen linnen, katoenen en wollen goederen, platlood, verfstoffen, oliën, kleine voorwerpen van oorlogs goederen, welke in trommels en vaten aangevoerd en daarin ook weder verstrekt en verzonden worden — en, in het algemeen, de telkens door den ordonnateur van het materieel aan te geven goederen, waarvan de dadelijke ontpakking niet raadzaam is — geschiedt de ontpakking door de commissie alleen dan, wanneer:

a. de toestand der emballage beschadiging doet vermoeden,

b. het artikelen zijn, die uit hunnen aard voor bederf vatbaar zijn, indien zij langer ingepakt blijven dan noodig is, en

c. in Nederland tegen eene afdoende keuring bezwaar bestond, zoodat de goederen onder verantwoordelijkheid van den leverancier voor de goede qualiteit of de doelmatige verpakking naar Indië zijn verzonden.

Zoo noodig — ter beoordeeling van den ordonnateur — kan volstaan worden met het ontpakken en onderzoeken van een gedeelte van iedere partij goederen, indien daardoor voldoende zekerheid wordt verkregen omtrent den toestand van het overige gedeelte.

De niet ontpakte goederen worden eerst later door eene commissie onderzocht, zoodra — en ter plaatse waar — zij noodig zijn, dan wel eerder, wanneer in de bewaarplaats beschadiging wordt ontdekt of vermoed.

Artikel 175. De goederen worden onderscheiden in bekwaam, herstelbaar en onbekwaam.

Van herstelbare goederen wordt de wijze aangegeven, waarop de herstelling kan plaats vinden en zoo mogelijk de daaraan verbonden kosten. Van onbekwame goederen wordt aangegeven, wat daarmede, naar de meening der commissie, behoort te worden verricht, of zij voor eenig bijzonder doel kunnen worden aangewend, dan wel of verkoop, vernietiging, of terugzending naar Nederland — ook in verband met de voorwaarden der levering — haar wenschelijk voorkomt.

Artikel 176. De commissie gaat eerst na nauwkeurig on-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

derzoek en rijp beraad over, om goederen als onbekwaam aan te merken, indien niet kan worden verklaard, dat die onbekwaamheid een gevolg is van het transport naar Indië en mitsdien zou moeten worden aangenomen, dat zij reeds vóór de afzending heeft bestaan.

Van de als onbekwaam aangemerkte goederen wordt — als dit zonder bezwaar geschieden kan — een gedeelte bij het na te noemen proces-verbaal gevoegd.

Artikel 177. Zoodra de goederen zijn onderzocht, geeft de commissie ze over aan den beheerder der bewaarplaats en maakt van hare bevinding, binnen tien dagen na afloop harer werkzaamheden, een procesverbaal op volgens model N° 171:

in tweevoud, indien de goederen overeenkomstig de facturen, enz., in bekwamen staat worden bevonden — ook ondanks uiterlijke beschadiging of verschil in afmeting of gewicht — dan wel indien meerderheden bevonden zijn; dienende een exemplaar voor den algemeenen chef en het andere voor den beheerder, om als bewijs bij de verantwoording te worden overgelegd;

in drievoud, indien minderheden zijn bevonden of beschadiging of bederf is ontdekt, komende ten laste van den lande of van den overvoerder; dienende een exemplaar om te worden ingezonden aan den Chef van de betrokken Afdeeling van het Departement van Oorlog ter verkrijging van goedkeuring op de afschrijving, dan wel om aan den overvoerder te worden uitgereikt.

Het voor den beheerder bestemd exemplaar wordt zoo noodig voorzien van de machtiging van den algemeenen chef tot het doen der herstellingen aan de herstelbare goederen.

Indien een deel der schade door den lande en een deel door den overvoerder wordt gedragen, dan wel wanneer de schade, in verband met de voorwaarden van levering, geheel of gedeeltelijk op de leveranciers kan worden verhaald, wordt het proces-verbaal in zooveel exemplaren opgemaakt, als in verband met het bovenstaande noodig zullen zijn.

Wordt de beschadiging of onbekwaamheid van uit Nederland aangebrachte goederen toegeschreven aan inferieure qualiteit, slechte confectie of onvoldoende verpakking, dan wordt gehandeld als bij artikel 75 dezer Regelen is voorgeschreven, en het proces-verbaal der nadere commissie — behalve het exemplaar dat tot aanbieding aan den Chef van de betrokken Afdeeling van het Departement van Oorlog

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

bestemd is — aan het proces-verbaal der eerste commissie gehecht.

Artikel 178. De processen-verbaal worden opgemaakt voor ieder factuur afzonderlijk.

Indien de goederen in beheer moeten worden genomen onder andere namen, maten of gewichten, dan op de facturen of de Nederlandsche processen-verbaal van keuring voorkomen, worden beide soorten van namen, maten of gewichten op het proces-verbaal vermeld.

Behalve door de commissie en door den beheerder worden de processen-verbaal ook nog door den overvoerder of zijn vertegenwoordiger onderteekend, indien het onderzoek der goederen in diens bijzijn heeft plaats gehad.

ZESDE AFDEELING.

Van de commissiën tot ontvangst van goederen van andere plaatsen in Nederlandsch-Indië aangevoerd.

Artikel 179. De commissiën tot ontvangst van goederen van andere plaatsen binnen Nederlandsch-Indië aangevoerd, treden op voor de rechten en belangen van den afzender, zoowel tegenover den beheerder, die de goederen in ontvangst neemt, als tegenover de overvoerders, transportaannemers, geleiders enz.

Artikel 180. De ondervolgende, tot deze afdeeling behoorende, voorschriften zijn alleen dan van toepassing op hen, die goederen over zee hebben vervoerd, wanneer zij zich hebben onderworpen aan het Reglement op de spillages en op het vergoeden van minderheden voor en door de bewaarders en overvoerders van 's lands goederen, gearresteerd bij besluit van den commissaris generaal dd. 14 Mei 1827, N° 18. (Bijblad N° 1678).

Op transportaannemers langs rivieren of over land zijn zij alleen van toepassing, voor zoover de betrekkelijke contractueele bepalingen met deze voorschriften in overeenstemming zijn.

In de gevallen, waarin naar aanleiding van de artikelen 93, 94, 493, 494 en 495 van het Wetboek van koophandel de goederen gerechtelijk moeten worden bezichtigd, treden de commissiën van ontvangst van goederen eerst op nadat het gerechtelijk onderzoek is beëindigd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 181. De commissiën overtuigen zich bij den aanvang hunner werkzaamheden, dat de colli ongeopend, niet van emballage ontdaan en nog volkomen in den toestand zijn, waarin ze zijn aangebracht.

Zij staven vervolgens in tegenwoordigheid van den beheerder den uitwendigen toestand, alsmede de afmeting en het gewicht, en zoo daarbij mocht blijken van beschadiging, door vocht, ruwe behandeling, ongedierte, als anderszins, dan wel van verschil in afmeting of gewicht met het cognossement, wordt dit onderzoek voortgezet in tegenwoordigheid van den overvoerder, den transportaannemer of diens gemachtigde, waarvan alsdan in het betrekkelijk proces-verbaal melding wordt gemaakt.

Artikel 182. Nadat de uiterlijke toestand nauwkeurig is onderzocht, worden de colli geopend en de zich daarin bevindende goederen, zoowel wat soort als qualiteit en quantiteit betreft, nauwkeurig vergeleken met de bij den beheerder ontvangen bewijzen van afzending of facturen, waarna de goederen aan den beheerder worden overgegeven.

Artikelen 183. Indien de goederen onbeschadigd en overeenkomstig de bewijzen van afzending of facturen worden bevonden, wordt door de commissie van hare verrichting geen proces-verbaal opgemaakt, maar alleen op gemelde bewijzen eene verklaring van accoordbevinding gesteld, en daarvan kennis gegeven aan de autoriteit, die haar heeft benoemd.

In elk ander geval maakt de commissie van hare bevinding op een proces-verbaal, volgens model N° 171, waarbij de bevonden verschillen in afmeting, gewicht, hoeveelheid of soort, nauwkeurig worden omschreven, en bij bederf of beschadiging tevens wordt vermeld: de aard en de vermoedelijke oorzaak daarvan, alsmede het aantal dat van iedere soort goederen bekwaam, herstelbaar of onbekwaam is bevonden.

Daarbij wordt tevens omschreven of de goederen met zorg ingepakt en behoorlijk geëmballeerd waren.

Artikel 184. Indien afmeting en gewicht accoord zijn bevonden, van beschadiging of bederf gedurende het transport geen sprake kan zijn, en niettemin wordt gestaafd dat er minderheden zijn, verschil bestaat in soort of qualiteit, of onbekwame goederen zijn aangebracht, wordt het ervoor gehouden, dat een en ander de schuld is van den afzender en wordt deze daarvoor aansprakelijk gesteld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

De commissie is evenwel verplicht om alles wat tot ontlasting van den afzender kan strekken, op het proces-verbaal bekend te stellen.

Artikel 185. Indien wordt gestaafd dat verlies, bederf of beschadiging, enz., gedurende het transport is ontstaan, wordt de overvoerder voor de schade aansprakelijk gesteld, tenzij hij, ten genoegen van den chef van het Departement van Oorlog, kunne aantoonen, dat een en ander aan onwederstaanbare macht moet worden toegeschreven.

Artikel 186. Indien noch de afzender, noch de overvoerder voor de schade kan worden aansprakelijk gesteld, wordt zij ten laste van den lande genomen.

Alsdan worden daartoe door de commissie, onder omschrijving van redenen, de noodige voorstellen op het proces-verbaal gedaan, en voor goederen, welke herstelling vereischen, zoo mogelijk de daaraan verbonden kosten opgegeven.

Artikel 187. De processen-verbaal worden opgemaakt in tweevoud, drievoud of viervoud, naarmate de schade moet komen ten laste van een enkele of van meer dan een der bij de vorige artikelen genoemden afzender, overvoerder of den lande.

Zij worden, behalve door de commissie en door den beheerder, ook door den overvoerder of zijn gemachtigde geteekend, indien schade ten zijnen laste komt.

Artikel 188. De afzender of overvoerder die schade draagt, ontvangt een exemplaar van het proces-verbaal, terwijl bij schade, welke ten laste van den lande komt, een exemplaar dient om den Gouverneur-Generaal ter verkrijging van goedkeuring op de afschrijving der goederen te worden aangeboden.

Een exemplaar eindelijk, desvereischt voorzien van de machtiging van den algemeenen chef tot herstelling der goederen is bestemd om door den beheerder als bewijs bij zijn verantwoording te worden overgelegd.

ZEVENDE AFDEELING

Van de commissiën tot verzending van goederen.

Artikel 189. De commissiën, welke luidens punt 5 van artikel 112 worden benoemd tot verzending van goederen:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

a. naar Nederland, voor zooveel zij niet bij het getal, de maat of het gewicht worden afgeleverd;

b. in Indië, wanneer de goederen eene bijzonder hooge waarde hebben,

treden op zoowel voor de belangen van den lande, als van den afzender.

Zij overtuigen zich in de eerste plaats, dat de goederen in volkomen bekwamen toestand verkeeren, dan wel in zoodanigen toestand als met het doel der verzending in verband staat.

Voorts doen zij de goederen in hunne tegenwoordigheid tellen, meten of wegen en daarna inpakken.

De colli worden vervolgens in tegenwoordigheid der commissie gesloten, voor zooveel noodig verzegeld en daarna overgegeven aan den transportaannemer, overvoerder of geleider tegen afgifte van een cognossement of bewijs van ontvangst, hetwelk door de commissie voor gezien wordt geteekend.

Artikel 109. In het proces-verbaal der commissie, op te maken volgens model N° 172, worden de verschillende bij het vorig artikel vermelde verrichtingen omschreven en op gelijke wijze als dit in andere gevallen bij de facturen of bewijzen van afzending geschiedt, de aard en soort der goederen, hun getal, afmeting, gewicht, enz., en de verpakking met de merken op de colli gesteld, nauwkeurig aangegeven.

Van dat proces-verbaal worden bij verzendingen in Indië zooveel exemplaren opgemaakt als in andere gevallen bewijzen van afzending noodig zijn, terwijl bij verzending naar Nederland drie exemplaren worden opgemaakt, waarvan twee bestemd tot opzending aan het ministerie van koloniën en één voor den beheerder, als bewijs bij zijne verantwoording.

ACHTSTE AFDEELING.

Van de commissiën voor aangelegenheden van specialen aard.

Artikel 191. De commissiën, bedoeld bij punt 6*a* van artikel 112, tot vaststelling van de benaming, de afmeting of het gewicht van goederen, die van andere departementen of diensten, volgens eene andere benaming of afmeting of een ander gewicht worden ontvangen, bepalen door meting

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

of weging van de geheele partij of van een gedeelte, dan wel zoo eenvoudig mogelijk, hoeveel in ontvangst moet worden genomen en stellen die hoeveelheden, zoomede de benaming daarvan, bekend bij een proces-verbaal in enkelvoud volgens model N° 173, bestemd om aan het bewijs van ontvangst te worden gehecht of als zoodanig bewijs te dienen.

Artikel 192. De commisiën, bedoeld bij punt 6*b* van artikel 112, tot bepaling van de hoeveelheid materieel, die ter verwerking tot ander materieel behoort te worden afgestaan, terwijl de verhouding niet algemeen bekend is, bepalen door proefneming of zoo eenvoudig mogelijk, hoeveel grondstoffen tot vervaardiging — hetzij bij aannemers, hetzij bij de inrichtingen van het leger — van eene zekere hoeveelheid ander materieel noodig zijn en stellen die hoeveelheden bekend bij een proces-verbaal volgens model N° 174, bestemd om, in verband met de wijze van vervaardiging, als bewijs te dienen voor de juistheid der verstrekking en wederontvangst.

Arikel 193. De commissiën, bedoeld bij punt 6*c* van artikel 112, tot vaststelling van den toestand van goederen, welke geruimen tijd in de bewaarplaatsen zijn opgelegd geweest en voor welke het raadzaam is, ze aan een onderzoek te onderwerpen, alvorens ze in gebruik te geven of langer te bewaren, handelen zooveel mogelijk volgens de in de vierde afdeeling van dit hoofdstuk vervatte voorschriften nopens de keuring van als onbekwaam of herstelbaar opgegeven goederen en doen na nauwkeurige toetsing der goederen aan de eischen, die aan bekwaam materieel moeten worden gesteld, de noodige gemotiveerde voorstellen — middels een proces-verbaal in tweevoud, volgens model N° 169 — tot verstrekking, dan wel herstelling of opruiming der goederen, benevens tot verhaal der den lande eventueel berokkende schade op den beheerder of andere personen, indien daarvoor termen mochten zijn.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

DERDE HOOFDSTUK.

INSTRUCTIE VOOR HET BEHEER DER BEWAARPLAATSEN.

EERSTE AFDEELING.

Van de algemeene verplichtingen der beheerders.

Artikel 194. De beheerder eener bewaarplaats is belast met de bewaring en het onderhoud van — en verantwoordelijk en aansprakelijk voor — de in de bewaarplaats opgelegde aan zijne zorg toevertrouwde voorraden.

Behalve daarover strekt zijn administratief beheer zich almede uit over het materieel, dat uit zijn magazijnen in gebruik gegeven en volgens de bepalingen van het IVe hoofdstuk dezer regelen, niet afzonderlijk maar als een onderdeel van den voorraad verantwoord wordt.

Alle ontvangsten van goederen, alle verzendingen en verstrekkingen uit den voorraad en alle opruimingen van onbekwaam materieel worden door hem bewerkstelligd.

Artikel 195. Hij zorgt dat de goederen naar hunnen aard en hunne verschillende eischen worden opgelegd, dat zij worden gerangschikt in dier voege, dat ieder artikel of iedere soort, afgescheiden van ander materieel eene vaste bergplaats heeft, dat zij gemakkelijk kunnen worden te voorschijn gebracht en dat de goederen, welke het langst zijn bewaard, het eerst worden verstrekt.

Zijn de goederen in verschillende lokalen geborgen, dan doet hij in elk lokaal een staat ophangen, aangevende de soort van goederen welke daarin te vinden zijn.

Vergiften worden door hem bewaard in een afzonderlijk lokaal of eene afzonderlijke kast, zorgvuldig gesloten en van het opschrift „Vergiftkamer" of „vergiftkast" voorzien.

Artikel 196. Hij slaat de goederen aanhoudend gade,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

zorgt dat zij voor zooveel noodig van tijd tot tijd gelucht, gereinigd en door andere dienstige middelen voor bederf gevrijwaard worden.

In het bijzonder houdt hij het oog op pas ontvangen goederen, die wellicht kortelings vervaardigd, of als gevolg van aanvoer over zee, nat of vochtig zijn en wier bewaring eene aanhoudende zorg vereischt.

Artikel 197. Hij geeft acht op stellingen, rakken, kasten en andere tot berging aanwezige goederen, zorgt dat zij goed worden onderhouden, dat zich daarin geene insecten nestelen, en dat zij voorzien zijn van duidelijke etiquetten, de daarop of daarin geborgen goederen aanwijzende.

Kisten, vaten, manden en verdere emballage effecten worden, onverschillig of zij met goederen van elders zijn ontvangen, dan wel nieuw zijn aangeschaft, evenals andere goederen in beheer genomen en met zorg en zuinigheid behandeld.

Artikel 198. De beheerder neemt zoowel met betrekking tot den voorraad als bij ontvangsten, verzendingen, enz. de wenken en voorschriften in acht, gegeven omtrent verbranding en zelfontbranding van goederen en het aanwenden van voorbehoedmiddelen daartegen.

Tot dat einde raadpleegt en volgt hij de in het jaar 1856 op last van den Gouverneur-Generaal uitgegeven handleiding omtrent dat onderwerp van J. J. Altheer.

Artikel 199. Krachtens artikel 85 der Comptabiliteitswet zijn de beheerders van bewaarplaatsen van landsgoederen, voor zooveel hun beheer is onderworpen aan het toezicht der Algemeene Rekenkamer, verplicht van dat beheer aan genoemde kamer rekening af te leggen, terwijl volgens artikel 89 dier wet door den Gouverneur-Generaal wordt bepaald welke comptabele beheerders tot borgstelling verplicht zijn.

Artikel 200. De beheerder is ondergeschikt aan den ordonnateur met het toezicht over de bewaarplaats belast en ontvangt van dezen de bevelen, welke betrekking hebben op het beheer en de verantwoording der aan zijne zorg toevertrouwde goederen.

Hij is van zijne handelingen aan den ordannateur voor het materieel verantwoording schuldig, richt aan hem tenzij anders is of wordt bepaald, alle voorstellen en verdere

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

bescheiden, welke het beheer der bewaarplaats of het hem toegevoegde en ondergeschikte personeel betreffen, en geeft hem onverwijld kennis van alle bijzondere voorvallen, van ontdekt bederf of beschadiging van materieel of van abuizen in het administratief beheer.

Artikel 201. Geene goederen worden in ontvangst genomen, geene verstrekkingen of verzendingen gedaan en geene over- of afschrijvingen bewerkstelligd dan op last of machtiging van den ordonnateur voor het materieel of den algemeenen chef.

Geene herstellingen worden aan de goederen verricht en geene veranderingen of verbeteringen aangebracht, dan nadat daartoe door laatstgenoemden chef machtiging is verleend.

De verstrekkingen aan — en de inleveringen door — de korpsen, compagniën en detachementen van het leger en de herstellingen aan goederen, welke in gebruik geweest en wegens defecten verwisseld zijn, maken op deze bepaling eene uitzondering, tenzij het tegenovergestelde bij het IVe hoofdstuk in het bijzonder is bepaald.

Artikel 202. Op plaatsen waar de ordonnateur voor het materieel niet aanwezig is, zijn de beheerders der bewaarplaatsen belast met het doen der aanvragen tot aanvulling van den voorraad uit elders gevestigde magazijnen en verplicht om zorg te dragen, dat de voorraad steeds voldoende is.

Artikel 203. De beheerders op plaatsen, als in het vorig artikel bedoeld, zijn gehouden te voldoen aan de bevelen, welke hun in zake het beheer of als maatregelen van toezicht worden gegeven door den plaatselijk eerstaanwezenden of oudsten officier van het wapen of den dienst, waartoe het magazijn behoort en waar deze niet aanwezig is of zelf beheerder is, van den plaatselijk militairen commandant.

Artikel 204. De beheerders houden, voor zooveel dit ten behoeve van hunnen dienst noodig is en niet aan den ordonnateur voor het materieel is opgedragen, briefwisseling met alle bij algemeene of bijzondere voorschriften aangegeven of nader aan te geven colleges, administratiën, autoriteiten en personen.

Artikel 205. De beheerder verleent aan de commissiën

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

voor het materieel de meest mogelijk hulp en medewerking en is verplicht hen alle gegevens, inlichtingen enz., te verstrekken, welke ter zijner beschikking staat en tot het volbrengen harer taak kunnen noodig zijn.

Ook verstrekt hij aan de commissiën de noodige schrijfbehoeften.

Artikel 206. De beheerder regelt de diensten van het hem toegevoegde personeel ten meesten nutte van den lande.

Hij houdt toezicht over de verschillende werkzaamheden, zorgt dat ieder zijner ondergeschikten naar behooren zijn plicht betracht; dat magazijnsknechts, koelies en verdere werklieden den hun opgedragen arbeid verrichten en dat in de behandeling der goederen 's lands belang behartigd en schade voorkomen wordt.

Artikel 207. Geen lokaal wordt onnoodig geopend.

Ieder lokaal dat geopend is, wordt onder toezicht gesteld, terwijl geene werklieden bij de voorraden worden toegelaten, noch materieel tot luchten, reinigen enz. buiten de lokalen gebracht en behandeld wordt dan in het bijzijn van een opzichtvoerende van het magazijnspersoneel.

Artikel 208. Voor de voornaamste magazijnen zijn bij de betrekkelijke formatiestaten koelies en verdere werklieden toegestaan.

Zijn deze in buitengewone omstandigheden niet voldoende, om de bij de bewaarplaats aanhanden werkzaamheden met den vereischten spoed af te doen, dan is de beheerder bevoegd om tegen een dagloon als plaatselijk voor gelijke diensten wordt betaald, extra werkvolk in te huren, mits daarvan zoo mogelijk vooraf en anders vóór 10 uur des morgens kennis gevende aan den ordonnateur voor het materieel, middels toezending van eene opgave volgens model Nº 175, welke door laatstgenoemde, indien hij tegen den inhuur geene bedenking heeft, gefiatteerd wordt teruggezonden.

Ligt de bewaarplaats buiten de standplaats van den ordonnateur voor het Materieel, dan is de beheerder, zoo hij lager in rang of jonger in ancienniteit is dan de in artikel 106 bedoelde autoriteiten — gehouden, de staten model Nº 175 vooraf dien autoriteiten aan te bieden, opdat deze daarop een aanteekening kunnen stellen of het gewenschte aantal werklieden hun al of niet noodig voorkomt.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 209. Bij noodzakelijkheid worden mindere militairen, onder het noodige kader en onder het toezicht van den beheerder en van het opzichtvoerend personeel der bewaarplaats, tijdelijk daarbij werkzaam gesteld.

Artikel 210. De beheerder is verplicht dagelijk, met uitzondering van zon- en feestdagen, van des morgens 8 tot des middags 2 uur en wanneer de noodzakelijkheid dit vordert, ook op andere tijden, in de hem toevertrouwde bewaarplaats plaats aanwezig te zijn.

Behalve om redenen van dienst of van buitengewonen aard, mag hij zich daaruit niet verwijderen,dan met voorkennis van den ordonnateur voor het materieel, of is deze niet aanwezig, van den plaatselijk eerstaanwezende van het wapen of den dienst of den plaatselijk militairen commandant.

Bewaarplaatsen, waarbij zich ateliers bevinden, zijn geopend gedurende den tijd dat in die ateliers gewerkt wordt.

Buskruitmagazijnen worden in den regel alleen geopend bij helder, droog en gestadig weder en zonder noodzakelijkheid nimmer vóór des morgen acht uur of na zondsondergang. Geopend zijnde, worden zij bij opkomend slecht weder dadelijk gesloten.

Artikel 211. Het vorig artikel is niet van toepassing voor beheerders, die behalve met magazijnsbeheer ook nog met andere dienstbetrekkingen zijn belast, en evenmin voor beheerders van kleine voorraden, die slechts dan aanwezig moeten zijn, wanneer de dienst dit vordert. De bepaling is almede niet toepasselijk voor officieren van wapening.

De ordonnateur voor het materieel regelt voor die beheerders de dagen en uren dat de bewaarplaats geopend moet zijn.

Artikel 212. De sleutels der bewaarplaats blijven onder berusting van den beheerder en moeten na de sluiting steeds in zijne woning aanwezig zijn; iedere sleutel voorzien van een plaatje, het nummer van het lokaal vermeldende.

Bij bewaarplaatsen uit meer dan één gebouw bestaande, worden de sleutels van ieder gebouw afzonderlijk aan een ring vereenigd en de verschillende ringen gehangen aan haken, waarboven de naam of het nummer van het gebouw geschreven staat.

Artikel 213. Indien de beheerder door tijdelijke ongesteldheid, door verlof voor enkele dagen of door andere wettige

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

redenen voor korten tijd verhinderd is het beheer over de bewaarplaats te voeren, wordt zijn dienst, krachtens een ter zake door hem af te geven schriftelijke verklaring, op zijne verantwoordelijkheid, tijdelijk waargenomen door den oudsten of eersten van het hem toegevoegde personeel, dan wel door een ander, door den ordonnateur voor het materieel in overleg met den beheerder, aan te wijzen persoon.

Bij de hiervoren bedoelde verklaring stelt de beheerder zich verantwoordelijk voor alle geld- en goedvoorraden tot zijn beheer behoorende, alsmede voor het door den tijdelijken waarnemer te voeren beheer en de c. q. door dezen in te dienen verantwoordingen.

Artikel 214. De beheerders van bewaarplaatsen mogen geene landsgoederen, onverschillig van welken aard, tot eigen gebruik aanwenden, noch ze daartoe aan anderen afstaan.

Evenmin mogen zij op betalingen, welke door hen of hunne tusschenkomst worden gedaan, eenige korting bewerkstelligen, zoo deze niet bij contracten, reglementen of andere bepalingen is voorgeschreven.

TWEEDE AFDEELING.

Van de ontvangst van goederen uit Nederland.

Artikel 215. De goederen, in Nederland ten behoeve van het departement van Oorlog in Indië afgezonden, worden na aankomst opgelegd bij de stapelmagazijnen, dan wel, indien zij bestemd zijn voor eenige ter plaatse van lossing aanwezige inrichting tot vervaardiging van materieel, bij de bewaarplaats dier inrichting.

Artikel 216. Zoodra de Nederlandsche facturen of processen-verbaal van keuring en de cognossementen of afpaklijsten in Indië zijn aangekomen, ontvangt de beheerder der betrokken bewaarplaats die bewijzen in originali, met last om bij aankomst van het schip, voor de ontvangst der goederen te zorgen.

Voor zooveel de aanhouding van dat register hierna is voorgeschreven, houdt hij van dien last aanteekening in een dagboek van ontvangsten, volgens model N° 176 en zorgt dat hij van de aankomst van het schip, tijdig kennisgave erlangt.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Zoo noodig ontvangen de magazijnmeesters te Padang en te Koeta-Radja rechtstreeks van het Ministerie van koloniën een exemplaar van het cognossement van met stoomschepen naar die plaatsen verzonden goederen.

Artikel 127. Bij aankomst der goederen neemt de beheerder in overleg met den gezagvoerder of de agenten van het schip de noodige maatregelen tot de lossing, zorgt voor prauwen of andere middelen van vervoer, zendt aan den betrokken ambtenaar der in- en uitvoerrechten tijdig eene afgifte tot lossing, volgens model N° 177, houdende duidelijke omschrijving van het aantal, de merken, nummers, enz., der colli en van de soort en hoeveelheid, alsmede zoo noodig van de waarde der goederen en slaat de goederen op als in voorloopig depôt.

Bij de lossing der goederen moet tevens streng worden toegezien naar het aantal af te leveren colli, opdat eventueele tekorten onmiddellijk en wel ten overstaan van de betrokken gezagvoerders of hunne gemachtigden worden geconstateerd.

Artikel 218. Zijn de goederen uiterlijk ongeschonden en bestaat tusschen de afmeting en het gewicht der colli geen noemenswaardig verschil met die op de facturen of andere bewijzen, vermeld, dan worden door den beheerder de cognossementen of vrachtbrieven van den overvoeder afgeteekend, ten bewijze dat hij aan zijne verplichtingen heeft voldaan en vervolgens tot het in ontvangst nemen der goederen overgegaan.

Artikel 219. Blijkt daarentegen bij de lossing der goederen van uiterlijke beschadiging, vermindering of van noemenswaardige verschillen in afmeting of gewicht dan worden de cognossementen van den overvoerder geteekend met de vermelding dat de goederen in beschadigden, bedorven, beroofden of verminderden staat gelost zijn.

Alsdan vraagt hij zonder verwijl den ordonnateur voor het materieel om bevelen of al dan niet gebruik moet worden gemaakt van de bevoegdheid, toegekend bij de artikelen 493 en 494 van het wetboek van koophandel.

Artikel 220. De ordonnateur van het materieel — dan wel, zoo hij verhinderd is, een zijner ondergeschikte officieren — begeeft zich daarop onmiddellijk naar de plaats waar

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de goederen in voorloopig depôt zijn opgeslagen en beslist, na overleg met den beheerder of er termen zijn van die bevoegdheid gebruik te maken.

Daarbij neemt hij in acht:

1°. dat de overvoerder volgens artikel 345 van genoemd wetboek aansprakelijk is voor alle schade aan het vervoerde goed, wanneer hij niet bewijst dat de schade door eigen gebrek aan het goed, door overmacht, of door de schuld of nalatigheid van den afzender veroorzaakt is;

2°. dat de overvoerder, volgens de artikelen 379 en 380 van dat wetboek, in verband met Staatsblad van 1849 N° 23, verplicht is uiterlijk binnen 3 × 24 uren na zijne aankomst in de haven bij den havenmeester eene verklaring (zeeprotest) af te leggen, o. a. inhoudende de gevaren welke hij geloopen heeft en andere merkwaardige omstandigheden van zijne reis;

3°. dat, ingeval de goederen tot onbelangrijke hoeveelheden door zeewater als anderzins beschadigd zijn, en uit de sub 2° bedoelde verklaring blijkt dat overmacht oorzaak der beschadiging is, geene gerechtelijke bezichtiging noodig is, als leidende slechts tot onnoodige kosten;

4°. dat, indien de schade belangrijk is, en de sub 2° bedoelde verklaring het onomstootelijk bewijs niet levert dat de schade in zijn geheel werkelijk aan overmacht te wijten is, binnen 2 × 24 uren na de aflevering van de goederen in het entrepot of voorloopig depôt, aan den president van den Raad van Justitie het verzoek moet worden gedaan om gerechtelijk onderzoek en bezichtiging der goederen en begrooting der schade;

5°. dat, in verband met het vorenstaande zoo spoedig mogelijk bij den havenmeester moet worden geinformeerd naar den inhoud der sub 2° bedoelde verklaring, kunnende, indien — gelet op den termijn van 3 × 24 uren tot het afleggen dier verklaring gesteld, in verband met den termijn van 2 × 24 uur, bedoeld sub 4° — op de zeeverklaring niet kan worden gewacht, inmiddels het verzoek aan den president van den Raad van Justitie worden gericht.

Bij latere ontvangst van de zeeverklaring, moet alsdan echter, indien het gerechtelijk onderzoek naar de meening van den ordonnateur voor het materieel niet meer wordt vereischt, onmiddellijk aan dien president worden verzocht geen gevolg te geven aan de benoeming van deskundigen tot bezichtiging der goederen;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

6°. dat op plaatsen waar geen Raad van Justitie zetelt en het gerechtelijk onderzoek alzoo niet dadelijk kan worden aangevraagd, de ordonnateur voor het materieel of een officier van zijnentwege zich aan boord en vóór de lossing zoo goed mogelijk van den gezonden en volledigen toestand der te ontvangen goederen moet vergewissen, om ingeval van zekerheid of goed gemotiveerden twijfel dat de schade niet het gevolg van zeeschade of andere overmacht is, de in ontvangstname der goederen en de afgifte van het cognossement te kunnen weigeren, als wanneer de overvoerder verplicht wordt tot opslag der goederen onder een derde en daardoor de gelegenheid wordt opengehouden tot inroeping der tusschenkomst des rechters.

Deze weg mag echter niet lichtvaardig worden ingeslagen, omdat dit tot zware schadevergoeding aanleiding kan geven.

Artikel 221. Is de beschadiging of de vermindering der aangebrachte goederen uiterlijk niet zichtbaar, dan kan volgens artikel 495 van het wetboek van koophandel de gerechtelijke bezichtiging met wettig gevolg gedaan worden, nadat de goederen onder beheer van den magazijnmeester zijn gebracht, mits zulks mede geschiede binnen 2 × 24 uur na de lossing der goederen.

Artikel 222. Onbeschadigde en geen verschil met de bewijzen opleverende goederen, zoomede beschadigde goederen, waaromtrent geene gerechtelijke bezichtiging wordt vereischt, worden niet ontpakt of van de emballage ontdaan, dan in tegenwoordigheid der commissie van ontvangst, bedoeld bij de 5e afdeeling van het Tweede hoofdstuk dezer Regelen, zoomede in bijzijn van den overvoerder of een hem vertegenwoordigend persoon, in de gevallen bedoeld bij de artikelen 169 en 170 dier afdeeling.

De ontpakking geschiedt — behoudens de gevallen, aangegeven bij artikel 174 dezer Regelen — zoo spoedig mogelijk nadat de goederen zijn gelost.

Artikel 223. De in ontvangstname der goederen bij de boeken van den beheerder vindt plaats volgens den inhoud van het proces-verbaal van ontvangst, model N° 171.

Dit proces-verbaal wordt met de origineele facturen of andere Nederlandsche bewijzen den ordonnateur voor het materieel toegezonden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 224. Wanneer goederen in Indië zijn aangebracht vóór dat de betrekkelijke facturen, enz. zijn ontvangen, heeft de ontpakking niettemin plaats, voor zooveel het geene goederen betreft, als bedoeld in de laatste alinea van artikel 222.

Artikel 225. Nopens de onverwijlde kennisgave aan de betrokken agenten van maatschappijen en reederijen bij ontvangst uit Nederland van fustage in minder goeden staat, wordt verwezen naar artikel 172 dezer Regelen.

Artikel 226. Indien de beheerder zich niet kan vereenigen met de verklaringen der commissie van ontvangst, is hij bevoegd zijne bedenkingen op de betrekkelijke processen-verbaal te vermelden. In ieder ander geval is hij verplicht die processen-verbaal voor gezien af te teekenen.

DERDE AFDEELING.

Van de ontvangst van goederen, van andere plaatsen aangevoerd.

Artikel 227. Wanneer goederen, van andere plaatsen in of buiten Nederlandsch-Indië afgezonden, bij eenige bewaarplaats moeten worden opgelegd, ontvangt de beheerder de betrekkelijke bewijzen van afzending of facturen.

Voor zooveel de aanhouding van dit register hierna is voorgeschreven, wordt daarvan aanteekening gehouden in het bij artikel 216 bedoelde dagboek van ontvangsten.

Artikel 228. Indien de goederen over zee worden aangevoerd, geeft de beheerder tijdig, op de wijze bij artikel 217 omschreven, van de aankomst kennis aan den betrokken ambtenaar der in- en uitvoerrechten en accijnzen en zorgt voor de noodige ontschepingsmiddelen.

Artikel 229. Bij aankomst der goederen slaat hij ze in zijn magazijn op als in voorloopig depôt en vraagt eene commissie om tot de ontvangst over te gaan.

Het is hem ten strengste verboden de goederen te ontpak-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ken of in eenig opzicht van emballage te ontdoen, anders dan in tegenwoordigheid dier commissie.

Afgescheiden van de bestraffing, welke bij overtreding van dit verbod wordt opgelegd, wordt hij door zoodanige handeling aansprakelijk voor alle bederf of minderheden, waarvan bij de ontpakking mocht blijken.

Artikel 230. De ontpakking door de commissie geschiedt in tegenwoordigheid van den beheerder, die verplicht is, zoo hij tegen hare uitspraak bedenkingen heeft, ze mede te deelen, en bij blijvend verschil van meening, daarvan te doen blijken op het proces-verbaal, dan wel, indien de commissie de goederen overeenkomstig het bewijs van afzending bevindt en derhalve geen proces-verbaal opmaakt, daarvan den ordonnateur te rapporteeren.

Artikel 231. De beheerder neemt de goederen van de commissie in ontvangst, teekent daarvoor zoowel de processen-verbaal, als de facturen of bewijzen van afzending, verhandelt vervolgens de goederen bij zijne boeken, overeenkomstig de laatstgemelde bewijzen en schrijft de geconstateerde verschillen bij of af.

De duplicaten der facturen of afzendingstaten en een exemplaar van het proces-verbaal worden bij zijne verantwoording overgelegd.

De origineele facturen of afzendingstaten zijn bestemd om — desvereischt met bijvoeging van een exemplaar van het proces-verbaal — den afzender te worden toegezonden, dan wel, voor zooveel betreft goederen van buiten Nederlandsch-Indië aangevoerd, bij den algemeenen chef verder behandeld of gedeponeerd te worden.

Artikel 232. Zoodra de uitwendige toestand der goederen en de afmetingen en het gewicht door de commissie onderzocht en daarbij geene beschadiging, bederf of minderheden ontdekt zijn, ontvangt de overvoerder of zijn gemachtigde het cognossement, afgeteekend voor de ontvangst, van den beheerder terug, terwijl in het tegenovergestelde geval dat stuk eerst wordt afgeteekend, nadat de goederen, in tegenwoordigheid van den overvoerder of zijnen gemachtigde zijn ontpakt, het beschadigde, bedorvene of te min bevondene is opgenomen en gebleken is of de schade al dan niet op hem moet worden verhaald.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Is dit wel het geval, dan wordt bij de afteekening van het cognossement verwezen naar het — den overvoerder in dat geval uit te reiken — exemplaar van het proces-verbaal van ontvangst, waarin het bedrag der schade is aangeteekend.

Artikel 233. Bij vervoer van goederen over land, middels een transportaannemer, die volgens de voorwaarden van zijn contract tot de aflevering binnen een bepaalden termijn verplicht is, wordt bij de afteekening van het cognossement, dan wel op het proces-verbaal bekend gesteld op welken datum de goederen zijn ontvangen.

Artikel 234. Goederen, welke door de overvoerders, zonder verpakking, bij het getal, de maat of het gewicht ter plaatse van afzending in ontvangst zijn genomen en waarvoor bij den overvoer geen spillage is toegestaan, worden, voor zooveel zij onbeschadigd worden uitgeleverd, door den beheerder zonder eene commissie in ontvangst genomen, tenzij uit de bewijzen van afzending blijkt, dat de aflevering aan den overvoerder ten overstaan eener commissie heeft plaats gehad.

Artikel 235. Goederen, welke als gevolg van de verplaatsing van eenen voorraad, bij aankomst ter plaatse van bestemming in ontvangst genomen worden door den beheerder die ze afzond, worden op gelijke wijze ontpakt als bij deze afdeeling is voorgeschreven.

De inname dier goederen bij de boeken onnoodig zijnde, worden daarbij alleen verhandeld de door de commissie ontdekte verschillen.

Het afpakboek van den van elders afgezonden voorraad vervangt ter plaatse van ontvangst de bewijzen van afzending.

Artikel 236. Indien vervoer van goederen over zee heeft moeten geschieden met vaartuigen, waarvan de reeders of gezagvoerders zich niet hebben willen onderwerpen aan het bij artikel 169 bedoelde Reglement op de spillages, enz., worden — in verband met de artikelen 168 en 180 — gevolgd de bepalingen, vervat in de artikelen 219, 220 en 221 dezer Regelen, nopens het in de daarbij omschreven gevallen aanvragen eener gerechtelijke bezichtiging der aangebrachte goederen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 237. Indien voor het vervoer van goederen over land of langs rivieren of binnenwateren contracten zijn gesloten, wordt de wijze van in ontvangstname der goederen en de constateering van minderheden en beschadiging geregeld volgens die overeenkomsten.

Voor het geval bij die contracten niet is bepaald hoedanig het constateeren van minderheden of beschadiging van aangebrachte goederen zal geschieden, zullen de bij de arikelen 493 en 494 van het wetboek van koophandel voorgeschreven formaliteiten moeten worden opgevolgd.

Wanneer derhalve de overvoerder, bij aflevering van verminderde of beschadigde goederen, niet kan aantoonen, dat de vermindering of schade is ontstaan door een gebrek aan het goed zelf, dan wel door overmacht of door schuld of nalatigheid van den afzender, dan richt de beheerder van het betrokken magazijn, na bekomen toestemming van den ordonnateur voor het materieel (of, op plaatsen waar deze niet is gevestigd, van de bij artikel 203 dezer Regelen bedoelde autoriteit) een eenvoudig verzoekschrift aan den president van den Raad van Justitie, of waar deze niet gevestigd is, aan het hoofd van plaatselijk bestuur, tot gerechtelijke bezichtiging der goederen.

De beschadiging of vermindering niet uiterlijk zichtbaar zijnde, kan de gerechtelijke bezichtiging gedaan worden, nadat de goederen zijn aangenomen, mits die bezichtiging gevraagd worde binnen 2 $\times$24 uren na de ontvangst der goederen.

VIERDE AFDEELING.

Van de ontvangst van goederen van andere magazijnen, inrichtingen, korpsen, of diensten ter plaatse.

Artikel 238. De ontvangsten van goederen van andere magazijnen, inrichtingen, korpsen of diensten ter plaatse worden onderscheiden in:

a. ontvangsten uit bewaarplaatsen van het wapen of den dienst of uit die van andere wapens of diensten tot aanvulling van den voorraad;

b. ontvangsten uit de plaatselijke inrichtingen, welke aangemaakt materieel in de bewaarplaatsen inleveren;

c. inleveringen door kleinere bewaarplaatsen, inrichtingen,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

korpsen of diensten, van overcompleet ongebruikt materieel, nog verkeerende, in den toestand, waarin het uit de bewaarplaats werd afgeleverd;

d. inleveringen door dezelfden van materieel dat in gebruik geweest of van toestand veranderd is;

e. inleveringen door dezelfden van onbekwaam materieel.

Artikel 239. De ontvangsten bij het vorig artikel bedoeld, geschieden in den regel zonder oommissie, door overgave der goederen van den eenen beheerder aan den anderen.

Alleen indien de bij *b* bedoelde goederen niet zijn gekeurd bij de inrichting, waarbij zij zijn vervaardigd, geschiedt de inname ten overstaan eener keuringscommissie.

Artikel 240. De ontvangsten, bij *a* van artikel 238 bedoeld, geschieden op aanvragen tot ontvangst in tweevoud, volgens model N° 178, opgemaakt door den beheerder der bewaarplaats, waarbij de goederen noodig zijn, goedgekeurd door den chef van dien beheerder en voor de verstrekking gefiatteerd door den ordonnateur der bewaarplaats, waaruit de goederen moeten worden afgegeven, dan wel door den algemeenen chef.

De ontvangende beheerder teekent de bewijzen voor de ontvangst der goederen, behoudt het duplicaat ter overlegging bij zijne verantwoording en geeft het origineel tot gelijk doel aan den verstrekkenden beheerder af.

Artikel 241. De ontvangsten bij *b* van artikel 238 bedoeld, geschieden middels aanvragen tot inlevering almede volgens model N° 178, opgemaakt door den beheerder der inrichting, waarbij de goederen zijn vervaardigd en voorzien van eene machtiging tot inname van den ordonnateur der bewaarplaats.

Geteekend voor de ontvangst, bekomt de beheerder der inrichting het origineele bewijs terug, terwijl het duplicaat bij den beheerder der bewaarplaats blijft berusten, om als bewijs van ontvangst bij zijne verantwoording te worden overgelegd.

Indien de goederen zijn gekeurd bij de inrichting, waarbij zij zijn vervaardigd, ontvangt de beheerder der bewaarplaats een exemplaar van het betrekkelijk proces-verbaal, hetwelk aan het inleveringsbewijs wordt gehecht.

Is dit niet het geval, dan vraagt hij, vóór de inname, eene keuringscommissie en wordt met de verschillen bij het proces-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

verbaal der commissie omschreven, gehandeld op gelijke wijze als is bepaald voor verschillen, welke bij de ontvangst van goederen van anderen plaatsen worden bevonden.

Artikel 242. Ontvangsten van goederen, vervaardigd of hersteld, hetzij bij het tot eenige bewaarplaats behoorend atelier, hetzij bij eenige inrichting tot vervaardiging van materieel, waarvan de bewaarplaats een onderdeel uitmaakt, geschieden op gelijke wijze als bij het vorig artikel is omschreven, tenzij de bewaarplaats en het atelier, of de inrichting en de bewaarplaats te zamen slechts één materieel beheer vormen en derhalve van geene ontvangst sprake kan zijn, maar alleen overschrijving moet plaats vinden van het verwerkte tegen het voortgebrachte, of wel van herstelbaar tegen bekwaam, indien defecte goederen als herstelbaar in verantwoording waren.

Artikel 243. De inleveringen bij *c*, *d* en *e* van artikel 238 bedoeld, geschieden door beheerders van bewaarplaatsen of inrichtingen, middels bewijzen in tweevoud, mede volgens model N° 178, opgemaakt door den beheerder, die de inlevering bewerkstelligt, geteekend voor de ontvangst door den beheerder die de goederen overneemt en voorzien van een machtiging tot inlevering en tot inname van de ordonnateurs der betrokken bewaarplaatsen.

De inlevering door de korpsen, diensten en verdere gebruikers van materieel, geschieden op de wijze als hierna bij de voorschriften op het verbruik van materieel wordt aangegeven, het bepaalde bij de slotalinea van artikel 201 daarbij in aanmerking genomen.

VIJFDE AFDEELING.

Van de ontvangst van goederen van andere departementen.

Artikel 244. De ontvangsten van goederen van andere departementen worden onderscheiden in:

a. ontvangsten, als gevolg van aanvragen om goederen tot voorziening in de behoefte;

b. ontvangsten, als gevolg van inlevering door andere departementen van gebruikte of van toestand veranderde goederen, welke in bekwamen toestand uit de bewaar-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

plaatsen van het leger aan die departementen waren verstrekt;

c. ontvangsten, als gevolg van deponeering van goederen van andere departementen in de bewaarplaatsen van het leger, uit hoofde de aard der goederen of gebrek aan bergruimte, oplegging in die bewaarplaatsen noodzakelijk maakt.

Artikel 245. De ontvangsten bij *a* en *b* van het vorig artikel omschreven geschieden met toepassing van artikel 25 en desvereischt ook van artikel 191 dezer Regelen, middels de aanvraag in tweevoud volgens model N° 154.

Zijn de over te nemen goederen voor elders bestemd, dan worden zij niettemin plaatselijk in ontvangst genomen en vervolgens verzonden, zooals hierna voor verzendingen in het algemeen wordt voorgeschreven..

Artikel 246. De bij *b* van artikel 244 bedoelde ontvangsten bepalen zich tot zoodanige goederen, als voor den dienst bij het leger nog zijn te benutten of niet mogen worden verkocht.

Alle andere goederen of gedeelten daarvan worden aan den beheerder die inlevert teruggegeven, om ze tot verkoop of opruiming te bestemmen volgens de bestaande voorschriften. Voor de ontvangst daarvan teekent hij op het bewijs van inlevering of op het proces-verbaal, model N° 169.

De geldswaarde van de ingenomen goederen wordt bepaald en op de bewijzen aangeteekend door den ontvangenden — niet door den inleverenden — beheerder, in verband met het gebruik dat nog van de goederen kan worden gemaakt.

Niet meer kunnende dienen, worden zij als zonder waarde aangemerkt.

Artikel 247. De ontvangsten bij *c* van artikel 244 bedoeld, geschieden, onverschillig of de goederen uit Nederland aangevoerd, in Indië aangeschaft, dan wel op andere wijze verkregen worden, op dezelfde wijze als waarop in gelijke gevallen de ontvangst ten behoeve van het leger zoude plaats hebben.

De goederen worden afzonderlijk opgelegd en beheerd.

De commissiën, welke tot ontvangst of keuring noodig zijn, bestaan uit personen, benoemd door of van wege het departement, waarvoor de goederen worden opgelegd, en worden door den beheerder aan de ter plaatse aanwezige autoriteit van dat departement aangevraagd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ZESDE AFDEELING.

Van de ontvangst van goederen van aannemers of leveranciers in of buiten contract.

Artikel 248. Wanneer aannemers of leveranciers goederen in eenige bewaarplaats moeten afleveren, ontvangt de beheerder van den ordonnateur eene nauwkeurige opgave van soort en hoeveelheid, met last om tot de ontvangst het noodige te verrichten.

Op plaatsen, waar de ordonnateur niet is gevestigd, richt de beheerder aan dezen eene aanvraag tot bestelling of aanmaak van het benoodigde, waarop door den ordonnateur wordt beschikt.

Artikel 249. Zoodra de aflevering plaats heeft, vraagt de beheerder eene commissie aan tot keuring der goederen en stelt ter beschikking van die commissie de voor de keuring benoodigde artikelen, als: monsters, standmodelen, keuringsmerken, enz.; daarbij zorg dragende, dat de commissie geen gebruik maakt van een keuringsmerk, waarvan nog goederen aanwezig zijn

Artikel 250. Nadat de keuring ten overstaan van den beheerder heeft plaats gehad, neemt hij de goedgekeurde goederen in ontvangst en geeft den aannemer of leverancier van den afloop kennis, opdat deze voor de terugname der afgekeurde goederen kan zorg dragen.

Duurt de keuring langer dan één dag, dan wordt het iederen dag gekeurde als een afzonderlijke aflevering behandeld en het goedgekeurde in ontvangst genomen.

Artikel 251. De beheerder teekent na iedere keuring — of bij langere keuring dan één dag, dagelijks, — in een daartoe, volgens model N° 179, door hem aan te houden register, den aard en de hoeveelheid aan der ter keuring aangeboden goederen, de wijze waarop — en den leverancier door wien — ze zijn afgeleverd, de commissie, die ze heeft gekeurd, de goedgekeurde en de afgekeurde hoeveelheden en de keuringsmerken, waarvan de commissie zich heeft bediend.

Hij zorgt dat deze aanteekening telkens, vóór dat de commissie de bewaarplaats verlaat, met hare handteekening wordt bekrachtigd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 252. De beheerder ontvangt van den ordonnateur voor het materieel het door de commissie opgemaakte en door hem, beheerder, voor de ontvangst der goedgekeurde goederen geteekende proces-verbaal, geeft het origineel daarvan zonder verwijl af aan den aannemer of leverancier en houdt het duplicaat aan, om als bewijs van ontvangst bij zijne verantwoording over te leggen.

Artikel 253. Het is den beheerders van bewaarplaatsen verboden om aan aannemers of leveranciers, onder welken vorm, of om welke redenen het zijn moge, bons of andere voorloopige bewijzen van ontvangst af te geven.

Artikel 254. Indien in verband met het bepaalde bij de artikelen 115 en 121 dezer Regelen, de keuring van geleverd wordende goederen niet aan eene commissie maar een bepaald persoon, dan wel den beheerder zelf wordt opgedragen, handelt deze gelijkerwijze als voor eene commissie is voorgeschreven en blijven de bepalingen dezer afdeeling van kracht, voor zooveel zij in zoodanig geval toepasselijk kunnen zijn.

ZEVENDE AFDEELING.

Van de afzending van goederen naar andere plaatsen in Indië.

Artikel 255. Wanneer de beheerder eener bewaarplaats den last ontvangt om goederen, bij hem in voorraad, naar elders te verzenden, wordt daaraan binnen den kortst mogelijken tijd voldaan.

Van gebrek aan voorraad of andere omstandigheden, welke de regelmatige verzending beletten, wordt kennis gegeven aan den lastgever, opdat deze desvereischt de noodige maatregelen tot voorziening kunne nemen of voorstellen.

Bij bewaarplaatsen, waarvoor de aanhouding van dit register hierna wordt voorgeschreven, wordt de ontvangen last onverwijld aangeteekend in een register volgens model Nº 180.

Artikel 256. De beheerder vangt zijn werkzaamheden aan met de goederen, welke moeten worden verzonden, van den voorraad af te zonderen, kiest daartoe die welke het langst zijn opgelegd geweest en onderzoekt nauwkeurig of zij zich in volkomen bekwamen staat bevinden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Zonder uitdrukkelijken last, welke alsdan op de na te melden bewijzen van afzending moet worden omschreven, heeft geene verzending plaats van beschadigde goederen.

Artikel 257. Nadat de goederen zijn onderzocht, worden zij geteld en ingepakt en, voor zooveel dit noodig is of geschieden kan, gewogen.

De colli worden vervolgens degelijk gesloten en verzegeld, met rotting of met dun gegalvaniseerd ijzerdraad omwonden en met drukinkt, verf, of op andere duidelijke wijze voorzien van de noodige merken en nummers, van het adres, van eene aanteekening van het bruto gewicht of de afmeting, en zoo noodig van aanwijzingen, ter voorkoming van beschadiging, als: „breekbaar", „boven", „voor nat bewaren", enz.

De emballage moet van zoodanig gehalte zijn, dat de bruikbaarheid gedurende het traject ten volle is verzekerd.

De soort van colli die met dun gegalvaniseerd ijzerdraad behooren te worden omwonden en de wijze waarop deze omwinding plaats heeft, worden bij huishoudelijk voorschrift aangegeven.

Wapenen worden nimmer in kisten verzonden.

Artikel 258. Goederen, welke vochtig zijn, worden niet ingepakt.

Vloeibare stoffen worden niet verpakt met zoodanige andere goederen, als door het uitstorten der vloeistoffen zouden kunnen bederven.

Goederen, uit Nederland aangevoerd en ongeopend opgeslagen, worden verzonden in de oorspronkelijke emballage.

Is deze beschadigd, dan worden de goederen, naarmate van omstandigheden, ontpakt of van nieuwe of gedeeltelijk nieuwe emballage voorzien, in tegenwoordigheid eener commissie, overenkomstig het bepaalde bij artikel 222.

Vaten gerookt spek en dergelijke aan bederf onderhevige artikelen, worden, zoo zij eenigen tijd in de bewaarplaats zijn opgelegd geweest, vóór de verzending onderzocht.

Daartoe worden één — of zoo noodig meer vaten ontkuipt en na onderzoek van den inhoud opnieuw voorzien en gesloten of in ander vaatwerk verpakt.

De geopende vaten bekomen een bijzonder merk en worden op de na te melden staten van afzending omschreven.

Aetherische en vette oliën en vaste vetten worden verpakt en verzonden volgens de bijzondere daarvoor bstaande voor-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

schriften, opgenomen in de bijlage L[a]. A, tot deze Regelen behoorende.

Artikel 259. Staande de inpakking en naarmate zij vordert, wordt van de ingepakt wordende goederen aanteekening gehouden in een afpakboek volgens model N° 181, waarin de benaming, het getal, enz., der in iedere collo zich bevindende goederen; de soort, afmeting, tailles, enz. der artikelen; de merken, nummers, afmetingen en het bruto gewicht van iedere collo, alsmede hun aantal en de tot emballage verbruikte artikelen worden aangeteekend, een en ander zoodanig, dat de na te melden bewijzen van afzending en cognossementen volledig uit dit afpakboek kunnen worden opgemaakt.

Het bruto gewicht wordt opgeteekend tijdens de weging en vóór dat eenig collo van de weegtoestellen wordt afgenomen.

Artikel 260. Zoodra de inpakking afgeloopen en de afmeting en het gewicht der te verzenden goederen bekend is, vraagt de beheerder bij vervoer te water de noodige scheepsgelegenheid en bij vervoer over land de noodige transportmiddelen aan.

De bepaling der benoodigde scheepsruimte geschiedt volgens het daarvoor bestaande of nader uit te vaardigen tarief, in kojangs, onverschillig of stoom- of zeilschepen, prauwen of andere vaartuigen de goederen overbrengen.

Bij vervoer over land wordt, naarmate van spoorwagens, van een aannemer voor het transport, of van eigen middelen wordt gebruik gemaakt, voor de eersten het gewicht opgegeven, voor den tweeden de aanvraag geregeld in verband met het gesloten contract en in het laatste geval zooveel gebruikt als blijkt noodig te zijn.

Artikel 261. De aanvragen om scheepsruimte, dan wel om transportmiddelen over land, worden gezonden:

voor zooveel contracten bestaan rechtstreeks aan den contractant of zijnen agent ter plaatse, tenzij het contract anders bepaalt; bij vervoer langs spoorwegen, aan den chef van het station, waar de goederen moeten worden ingeladen;

in andere gevallen, aan den ordonnateur voor het materieel of dengene, die hem ter plaatse vervangt en die alsdan het noodige tot voorziening verricht.

De aanvragen moeten bevatten eene opgave van het aantal colli, de afmeting en het bruto gewicht, alsmede welke goe-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

deren bij het laden of lossen of gedurende het transport eene bijzondere zorg vereischen.

Artikel 262. Indien voor de verzending een militair geleide noodig is, wordt dit gevraagd aan den plaatselijk militairen commandant.

In den regel wordt daarvan alleen gebruik gemaakt, wanneer goederen van belangrijke waarde of oorlogsgoederen met inlandsche vaartuigen of over land worden verzonden.

De noodzakelijkheid wordt bepaald door den ordonnateur voor het materieel, in overleg met den plaatselijk militairen commandant.

Artikel 263. Indien schepen van Hr. Ms. of der Gouvernementsmarine militaire goederen moeten overbrengen, wordt de bij artikel 261 bedoelde aanvraag gezonden aan de ter plaatse aanwezige maritieme dan wel aan de civiele autoriteit, die eene schriftelijke vergunning verleent, tevens eene specifieke omschrijving der goederen en de plaats hunner bestemming bevattende en alzoo vervangende het alsdan onnoodig geworden cognossement bij artikel 265 hierna bedoeld.

Deze vergunning wordt geregistreerd bij het bureau van den havenmeester en met de goederen naar boord medegegeven.

Artikel 264. De gelegenheid tot vervoer aangevraagd zijnde, maakt de beheerder op een bewijs van afzending in tweevoud, volgens model N° 182 en zendt dit aan den ordonnateur voor het materieel, die voor de verzending aan den ontvanger der goederen zorg draagt.

Bij verzending van goederen, welke ongeopend zijn opgeslagen, wordt daarvan, alsmede van het schip waarmede en den datum waarop zij uit Nederland zijn ontvangen, op het bewijs van afzending melding gemaakt.

Van die goederen, welker prijzen niet zijn aangegeven bij tarieven of prijslijsten, wordt de geldswaarde bekend gesteld.

Een exemplaar van het bewijs van afzending, door den ontvanger voor de ontvangst geteekend, wordt door den beheerder terugontvangen en bij zijne verantwoording overgelegd.

Artikel 265. Indien de overvoer der goederen te water plaats vindt, maakt de beheerder, zoodra scheepsgelegenheid aanwezig is, een cognossement op in drievoud, volgens

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

model N° 183, aangevende het aantal colli, hunne merken, nummers, adressen, afmetingen en gewicht, voor zooveel noodig den aard of de soort der goederen, alsmede de benoodigde scheepsruimte in kojangs uitgedrukt.

Bij de afgifte der goederen aan den overvoerder worden de drie exemplaren van het cognossement door hem voor de ontvangst geteekend. Daarna wordt de origineele expeditie hem afgegeven, het duplicaat door tusschenkomst van den ordonnateur voor het materieel, aan den geadresseerde afgezonden, en de derde expeditie bij den afzender aangehouden.

Artikel 266. De cognossementen worden doorloopend genummerd, jaarlijks met I aanvangende . De noodige bijzonderheden, zooals de verzending van zelf ontbrandbare stoffen, enz. worden daarop aangeteekend, terwijl de aandacht der overvoerders op die aanteekening wordt gevestigd.

Artikel 267. Indien de cognossementen door den overvoerder niet tijdig genoeg zijn geteekend om den geadresseerde vóór of gelijktijdig met de afzending der goederen, een exemplaar daarvan te kunnen doen toekomen, ontvangt deze voorloopig een door den afzender voor eensluidend geteekend afschrift van dat cognossement.

Artikel 268. De goederen worden, met in achtneming van het bepaalde bij het volgende artikel, steeds gezonden aan het adres van den beheerder der bewaarplaats waarvoor zij bestemd zijn.

De bij de vorige artikelen bedoelde bewijzen van afzending, cognossementen, enz. enz. worden daarentegen alleen dan aan den beheerder gezonden, wanneer de beide betrokken bewaarplaatsen denzelfden ordonnateur voor het materieel hebben, of wel, wanneer de ordonnateur der bewaarplaats van ontvangst elders zijne standplaats heeft; wordende hem in het laatste geval van de afzending der goederen kennis gegeven.

Artikel 269. Indien de goederen niet rechtstreeks naar de bestemming, maar ter doorzending naar een tusschenplaats moeten worden geconsigneerd, worden ook de bewijzen en cognossementen, met in achtneming van het bij het vorig artikel bepaalde, naar die plaats verzonden, opdat bij beschadigde uitlevering aldaar door den geconsigneerde op de gewone wijze het noodige kunne worden verricht tot onderzoek, ontpakking en constateering van schade.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

De adresseering der goederen geschiedt alsdan onder de bewoording: „Verzonden aan den..... .....ter doorzending aan den" .....

Artikel 270. Bij vervoer van goederen over zee wordt den betrokken ambtenaar der in- en uitvoerrechten en accijnzen tijdig toegezonden eene aangifte tot uitvoer of inlading, volgens model Nº 184, het aantal colli, hunne bestemming, merken, nummers en inhoud aangevende.

Artikel 271. In verband met de ligging en den aard der bewaarplaats, met de plaatselijke omstandigheden, de wijze van vervoer en van inlading aan den vasten wal of middels prauwen, neemt de beheerder de noodige maatregelen, om de zekerheid te erlangen dat de goederen onbeschadigd door den overvoerder zijn ontvangen.

De overgave aan den overvoerder geschiedt wat betreft de artillerie- en geniegoederen zooveel mogelijk door een conducteur, die gedurende de overbrenging en inlading voor de goederen verantwoordelijk is en waakt tegen ruwe behandeling, enz.

Moet de overbrenging middels prauwen geschieden, dan wordt daartoe eene aanvraag volgens model Nº 185 ingediend.

Artikel 272. Indien gezagvoerders van schepen aan den wal verblijf houden, wordt niet het cognossement maar eene opgave (zoogenaamd prauwbriefje) volgens model Nº 186 met de goederen naar boord gezonden welke door den stuurman voor de ontvangst der goederen geteekend, met het cognossement in drievoud wordt gezonden naar het betrokken kantoor, waar laatstgenoemd stuk door den gezagvoerder wordt geteekend.

Artikel 273. Het bepaalde bij de artikelen 265 tot 269 is almede van toepassing bij vervoer van goederen over land. De cognossementen, voor zooveel noodig gewijzigd, bevatten gelijke opgaven, terwijl, indien het vervoer middels eenen transportaannemer geschiedt, die verplicht is de goederen binnen zekeren termijn ter plaatse van bestemming af te leveren, op het cognossement almede den datum wordt aangeteekend, waarop de goederen hem zijn afgegeven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 274. De afzenders zijn aansprakelijk voor de schade, den lande veroorzaakt door minder goede of onnauwkeurige inpakking, door onjuiste of onvolledige bewijzen van afzending, cognossementen en dergelijken en in het bijzonder door niet voldoening aan het bepaalde bij artikel 256.

Artikel 275. Zoodra de goederen ingepakt en verzonden zijn, schrijft de beheerder de goederen bij zijn boeken af.
Wordt een dagboek van verzendingen aangehouden, dan wordt zoowel de beëindigde verpakking als de latere verzending daarin aangeteekend.

Artikel 276. Indien bij de ontpakking van goederen ter plaatse van ontvangst meerder- of minderheden zijn ontdekt, welke aan geene andere oorzaak dan onjuiste afzending kunnen worden toegeschreven, is de afzender verplicht die verschillen nog nader bij zijne boeken te verhandelen en het ter zake ontvangen proces-verbaal bij zijne verantwoording over te leggen.

Artikel 277. Goederen van hooge waarde worden ingepakt ten overstaan van eene commissie.
In dat geval ontvangt de beheerder daartoe de noodige bevelen en geschieden alle handelingen, bij de vorige artikelen omschreven, in tegenwoordigheid dier commissie.
Het door haar op te maken proces-verbaal vervangt de bewijzen van afzending.
De inschrijving in het afpakboek wordt door de commissie geteekend.
Voorts voorziet zij de colli van haar zegel, waarvan eene beschrijving in het proces-verbaal en in de cognossementen wordt opgenomen.

Artikel 278. Goederen bestemd om bij militaire bewegingen te worden medegevoerd, worden verpakt in overleg met den commandeerenden officier der mobiele troepen, of dengene die hem voor het beheer van het materieel is toegevoegd.
Die beheerder, of een ander door genoemden commandant aan te wijzen officier is zoo mogelijk bij de verpakking tegenwoordig.
De verzending geschiedt, bijzondere toestanden uitgezonderd, geheel in overeenstemming met deze Regelen, met dien verstande dat de staat van afzending aan den commandeeren-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

den officier of beheerder ter hand gesteld en eene expeditie daarvan, door hem geteekend, terug ontvangen wordt.

Artikel 279. Indien een opgelegde voorraad naar eene andere plaats moet worden overgebracht met behoud van denzelfden beheerder, heeft de inpakking en verzending plaats volgens de Regelen dezer afdeeling, met dien verstande dat geene bewijzen van afzending opgemaakt worden en het afpakboek daarvoor in de plaats treedt.

ACHTSTE AFDEELING.

Van de afzending van goederen naar Nederland.

Artikel 280. Wanneer de beheerder eener bewaarplaats last ontvangt om goederen, welke niet bij het getal, de maat of het gewicht aan den overvoerder kunnen worden afgegeven, naar Nederland te verzenden, vraagt hij daartoe eene commissie van afzending en vangt aan op gelijke wijze als bij verzending van goederen naar andere plaatsen in Indië, doch alsnu ten overstaan der commissie, de goederen, onverschillig van welken aard zij zijn, te sorteeren, na te zien en in te pakken, daarbij zorg dragende, dat de wijze van verpakking geregeld — en de emballage gekozen — wordt zoodanig, dat ook bij den langen duur der reis geene beschadiging of bederf der goederen te vreezen is.

Artikel 281. Het afpakboek wordt op de gewone wijze ingeschreven doch alsnu geteekend door de commissie, die vervolgens een proces-verbaal in drievoud opmaakt, dat de bewijzen van afzending vervangt en waarvan één exemplaar, hem toe te zenden door den ordonnateur voor het materieel, den beheerder dient, om de goederen bij zijne boeken af te schrijven en als bewijs bij zijne verantwoording over te leggen.

Artikel 282. De goederen worden, al naar gelang van hunne bestemming, geadresseerd aan het Ministerie van Koloniën, het Koloniaal Etablissement, dan wel aan eenige inrichting van het Leger in Nederland.

In elke kist wordt eene lijst van den inhoud gelegd, waarop tevens de herkomst der goederen duidelijk wordt aangegeven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Elke kist wordt voorzien van het merk D. V. O. en van een volgnummer.

Artikel 283. De scheepsgelegenheid wordt door den beheerder aangevraagd op de wijze bij artikel 261 aangegeven.
De bepalingen vervat in de artikelen 255, 257, 258, 270 en 271, zijn voor zooveel noodig op de verzendingen van goederen naar Nederland toepasselijk.

Artikel 284. De cognossementen worden opgemaakt in viervoud, zijnde het origineele exemplaar bestemd voor den overvoerder, de tweede expeditie voor den afzender, de derde om, op de wijze, omschreven bij artikel 76, door den afzender der goederen rechtstreeks aan dengene, die de goederen in ontvangst moet nemen, en de vierde om met twee exemplaren van het proces-verbaal bedoeld in artikel 281 en verder afpaklijst, reparatiestaat, enz., door den Commandant van het Leger aan de betrokken Afdeeling van het Departement van Koloniën te worden gezonden.
Op de cognossementen wordt de inhoud der kisten, b. v. „boeken", „kaarten", „gedrukten", enz., aangeteekend.
Geschiedt de verzending op last van het Ministerie van Koloniën, dan worden datum en nummer der betrekkelijke dépêche op de cognossementen vermeld.

NEGENDE AFDEELING.

Van de plaatselijke verstrekkingen aan magazijnen, inrichtingen, korpsen, diensten of bijzondere personen.

Artikel 285. De plaatselijke verstrekkingen worden onderscheiden in:
a. verstrekkingen aan andere bewaarplaatsen tot aanvulling van den voorraad of om andere redenen;
b. verstrekkingen aan inrichtingen tot vervaardiging of herstelling van materieel;
c. verstrekkingen aan korpsen en diensten in en buiten het leger;
d. verstrekkingen aan bijzondere personen:
1e. tot vervaardiging van ander materieel;
2e. tegen restitutie der geldswaarde.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 286. De verstrekkingen aan andere bewaarplaatsen en aan inrichtingen, tot vervaardiging of herstelling van ander materieel, geschieden overeenkomstig het bepaalde bij artikel 239 en middels de bewijzen bij artikel 240 omschreven. Het origineel der aanvragen wordt door den verstrekkenden beheerder bij zijne verantwoording overgelegd.

Artikel 287. De verstrekkingen aan de korpsen en diensten in en buiten het leger zijn drieledig: in e i g e n d o m, tot verbruik en in g e b r u i k.

De goederen op de eerste wijze verstrekt worden n i e t — die op de laatste wijze verstrekt, s t e e d s — en de tot verbruik verstrekte goederen alleen dan — nader verantwoord, wanneer die verantwoording, uit hoofde het benoodigde niet vooraf met juistheid is te bepalen, bij het volgende hoofdstuk wordt voorgeschreven.

Artikel 288. De in eigendom en tot verbruik verstrekte goederen worden steeds uit den materieelen voorraad afgeschreven, geschiedende de verantwoording der tot verbruik verstrekte goederen, voor zooveel zij wordt gevorderd, door de gebruikers, zonder bemoeienis van den beheerder der bewaarplaats.

De in gebruik verstrekte goederen worden alleen dan uit den voorraad afgeschreven, wanneer de nadere verantwoording aan de gebruikers is opgedragen. Zij blijven echter in de boeken der bewaarplaats voortloopen, indien de beheerder met die nadere verantwoording is belast.

Artikel 289. De bewijzen voor gemelde verstrekkingen op te maken, toonen de reden of het doel der verstrekking en, zoo die bestaan, de rechten en aanspraken daarop aan.

Hun aard en vorm zijn voor zooveel noodig aangegeven bij de voorschriften in het volgende hoofdstuk opgenomen, waarbij tevens is omschreven, welke der in gebruik verstrekte goederen door den beheerder der bewaarplaats en welke door de gebruikers moeten worden verantwoord, alsmede in hoeverre, doch dit met inachtneming van het bij artikel 201 bepaalde, de ordonnateur der bewaarplaats met die verstrekkingen bemoeienis heeft.

Artikel 290. De bewijzen worden door de ontvangers der goederen voor de ontvangst en door den beheerder voor de verstrekking geteekend, het duplicaat aan de eerstgenoemden

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

teruggegeven en het origineel aangehouden ter overlegging bij de verantwoording, dan wel om in de plaats der verstrekte goederen bij de bewaarplaats te worden aangehouden, indien in gebruik verstrekte goederen daarbij in verantwoording blijven.

Artikel 291. Indien van de bij eenig verstrekkingsbewijs aangevraagde goederen sommige niet dadelijk kunnen worden verstrekt, wordt dit bewijs in verband daarmede duidelijk veranderd en iedere verandering door den ontvanger en den beheerder geparafeerd.

In geen geval mag de beheerder contra-bewijzen voor het niet verstrekte afgeven.

Artikel 292. Indien eenige verstrekking niet berust op reglementen, tarieven of andere door den Gouverneur-Generaal gearresteerde of goedgekeurde voorschriften of uitgevaardigde besluiten, wordt de schriftelijke last of machtiging tot die verstrekking aan het bewijs gehecht, of wel het bewijs voor „f i a t v e r s t r e k k e n" geteekend door dengene, die de last of machtiging heeft gegeven.

Artikel 293. Indien verstrekkingen van goederen in eigendom of tot verbruik, of wel verstrekkingen, als bij artikel 286 bdoeld, worden gedaan uit voorraden, welke niet voor zoodanige verstrekkingen zijn bestemd, zoodat het verbruik ten laste behoort te komen van een ander begrootingsartikel of eene andere begrootingsafdeeling, dan waaruit de aanschaffing werd gekweten, geschieden die verstrekkingen tegen verevening der geldswaarde, volgens de voorschriften der volgende afdeeling.

Artikel 294. De verstrekkingen van goederen aan bijzondere personen tot vervaardiging van materieel, geschieden volgens de voorwaarden der met hen gesloten overeenkomsten. De ordonnateur voor het materieel geeft daartoe aan den contractant af een bevelschrift tot verstrekking, volgens m o d e l N° 187, waarop met omschrijving van het doel der verstrekking het daarvoor juist benoodigde materieel vermeld en uit de bewaarplaats afgegeven wordt; wordende dit bevelschrift als bewijs bij de verantwoording overgelegd.

De nadere verantwoording van het verstrekte geschiedt volgens artikel 90 door den ordonnateur voor het materieel zonder bemoeienis van den beheerder.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 295. De verstrekkingen van materieel welke tegen betaling geschieden, zijn bij artikel 52 omschreven.

Voor zooveel zij uit de garnizoenskleeding- en wapenmagazijnen dan wel uit de oorlogsmagazijnen aan militairen van het leger beneden den graad van onderluitenant plaats vinden, heeft de ordonnateur voor het materieel daarmede geene bemoeienis en worden daartoe gebezigd bewijzen van gelijk model als waarop de verstrekkingen in eigendom of tot verbruik aan compagnieën en detachementen geschieden, waarop alsnu de geldswaarde wordt bekend gesteld.

Die bewijzen worden in drievoud opgemaakt en voor gezien geteekend door dengene, die met de invordering van het verschuldigde is belast, aan wien, nadat de verstrekking heeft plaats gehad, een exemplaar voor zijne verantwoording wordt toegezonden.

Voor alle andere verstrekkingen tegen betaling wordt het benoodigde door de aanvragers opgegeven aan den ordonnateur der betrokken bewaarplaats, die daarop aan hen uitreikt een door hem of door den algemeenen chef te geven bevelschrift tot verstrekking, als bij artikel 294 bedoeld, de waarde der gewenschte artikelen vermeldende.

Tegen afgifte van het gequiteerde bevelschrift, nadat dit is voorzien van eene verklaring, houdende dat het verschuldigde is voldaan, dan wel — voor zooveel de tot het leger behoorende personen betreft — dat tot de invordering daarvan het noodige wordt verricht, geeft de beheerder der bewaarplaats gevolg aan de verstrekking.

Het bepaalde bij de twee laatst voorgaande alinea's is niet toepasselijk op de verstrekking van reglementen, boekwerken, kaarten en dergelijken, waaromtrent door den Commandant van het Leger, met inachtname van het voorgeschrevene bij de slotalinea van artikel 52 dezer Regelen, huishoudelijke voorschriften worden vastgesteld.

Artikel 296. Alle verstrekkingen moeten, voor zooveel de voorraad dit toelaat, onverwijld worden gedaan.

Met uitzondering van de goederen, welke om bepaald aangegeven redenen in herstelbaren of onbekwamen staat worden afgegeven, moet al hetgeen uit de bewaarplaatsen wordt verstrekt bekwaam zijn.

Daaronder wordt verstaan, dat de goederen geheel en dadelijk bruikbaar en de onderdeelen van samengestelde voorwerpen zooveel mogelijk op hunne plaats en passende zijn.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Verwisselstukken, welke zijn voorbewerkt of door bijzondere personen passende moeten worden gemaakt, zijn daarvan uitgezonderd.

TIENDE AFDEELING.

Van de verstrekkingen aan andere departementen en diensten.

Artikel 297. Verstrekkingen aan andere departementen en diensten, bij deze afdeeling bedoeld, zijn die welke geschieden tegen verevening der geldswaarde.

Verstrekkingen, welke in verband met het bepaalde bij de artikelen 35 en 36, dan wel uit eigen — in de bewaarplaatsen van het Departement van Oorlog geborgen — voorraad, bedoeld bij artikelen 247, zonder verevening der geldswaarde plaats vinden, geschieden volgens de regelen opgenomen in de Negende afdeeling van dit hoofdstuk.

Artikel 298. De verstrekkingen aan andere departementen geschieden volgens het bepaalde bij artikel 25, middels de aanvragen in tweevoud volgens model N° 154, waarvan maandelijks aantooningen volgens model N° 155 worden gemaakt.

De verstrekkingen aan andere wapens en diensten geschieden op bewijzen in tweevoud, volgens model N° 178, waarvan het origineel door den verstrekker wordt aangehouden.

De bewijzen worden voor de verstrekking gefiatteerd door den ordonnateur der bewaarplaats of door den algemeenen chef, terwijl de prijzen der goederen, tijdens de verstrekking, door den verstrekkenden beheerder worden aangegeven overeenkomstig het bepaalde bij artikel 28.

Artikel 299. Wanneer artikelen, welke ten behoeve van het leger uit de bewaarplaatsen van andere departementen waren ontvangen, niet verder worden benut en in verband daarmede weder in die bewaarplaatsen worden ingeleverd, wordt met de noodige wijzigingen gehandeld overeenkomstig het bepaalde bij artikel 246.

Artikel 300. Voor de verstrekkingen aan andere wapens en diensten van het leger worden door de beheerders maandelijks aantooningen volgens model N° 188 opgemaakt en

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

vóór den 10^{en} der maand gezonden aan den ordonnateur voor het materieel.

Boven en behalve deze staten wordt door beheerders van bewaarplaatsen der artillerie, genie en geneeskundigen dienst nog opgemaakt en gelijktijdig ingediend eene opgave volgens model N° 189, aangevende de geldswaarde, zoowel van de ontvangsten van — als van de verstrekkingen aan — andere wapens en diensten, alsmede van de ontvangsten van andere departementen over de afgeloopen maand.

ELFDE AFDEELING.

Van de verwisseling van goederen bij de bewaarplaatsen.

Artikel 301. Goederen, aan de korpsen en diensten in en buiten het leger in gebruik afgestaan en als gevolg daarvan in herstelbaren of onbekwamen toestand geraakt, worden, voor zooveel de herstelling of opruiming niet onder beheer en toezicht der gebruikers plaats heeft, bij de bewaarplaatsen tegen bekwame goederen verwisseld, op de wijze bij het volgende hoofdstuk aangegeven.

Voor zooveel dit niet reeds vooraf door eene commissie heeft plaats gevonden, wordt bij die verwisseling door den beheerder der bewaarplaats nauwkeurig onderzocht of de defecte of onbekwame toestand al of niet een gevolg is van moedwil of zorgeloosheid en dus of de schade, welke uit dien toestand voortvloeit, door de gebruikers of door den lande moet worden gedragen. Ook dient die beheerder zorg te dragen dat geen goederen worden verwisseld, welke reeds zijn voorzien van een afkeuringsmerk als bedoeld in artikel 159.

Is zijne meening in deze eene andere dan door dengene die verwisselt, op het betrekkelijk bewijs is aangeteekend, dan wordt dit dezen laatste medegedeeld en bij blijvend verschil de beslissing van den ordonnateur voor het materieel gevraagd.

Artikel 302. De beheerder der bewaarplaats doet de herstelbare goederen weder in bekwamen staat brengen op de wijze bij het volgende hoofdstuk aangegeven, terwijl de onbekwame afzonderlijk worden opgelegd, totdat daarover door eene keuringscommissie is beslist, of indien de afkeuring reeds heeft plaats gehad, totdat machtiging tot slooping der goederen is verkregen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Blijkt de noodzakelijkheid om almede herstelbare goederen aan het onderzoek eener keuringscommissie te onderwerpen, dan worden ook deze goederen tot zoolang afzonderlijk opgelegd.

De bewijzen van verwisseling worden bij de goederen bewaard en der keuringscommissie vertoond.

In de boeken der bewaarplaats wordt van de verwisseling geen melding gemaakt.

TWAALFDE AFDEELING.

Van de over- en afschrijving van goederen, van slooping, vernietiging en verkoop.

Artikel 303. Indien goederen, bij eenige bewaarplaats in verantwoording, hetzij uithoofde van bewaring of andere omstandigheden, hetzij uithoofde van het gebruik dat daarvan is gemaakt, van toestand veranderd zijn, dan wel indien ontvangen goederen zich bevinden in anderen toestand, dan vermeld is op de bewijzen volgens welke zij in verantwoording moeten worden genomen, heeft bij de boeken der bewaarplaats overschrijving plaats op de hoofden „herstelbaar" of „onbekwaam", zoodra de toestand dier goederen bij proces-verbaal is gestaafd en zij ook daarna nog in dien toestand in bewaring moeten blijven.

Een exemplaar of extract van het betrekkelijk proces-verbaal dient tot bewijs van overschrijving.

Artikel 304. Overschrijving heeft niet plaats, wanneer de goederen onverwijld, nadat hun herstelbare of onbekwame toestand is gestaafd, in bekwamen staat teruggebracht, dan wel opgeruimd worden.

In het eerste geval wordt bij de boeken van den veranderden toestand geen gewag gemaakt, in het laatste geval worden de goederen zonder overschrijving afgeschreven.

Artikel 305. Goederen, onder het hoofd „herstelbaar" bij de boeken in verantwoording, worden weder op het hoofd „bekwaam" overgeschreven, zoodra zij in bekwamen staat zijn teruggebracht.

Voor deze overschrijving is geen bewijs noodig, tenzij de beheerder uit een technisch oogpunt niet bevoegd is over de bekwaamheid te oordeelen, in welk geval ook voor deze overschrijving het proces-verbaal eener commissie wordt gevorderd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 306. De overschrijvingen geschieden onverwijld nadat de toestand der goederen is gestaafd.

Moet het voor den beheerder bestemde exemplaar of extract van het betrekkelijk proces-verbaal, ter verkrijging van machtiging tot herstelling of opruiming, worden ingezonden, dan dient een afschrift daarvan voorloopig als bewijs.

Artikel 307. Afschrijving van goederen, uit anderen hoofde dan als gevolg van bij vorige afdeelingen behandelde verzendingen en verstrekkingen, heeft plaats, zoodra minderheden of verliezen bij proces-verbaal zijn gestaafd, dan wel gelijktijdig met de opruiming van onbekwame goederen.

Als bewijs voor de afschrijving dient:

— bij minderheden of verliezen, een exemplaar of extract van het betrekkelijk proces-verbaal;

— bij slooping of vernietiging, welke moest geschieden dadelijk nadat de onbekwaamheid werd gestaafd, een exemplaar of extract van het proces-verbaal van afkeuring;

— bij slooping of vernietiging, na daartoe vooraf verkregen machtiging, een exemplaar van het proces-verbaal, die handeling stavende;

— bij verkoop, een exract uit de betrekkelijke vendurol.

Artikel 308. Indien opruiming van goederen geschiedt middels slooping of vernietiging, teekent de beheerder het betrekkelijk proces-verbaal voor de ontvangst der bekwame onderdeelen, welke de commissie hem van de vernietigde goederen overgeeft of zorgt dat degene die volgens artikel 161 bruikbare gedeelten der goederen ontvangen, daarvoor op het proces-verbaal teekenen.

Artikel 309. Indien opruiming van goederen plaats heeft middels publieken verkoop, geschiedt daarvan bekendmaking door den ordonnateur voor het materieel, of zoo deze niet ter plaatse aanwezig is, door den beheerder.

Overigens wordt de verkoop door den beheerder gehouden zooals plaatselijk gebruikelijk is.

De beheerder ontvangt hetzij rechtstreeks, hetzij van den ordonnateur het origineele extract uit de vendurol, om dit bij zijne verantwoording over te leggen en tevens, voor zooveel dit nog niet door den ordonnateur is geschiedt, te zorgen, dat de Gewestelijke Intendant daarvan een afschrift ontvangst ten einde voor de storting der opbrengst in 's lands kas het noodige te verrichten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 310. Behalve de over- en afschrijvingen bij de vorige artikelen omschreven, kunnen bij de boeken eener bewaarplaats nog overschrijvingen plaats vinden, als gevolg van veranderingen in de benamingen of de indeeling der goederen.

Daartoe wordt door den beheerder opgemaakt een staat in tweevoud, volgens model N° 190, welke door tusschenkomst van den ordonnateur voor het materieel den algemeenen chef wordt aangeboden en na fiatteering als bewijs van ontvangst en van afschrijving bij de verantwoording wordt gevoegd.

Overschrijving van overcomplete inventaris goederen bij de gewone goederen, geschiedt op machtiging van den ordonnateur voor het materieel, die de inname bij de bewaarplaats fiatteert op een daartoe door den beheerder op te maken aanvraag in tweevoud, volgens model N°. 178.

DERTIENDE AFDEELING.

Van de spillages.

Artikel 311. Bewaarders of beheerders van lands goederen — zoomede overvoerders dier goederen, indien laatstgenoemden zich hebben onderworpen aan het Reglement op de spillages, enz., gearresteerd bij besluit van den commissaris generaal van 14 Mei 1827, N° 18 — hebben het recht om behoudens een maximum, onder den naam van „spillages" aan den lande in rekening te brengen de verliezen, welke op sommige goederen gedurende het beheer of den overvoer kunnen worden geleden, als gevolg van indrogen, versmelten, uitstorten, breken, beschadigen door ongedierte en in het algemeen door alle omstandigheden, welke tot vermindering van voorraad leiden en waartegen zij zich door geene middelen van hunne zijde, geheel of ten deele hebben kunnen verzetten.

Artikel 312. Tegenover voormeld recht staat de verplichting om alle overwinsten, welke gedurende eenig beheer kunnen ontstaan, onverschillig aan welke oorzaak zij moeten worden toegeschreven, ten voordeele van den lande in ontvangst te nemen.

Alleen wanneer blijkt, dat overwinsten een gevolg zijn van administratieve abuizen, welke bereids belasting van den beheerder of anderen tengevolge hebben gehad, kan deze belasting tot de waarde der overwinsten verminderd of opge-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

heven worden, of restitutie der reeds vergoede bedragen worden verleend.

Artikel 313. Spillages worden niet hooger in rekening gebracht dan tot de werkelijke verliezen en mogen nimmer een bij tarief vastgesteld maximum overtreffen.

Blijkt het, dat de beheerde hoeveelheden grooter vermindering hebben ondergaan, dan komt dat meerdere ten laste van den beheerder, tenzij de oorzaken van meerder verlies aangetoond en deze als wettig aangenomen kunnen worden.

Artikel 314. De spillages worden aan de bij artikel 311 bedoelde overvoerders in rekening geleden bij de uitlevering der goederen.

De uitgeleverde hoeveelheden worden door de commissie van ontvangst bij proces-verbaal gestaafd en het minder uitgeleverde bij de boeken van den ontvangenden beheerder afgeschreven. Alleen wanneer en voor zooveel dat mindere de toegestane spillage overtreft, wordt den overvoerder de vergoeding opgelegd.

Artikel 315. Beheerders van bewaarplaatsen schrijven de werkelijke verliezen bij hunne boeken af, telkenmale wanneer eene opname van den betrekkelijken voorraad heeft plaats gevonden, dan wel indien eene hoeveelheid materieel geheel is opgebruikt.

Artikel 316. Beheerders, overvoerders en andere personen, gedurende korteren of langeren tijd belast met het beheer van 's lands materieel, die goederen verduisteren of terughouden, hetzij om meer als spillage te kunnen afschrijven dan de werkelijke verliezen, hetzij om op andere wijze zichzelf of anderen te bevoordeelen, worden, afgescheiden van de vergoeding der schade uit zoodanige handelingen voor den lande voortspruitende, gerechtelijk vervolgd wegens kwade trouw en frauduleus beheer.

VEERTIENDE AFDEELING.

Van de geldelijke administratie.

Artikel 137. De beheerders van bewaarplaatsen en het daarbij ingedeelde Europeesche personeel worden betaald volgens de algemeene regelen op de betaling van traktementen en verdere inkomsten bij het leger.

Voor zooveel de betalingstaten niet door de beheerders zelf worden opgemaakt, geven zij van iedere mutatie, op de be-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

taling van invloed, kennis aan de autoriteit of administratie met die betaling belast.

Artikel 318. Bij die magazijnen, waarbij inlandsch burgerpersoneel is ingedeeld, waarbij tijdelijke inhuur van zoodanig personeel kan plaats vinden, waarbij geene vaste som voor magazijnsonkosten is toegestaan, of waarbij uit anderen hoofde betalingen geschieden, welke niet uit eenige toegestane vaste indemniteit moeten worden bestreden, wordt den beheerder gelden tegoeder rekening verleend, voldoende voor de behoefte van één maand, om daaruit de betalingen te doen.

Daartoe zendt hij vóór den 15^{en} van elke maand aan den gewestelijken intendant eene aanvraag om fondsen, volgens model N° 191, voor de behoefte van de daarop volgende maand; het naar aanleiding van die aanvraag afgegeven mandaat zendt de gewestelijke intendant aan den betrokken ordonnateur van het materieel, dan wel, indien de bewaarplaats niet op de standplaats van dezen is gelegen, aan de bij artikel 106 bedoelde autoriteit, die het mandaat den beheerder doet ter hand stellen, zoodra aanvulling van den geldvoorraad in diens kas noodig is — waarvan de ordonnateur of de hiervorenbedoelde autoriteit zich desgewenscht vooraf kan overtuigen — doch in elk geval op zoodanig tijdstip dat de benoodigde fondsen tijdig bij 's Lands kas kunnen worden ontvangen.

Artikel 319. De beheerder neemt de ontvangen gelden bij het na te melden kasboek in ontvangst en stelt daarbij de verschillende betalingen in uitgaaf.

De betrekkelijke bewijzen worden bewaard tot aan het einde van het kwartaal, als wanneer zij, naar de soort van betalingen gerangschikt, worden overgelegd bij een rekening-courant, volgens model N° 192, welke tot verantwoording der ontvangen fondsen aan het Departement van Oorlog wordt ingediend vóór den 1^{en} der tweede maand van het volgende kwartaal.

Bij aftreden van den beheerder wordt een proces-verbaal volgens model N° 192*a* in tweevoud opgemaakt, loopende van den eersten dag van het kwartaal volgende op dat waarover de laatste rekening-courant is ingediend tot het tijdstip van overgave van het geldelijk beheer. De voor de Algemeene Rekenkamer bestemde origineele expeditie van genoemd proces-verbaal, hetwelk — (buiten het geval van artikel 94 der Indische Comptabiliteitswet) — geldt als de rekening

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

van het beheer van den afgetreden comptabele, moet door tusschenkomst van den betrokken ordonnateur, den Hoofd Intendant worden aangeboden, binnen veertien dagen gerekend van den dag of den laatsten dag, waarop het kasbeheer is overgegeven.

Het saldo in kas wordt gedurende het dienstjaar van de eene rekening-courant op de andere overgebracht, en bij het einde van het dienstjaar als sommen ter goede rekening op het nieuwe dienstjaar overgeschreven.

Op plaatsen, waar ordonnateurs van het materieel gevestigd zijn, zullen deze, elders de in artikel 106 bedoelde autoriteiten, het onder ultimo van elk kwartaal in het kasboek van de betrokken beheerders vermeld saldo den betrokken Gewestelijken Intendant mededeelen, die daarvan zoo spoedig mogelijk eene opgaaf zal zenden aan den Hoofd Intendant.

Artikel 320. Betalingen aan het inlandsch personeel worden, telkens wanneer zij plaats hebben, bij het kasboek in uitgaaf gesteld.

Ontvangen het vaste inlandsche personeel wekelijks of wel op andere wijze meermalen 's maands, telkens een deel van het voor hen vastgesteld maandelijksche loon, dan wordt voor deze betalingen een uitbetalingsboek aangehouden, waaruit moet blijken, dat de gezamelijke betalingen gedurende iedere maand met het aankomende overeenkomen.

Artikel 321. Voor de bij het vorig artikel bedoelde betalingen worden slechts eenmaal 's maands bewijzen opgemaakt;

voor het vaste personeel nominatieve, volgens model N° 193, vermeldende tevens de voorgevallen mutatiën op de betalingen van invloed;

voor het buitengewone personeel numerieke, volgens model N°. 194, vermeldende de data waarop personeel is ingehuurd, het aantal ingehuurde personen en het iederen dag betaalde.

Artikel 322. De bewijzen der betalingen worden door den ordonnateur voor het materieel voor „gezien en goedgekeurd" geteekend.

Overigens zijn voor beheerders van bewaarplaatsen toepasselijk de bepalingen omtrent den vorm, den aard en de wettigheid van bewijzen en handteekeningen omtrent het indienen van bewijzen tot verkrijging van goedkeuring op de betaling, enz., voorkomende in de Instructie voor het voeren der administratie bij korpsen en garnizoenen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VIJFTIENDE AFDEELING.

Van het houden der boeken en het opmaken van staten en verantwoordingen.

Artikel 323. Tot beheer en verantwoording der voorraden en ten behoeve van de verdere administratie over bewaarplaatsen, worden, voor zooveel dit in het volgend artikel is voorgeschreven, de navolgende boeken en registers aangehouden als:

a. een uitrustingstaat of inventaris van de voorraden welke aanwezig behooren te zijn;
b. een register op de bewijzen van ontvangst en uitgaaf;
c. een magazijnsboek of materieele verantwoording;
d. een register op de bewijzen der goederen, welke zich buiten de bewaarplaats bevinden en daarbij niettemin in verantwoording zijn;
e. een register van verstrekkingen aan andere departementen;
f. een register van verstrekkingen aan andere diensten;
g. een afpakboek;
h. een keuringsregister;
i. een agenda van ontvangen brieven;
k. een brievenboek;
l. een expeditieboek;
m. een dagboek van ontvangsten;
n. een dagboek van verzendingen;
o. een contrôle van het bij het magazijn ingedeelde inlandsche personeel;
p. een indeelingstaat van het vaste personeel en aanteekening van de tijdelijk ingehuurde personen;
q. een uitbetalingsboek;
r. een kasboek.

Artikel 324. De boeken en registers bij het vorig artikel bedoeld, worden gebezigd;

het bij *a* genoemde, bij alle bewaarplaatsen, uitgezonderd die der genie,

het sub *b* vermelde, alleen bij de oorlogs- en geniemagazijnen,

die bedoeld bij *c*, *d*, *e*, *f*, *g*, *h*, *i*, *k* en *l* bij alle bewaarplaatsen voor zoover de omstandigheden, waarin die boeken volgens hunne bestemming moeten dienen, bij de bewaarplaatsen voorkomen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de sub *m*, *n* en *p* genoemde, alleen bij de stapelmagazijnen, bij het oorlogsmagazijn te Willem I en bij zoodanige andere bewaarplaatsen, als waarvoor dit door den algemeenen chef wordt bepaald,

die sub *o* en *q* aangegeven, bij de stapelmagazijnen, waarbij vast Inlandsch personeel is ingedeeld en het kasboek bij *r* genoemd, alleen bij die magazijnen, waarbij betalingen geschieden.

Artikel 325. Het magazijnsboek, onder *c* van artikel 323 genoemd, wordt jaarlijks vernieuwd, met uitzondering van de magazijnsboeken van de Artillerie- en Garnizoenswapenmagazijnen, die evenals de overige boeken en registers naar mate van behoefte worden vernieuwd.

De boeken en registers worden gefolieerd en voor zooveel dit bij de modellen is aangegeven, door de autoriteit belast met het toezicht over de bewaarplaats geparafeerd.

Artikel 326. De uitrustingstaat of inventaris der voorraden, bij *a* van artikel 323 genoemd, wordt naarmate van den aard der voorraden en de bestemming der bewaarplaats, ingericht zooals door de algemeene chefs is of wordt bepaald.

In hoofdzaak worden daarin vermeld de bij *b* van artikel 66 bedoelde hoeveelheden, en de lastgevingen, aanschrijvingen, waarbij het aanhouden dier hoeveelheden zijn vastgesteld.

Alle goederen, welke in de bewaarplaats worden en kunnen worden opgelegd, komen in den uitrustingstaat of inventaris voor in de volgorde der beschrijvings- of der naam- en prijslijsten, terwijl achter die artikelen, waarvan de voorraad is bepaald, de betrekkelijke hoeveelheden worden vermeld.

Artikel 327. Bij de oorlogs- en geniemagazijnen wordt elk bewijs van ontvangst, verzending, verstrekking, overschrijving, afschrijving, enz. elk bewijs alzoo, hetwelk de boeking van eenige ontvangst of uitgaaf in het magazijnsboek wettigt en bij de verantwoording wordt overgelegd, vóór dat die boeking plaats vindt, aangeteekend in het bij *b* van artikel 323 genoemde register, aan te houden volgens model N° 195 en volgens dat register voorzien van een volgnummer, na iedere afsluiting van het magazijnsboek met 1 aanvangende.

Bij de magazijnen van geneesmiddelen wordt een register volgens model N° 196 aangehouden ter aanteekening van de expeditielijsten van verzonden artikelen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 328. Het magazijnsboek of de materieele verantwoording, genoemd bij *c* van artikel 323, wordt gehouden:
volgens model N° 197, voor de artillerie- en garnizoens wapenmagazijnen.
„ „ „ 198, voor de geniemagazijnen.
„ „ „ 199, voor de magazijnen van geneesmiddelen.
„ „ „ 200, voor het scheikundig laboratorium.
„ „ „ 201, voor de magazijnen van kleeding en uitrusting en de overige in dit artikel niet genoemde bewaarplaatsen.
„ „ „ 220, voor het topographisch bureau (verantwoording van kaarten).
Het magazijnsboek wordt dagelijks bijgehouden.

Artikel 329. De afsluiting van het magazijnsboek vindt plaats:
a. bij opname der bewaarplaats;
b. bij overgave en overname van het beheer;
c. bij het einde van ieder jaar.
Het magazijnsboek wordt na de afsluiting weder geopend; bij overgave en overname van het beheer, met de dag voor dag overgenomen restanten volgens het betrekkelijk procesverbaal; in de beide andere gevallen, met de restanten bij de afsluiting aangegeven.

Artikel 330. Volgens de laatste alinea van artikel 85 der Comptabiliteitswet wordt de vaststelling van de modellen en van de tijdstippen van inzending der verantwoordingen van comptabelen geregeld door den Gouverneur-Generaal.

Alle materieele verantwoordingen bestemd voor de Algemeene Rekenkamer, worden jaarlijks opgemaakt en, met de daarbij behoorende bewijzen, ingediend op de wijze in de 2e alinea van artikel 105 vermeld.

De modellen der verantwoordingen zijn gelijk aan die der magazijnsboeken met uitzondering van de verantwoordingen der Artillerie- en Garnizoenswapenmagazijnen, welke worden opgemaakt volgens model 197*a*, 197*b* en 197*c*. De tijdstippen van indiening dier verantwoordingen zijn:

I. voor de magazijnen der Artillerie (waaronder de geweermakersschool, de garnizoenswapenmagazijnen, de pyrotechnische werkplaats en de artillerie-constructiewinkel) en voor de magazijnen der Genie:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

voor alle beheerders vóór of op den laatsten Februari;

II. voor de magazijnen der Militaire Administratie (waaronder die der militaire hospitalen),

voor de Militaire Strafgevangenis tevens huis van detentie te Tjimahi,

voor den beheerder der kaarten bij den Topographischen dienst,

a. voor de beheerders der gewestelijke magazijnen van kleeding en uitrusting,
vóór of op den 15en Februari;

b. voor de overige beheerders enz.,
vóór of op den laatsten Januari;

III. voor de magazijnen van den Geneeskundigen Dienst:

a. voor den Administrateur van het algemeene magazijn van geneesmiddelen,

b. beheerder van het magazijn van geneesmiddelen,
vóór of op den laatsten Juni;

c. voor den beheerder van het scheikundig laboratorium,
vóór of op den laatsten Maart;

van het jaar, volgende op dat waarover de verantwoording loopt.

Bij overgave van eenig comptabel materieel beheer wordt de verantwoording tusschentijds opgemaakt en, vergezeld van de bewijzen, zoo spoedig mogelijk ingediend, uiterlijk binnen eene maand, gerekend van af den laatsten dag van overgave.

Artikel 331. In de magazijnsboeken worden afzonderlijk vermeld de inventarisgoederen en dergelijken, in gebruik bij bureaux of andere diensten.

Daaronder behooren:

1e. de in gebruik zijnde kampementsgereedschappen en brandbluschmiddelen, zoomede de bij de bouwwerken gebezigde geniegereedschappen;

2e. het bureau meubilair, de gedrukte stukken, de emballage effecten, de standmodellen, de bij de magazijnen in gebruik zijnde instrumenten, stempels, merken, nummers en andere magazijnsbenoodigdheden;

3e. de bij de verschillende ziekeninrichtingen in verantwoording zijnde geneesmiddelen, utensiliën en instrumenten;

4e. de meet- en teekeninstrumenten, in gebruik bij den Topographischen dienst en bij het wapen der Genie, zoomede het materieel, in gebruik bij de verschillende werkplaatsen van den Topographischen dienst;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

5°. de bibliotheken;

zoomede alle nader aan te geven voorwerpen, welke worden geacht onder de bovenstaande omschrijving te vallen.

Artikel 332. Het bij het vorige artikel bedoelde materieel staat onder het toezicht en de contrôle der algemeene chefs; de verantwoordingen daarvan worden niet aan de Algemeene Rekenkamer doorgezonden, doch door genoemde chefs geverifiëerd.

De verantwoordingen worden met de bewijzen, voor wat betreft de Artillerie- en garnizoenswapenmagazijnen, aan den algemeenen Chef, de overige aan de gewestelijke dienstchefs ingediend en — behoudens het bepaalde in de volgende alinea van dit artikel — over gelijke tijdvakken en op dezelfde tijdstippen als bij artikel 330, zijn bepaald voor de verantwoordingen bestemd voor de Algemeene Rekenkamer, tenzij de wijze en de tijdstippen van indiening bij het IV^de^ hoofdstuk dezer Regelen anders mochten zijn geregeld.

Behoudens de tusschentijdsche indiening bij overgave van het beheer, wordt de verantwoording van de standmodellen bij den Artillerie-Constructie-Winkel om de vijf jaren ingediend. De bij die verantwoording behoorende bewijzen worden echter met de daarbij op te maken specificatiën modellen § 197*b* en 197*c* jaarlijks den Algemeenen Chef aangeboden .

Bij overgave van eenig beheer over inventarisgoederen wordt de verantwoording ingediend als aan het slot van artikel 330 is aangegeven, doch mede niet aan de Algemeene Rekenkamer gezonden.

Evenmin worden aan genoemd college doorgezonden de processen-verbaal van opname en van overgave en overname van materieel, dat als inventarisgoederen in verantwoording staat zoomede de processen-verbaal van ontvangst uit N e d e r l a n d van boekwerken voor de bibliotheken en van meet- en teekeninstrumenten voor de genie en den topographischen dienst.

Artikel 333. Van de, bij de verificatie door den ordonnateur, tegen eene materieele verantwoording of de daarbij behoorende bewijzen gerezen bedenkingen, wordt den beheerder mededeeling gedaan bij eene nota, waarbij de bewijzen worden gevoegd, welke nadere behandeling of verbetering vereischen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Voor zoover de beheerder zich met de bedenkingen enz. kan vereenigen, verricht hij het noodige tot verbetering der terugontvangen bewijzen en neemt hij, tot herstel van de in de verantwoording ontdekte fouten, het noodige op in de eerstvolgende verantwoording.

Hij vermeldt in de nota hetgeen op vorenbedoelde wijze door hem is of wordt verricht, alsmede, voor zoover hij zich met de bedenkingen niet kan vereenigen, de redenen van dit laatste en zendt de aldus beantwoorde nota, vergezeld van de terugontvangen bewijzen, aan den ordonnateur terug, die haar bij de verantwoording voegt.

Artikel 334. Volgens de artikelen 87 en 88 der comptabiliteitswet (Staatsblad N° 106) schrijft de Algemeene Rekenkamer aan de comptabelen de termijnen voor tot beantwoording harer bedenkingen en tot het indienen van bezwaren tegen de veranderingen, welke door die Kamer zijn gemaakt in de door hen afgelegde rekeningen, terwijl wanneer, ondanks de door een comptabele ingebrachte bezwaren tegen die veranderingen, de Rekenkamer van meening is, niet op de door haar gemaakte veranderingen te moeten terugkomen, zoodanig comptabele binnen eene maand nadat de beslissing te zijner kennis is gebracht, daarvan herziening zal kunnen vorderen.

Artikel 335. In de artikelen 105 en 106*b* is vermeld hoe gehandeld moet worden indien beheerders van bewaarplaatsen achterlijk zijn, alsmede indien zij achterlijk blijven, in het inzenden hunner verantwoording(en).

De door den daartoe aangewezen officier of onderofficier ex-officio op te maken rekeningen van den achterlijk gebleven beheerder, behooren te worden ingediend binnen gelijke termijnen als in de artikelen 319 en 330 voor den comptabele zijn gesteld, doch gerekend van den dag, waarop de stukken voor de opmaking benoodigd, in het bezit van dien officier of onderofficier zijn gesteld.

Artikel 335*a*. De in het inzenden hunner rekening(en) achterlijk gebleven beheerders worden deswege door de Algemeene Rekenkamer beboet, zoo zij daarvoor termen aanwezig acht.

Voor zooveel de comptabelen inkomsten van den Lande genieten, gaat de boete niet te boven het een-twaalfde gedeelte van het jaarlijksch bedrag hunner bezoldiging, of, wanneer zij procentsgewijze worden beloond, het een-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

twaalfde gedeelte van hunne gemiddelde jaarlijksche inkomsten.

Voor hen, die geen inkomsten uit 's Lands kas genieten, wordt het op te leggen bedrag aan boete in geen geval hooger gesteld dan *f* 50, voor elk verzuim.

Artikel 336. De beheerders der bewaarplaatsen zenden, boven en behalve de verantwoordingen bij de voorgaande artikelen omschreven, maandelijks, dan wel om de twee of drie maanden, al naarmate dit door den algemeenen chef wordt bepaald, aan den ordonnateur voor het materieel eene opgave der op den laatsten der vorige maand aanwezige restanten.

In gebruik gegeven, doch bij de bewaarplaats in verantwoording gebleven goederen, komen op de restantstaten niet voor.

Artikel 337. Indien in eene bewaarplaats voorraden van andere departementen zijn opgelegd, zendt de beheerder op het einde van iedere maand aan elk der departementen, waarvoor goederen zijn opgeslagen, een staat der aanwezige restanten, (artikel 5 in verband met artikel 6 der ordonnantie van 17 December 1866, Staatsblad N° 151).

Artikel 338. Het bij *d* van artikel 323 genoemde register op de bewijzen van goederen, welke zich buiten de bewaarplaats bevinden en niettemin daarbij in verantwoording zijn, wordt gehouden volgens model N° 202.

De volgorde van het magazijnsboek wordt daarbij in acht genomen.

Bij iedere verandering of vernieuwing der bewijzen, als gevolg van inlevering of meerdere verstrekking, wordt de verandering geboekt of het oude bewijs af — en het nieuwe bij — geschreven, derwijze dat daaruit steeds blijke, hoeveel zich van iedere soort van goederen buiten de bewaarplaats bevindt.

De bewijzen worden in het register gelegd en daarbij bewaard.

Artikel 339. De registers bij *e*, *f*, *g* en *h* van artikel 323 genoemd, worden gehouden, de beide eersten, dienende tot opmaking der bij de artikelen 298 en 300 bedoelde maandelijksche aantooningen, volgens model N° 203; de beide laatsten volgens de reeds bij de artikelen 251 en 259 omschreven modellen N°s. 179 en 181.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

De inschrijving der beide eersten geschiedt telkens nadat eene verstrekking heeft plaats gehad.

Artikel 340. De registers bij *i*, *k* en *l* van artikel 323 genoemd, worden gehouden overeenkomstig het voorgeschrevene voor de gelijknamige registers van de kwartiermeesters bij korpsen en garnizoenen en hebben gelijke strekking.
Evenzoo wordt gehouden de contrôle voor het vaste inlandsche personeel, bij *o* van hetzelfde artikel vermeld. Een duplicaat daarvan wordt niet ingediend.

Artikel 341. De registers onder *m* en *n* van artikel 323 genoemd, worden gehouden volgens de daarvoor bij vorige afdeelingen opgenomen bepalingen en aangegeven modellen; wordende daarin aangeteekend alle opdrachten tot ontvangst van — of verzending naar — elders, onverschillig door wien de last wordt gegeven.
Door de beheerders der in de voorlaatste alinea van artikel 324 bedoelde magazijnen wordt van elk dezer registers op den 1^en^ van iedere maand een extract aan den ordonnateur voor het materieel ingediend, houdende opgaaf van alle op dien datum onafgedane opdrachten.

Artikel 342. De indeelingstaat, bij *p* van artikel 323 genoemd, wordt aangehouden volgens model N° 204 en dagelijks, des morgens bij den aanvang der werkzaamheden ingeschreven, opdat zoowel over deze als over het personeel behoorlijke contrôle kunne worden gehouden.
Uit dat register wordt bij het einde van iedere maand de bij artikel 321 bedoelde numerieke staat, model N° 194 opgemaakt.

Artikel 343. De bestemming der beide laatste bij artikel 323 vermelde boeken is bij de artikelen 319 en 320 aangegeven. Het uitbetalingsboek wordt gehouden volgens model N° 205; het kasboek volgens het model voor de administrateurs van garnizoenen voorgeschreven. Het eerste wordt na iedere betaling door den beheerder geparafeerd, het laatste maandelijks afgesloten.

Artikel 344. Behalve de bij deze afdeeling vermelde boeken en registers worden door de beheerders van bewaarplaatsen aangehouden zoodanige bijboeken, aanteekeningen, enz. als in verband met de bestemming der bewaarplaats

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

of den bijzonderen aard der opgelegde goederen door den algemeenen chef noodig worden geoordeeld.

Evenzoo worden behalve de staten, verantwoordingen, enz. bij dit hoofdstuk voorgeschreven, zoodanige periodieke staten en stukken ingediend, als om gelijke redenen worden gevorderd.

Daartoe wordt door de beheerders aangelegd en bijgehouden eene lijst van in te dienen periodieke stukken, waarop zoowel de bij dit hoofdstuk als afzonderlijk voorgeschreven staten, verantwoordingen, enz., met de datums van indiening en de lastgevingen daartoe worden vermeld.

Artikel 345. Alle boeken en registers worden met de meeste zorg en netheid aangehouden. Overschrijvingen of radures mogen niet plaats hebben. Verkeerde inschrijvingen worden met eene inktlijn doorgehaald, zoodanig dat zij leesbaar blijven, en die doorhaling door den beheerder gepara-feerd, voor zooveel noodig met verwijzing naar de betere inschrijving of met vermelding van redenen.

Bij de sluiting der bewaarplaats worden het magazijnsboek, de daarbij behoorende bewijzen en alle andere registers geborgen in eene van sluiting voorziene bergplaats.

ZESTIENDE AFDEELING.

Van de opname eener bewaarplaats, zoomede van de overgave en overname van het beheer.

Artikel 346. Bij den aanvang eener opname of overgave en overname worden de boeken afgesloten, ter vaststelling der restanten, welke aanwezig moeten zijn.

Het beheer van eenen aftredenden administrateur is met die afsluiting gesloten en dat van den nieuwen beheerder neemt daarmede een aanvang. De aftredende beheerder blijft echter verantwoordelijk voor de opgeschuurde goederen, totdat hij die heeft overgegeven.

De werkzaamheden worden vervolgens verricht als bij de artikelen 131 t/m 142 dezer regelen is voorgeschreven.

Artikel 347. Ingeval van eene bloote opname verhandelt de beheerder, zoodra die is afgeloopen en onder overlegging van een afschrift van het proces-verbaal, model Nº 166, de bevonden meerder- en minderheden bij zijne boeken in

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ontvangst en uitgaaf, zonder daartoe nog nadere machtiging te behoeven.

Ingeval van overgave en overname begint de nieuwe beheerder zijne administratie door dag voor dag bij zijne boeken in ontvangst te nemen de goederen, welke hij iederen dag, volgens proces-verbaal, model N° 164, van de commissie heeft overgenomen.

Artikel 348. Voor zooveel de bevonden minderheden overtreffen hetgeen door den beheerder als spillage aan den lande in rekening kan worden gebracht en geen verrekening overeenkomstig artikel 349 kan plaats hebben, wordt de beheerder voorloopig, in afwachting van de beslissing van de Algemeene Rekenkamer, met de vergoeding der geldswaarde van het tekort belast (zie artikel 104).

Indien overschrijvingen van bekwaam tot herstelbaar of onbekwaam, dan wel herstellingen moeten geschieden, is de beheerder voor de den Lande toegebrachte schade aansprakelijk.

Artikel 349. Bij de opneming of overgave van materieel beheer, strekken de bevonden meerderheden niet ter verrekening met de gelijktijdig ten laste van denzelfden beheerder geconstateerde minderheden, dan alleen voor zoover betreft:

1°. artikelen van dezelfde soort en grondstof;

2°. artikelen tusschen welker benaming, vorm en grondstof, zóó weinig verschil bestaat, dat verwarring in de afschrijving of verstrekking licht mogelijk is;

in beide gevallen bovendien onder voorwaarde:

A. dat de eenheidsprijs der overbevonden artikelen gelijk is aan, of hooger dan die der te min bevondene, dan wel

B. dat, wanneer de eenheidsprijs der te min bevonden artikelen hooger is dan die der overbevondene, het verschil tusschen de eenheidsprijzen niet grooter zij:

a. dan twintig of tien procent van den eerstbedoelden prijs, al naar gelang deze minder dan *f* 50.— (vijftig gulden), of *f* 100.— (één honderd gulden) en meer bedraagt,

b. dan *f* 10.— (tien gulden) in de overige, niet sub *a* te rangschikken gevallen.

In alle andere gevallen verblijven de bevonden meerderheden aan het Land, terwijl de rekenplichtige voor de minderheden aansprakelijk blijft.

De beslissing omtrent de al of niet toelating der verrekening, berust bij de Wapen- of Dienstchefs, hoofden der betrokken afdeelingen van het Departement van Oorlog.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 350. Indien buitengewone voorvallen, als diefstal, brand, bederf of andere rampen, eene opname der bewaarplaats noodig maken, geeft de beheerder den ordonnateur voor het materieel of, zoo deze niet ter plaatse aanwezig is, den plaatselijke militairen commandant daarvan dadelijk kennis en verzoekt hem de opname van den voorraad of van een gedeelte daarvan te doen plaats hebben.

Zoodra diefstal wordt ontdekt, wordt de bewaarplaats door den beheerder niet verder geopend, dan reeds door hem had plaats gevonden. Het reeds door hem geopende wordt weder gesloten, of, is dit niet mogelijk, zoodanig bewaakt, dat geen misbruik kan worden gemaakt van de omstandigheid dat eene nog niet bekende en eerst door eene commissie van opname te staven hoeveelheid goederen aan den voorraad ontbreekt.

Artikel 351. Afgescheiden van de kennisgave bij het voorgaande artikel bedoeld, is de beheerder verplicht van de ontdekking van diefstal onverwijld kennis te geven aan de plaatselijke politie en van zijne handelingen te rapporteeren aan den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant.

Naarmate de soort en hoeveelheid der ontbrekende goederen bekend geraken, doet de beheerder daarvan gelijkerwijze mededeeling aan de politie.

Op de bijlage, model N° 166, van het proces-verbaal van opname wordt door den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant verklaard of de voorschriften van dit en het vorig artikel naar behooren zijn opgevolgd.

Artikel 352. Bij overgave en overname worden de boeken en registers met het archief en al wat verder in de bewaarplaats aanwezig is, zonder als voorraad in het magazijnsboek te zijn omschreven, door den aftredenden aan den optredenden beheerder overgegeven zonder bemoeienis der commissie.

Daartoe worden ook gerekend de bewijzen van het materieel, dat in gebruik afgestaan, doch bij de bewaarplaats in verantwoording is.

De optredende beheerder is verplicht zich persoonlijk er van te overtuigen, dat alle die bewijzen zijn onderteekend door autoriteiten of personen, nog in functie ter plaatse aanwezig.

Voor goederen, voorkomende op bewijzen van autoriteiten of personen, niet meer ter plaatse in functie aanwezig, blijft de aftredende beheerder aansprakelijk, zijnde deze verplicht

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

te zorgen deze stukken te vervangen door bewijzen, onderteekend door de actueele titularissen.

Die aansprakelijkheid gaat over op den optredenden beheerder, indien deze de bewijzen van zijn voorganger mocht hebben overgenomen, zonder zich er van overtuigd te hebben, dat zij, die voor ontvangst in gebruik de bewijzen geteekend hebben, ook werkelijk nog ter plaatse aanwezig zijn in de functie, waarin hen de goederen in bruikleen zijn verstrekt.

Aan den voet van het proces-verbaal der commissie, model N° 166, wordt door beide beheerders eene verklaring gesteld betreffende de overgave van het in dit artikel omschrevene.

Artikel 353. Bij overgave wordt het kasboek afgesloten en door de beide beheerders voor de overgave en overname van het saldo in kas geteekend.

Artikel 354. Indien de beheerder eener bewaarplaats onder curateele wordt gesteld, voortvluchtig is (w. o. ook desertie en vermissing) of overlijdt, worden de nog in te dienen verantwoordingen betreffende het door hem gevoerde comptabel materieel en c. q. geldelijk beheer, ex-officio opgemaakt door den daartoe aangewezen, in de artikelen 105*a* en 105*b* bedoelden, officier of onderofficier.

De ex-officio op te maken rekeningen behooren te worden ingediend binnen gelijke termijnen als in de artikelen 319 en 330 voor den comptabele zijn gesteld, doch gerekend van af den dag, waarop de stukken, voor de opmaking benoodigd, in het bezit van den aangewezen officier of onderofficier zijn gekomen.

Ten opzichte van de opname van de voorraden, in gevallen als in de 1e alinea bedoeld, wordt verwezen naar artikel 132.

Artikel 355 Indien op de verantwoordingen van afgetreden beheerders bemerkingen worden gemaakt, welke niet kunnen worden wederlegd, dan met raadpleging van registers of stukken, in de vroeger door hen beheerde bewaarplaats aanwezig, zijn de actueele beheerders verplicht aan — of ten behoeve van — die voorgangers alle opgaven en inlichtingen te verstrekken, welke ter zake kunnen dienen.

Artikel 356. Krachtens artikel 96 der Comptabiliteitswet worden beheerders van bewaarplaatsen, ter zake van hun gehouden comptabel beheer niet van verantwoordelijkheid

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ontheven dan door een bewijs, deswege afgegeven door de Algemeene Rekenkamer.

Dat bewijs ontslaat de comptabelen of hunne erfgenamen of rechtverkrijgenden niet van de verplichting tot aanzuivering der bedragen, welke zij verschuldigd zijn als een gevolg der herzieningen door de Algemeene Rekenkamer van besluiten, door dat College genomen op grond van stukken, welke later bleken valsch te zijn.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VIERDE HOOFDSTUK.

BEHEER EN VERANTWOORDING VAN MATERIEEL IN GEBRUIK EN WAT DAARMEDE IN VERBAND STAAT.

EERSTE AFDEELING.

Algemeene bepalingen.

Artikel 357. Het materieel, dat uit de bewaarplaatsen verstrekt, dan wel zonder oplegging in voorraad, tot dadelijk verbruik aangeschaft wordt, komt onder het beheer en de verantwoordelijkheid van dengene, die het van den beheerder der voorraden of bij de aanschaffing in ontvangst neemt en daarvoor de betrekkelijke bewijzen teekent.

Artikel 358. Het materieel, in gebruik of tot verbruik bestemd, wordt samengevat onder de navolgende hoofden, als:

a. voeding en verlichting;
b. kleeding en uitrusting;
c. draagbare wapenen;
d. vervallen;
e. kazerneering;
f. hospitaal goederen;
g. gedrukten;
h. kampements effecten;
i. bureau meubelen;
k. emballage effecten;
l. artillerie materieel;
m. munitiën;
n. geneesmiddelen en geneeskundige utensiliën en praeparaten;
o. instrumenten;
p. boekwerken;
q. artikelen tot onderhoud van het materieel;
r. bouwmaterialen en bouwgereedschappen;
s. materialen tot verwerking en gereedschappen bij de inrichtingen van het leger.
t. vervallen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 359. Onverschillig of de goederen zijn verstrekt in eigendom of tot verbruik, dan wel slechts in gebruik zijn afgestaan, is ieder verbruiker of gebruiker en ieder, die met eenig gezag over hem is bekleed, gehouden naar vermogen te zorgen, dat den goederen geene andere bestemming wordt gegeven dan waarvoor zij zijn afgestaan, dat ze naar behooren worden onderhouden, niet worden verkocht, beleend, weggegeven of verruild, niet verloren gaan of zoek raken, in één woord ten meesten nutte van 's lands dienst worden gebruikt.

Artikel 360. Voor zooveel zij uit hunnen aard of in verband met hunne bestemming geene voorafgaande bewerking vorderen om te kunnen dienen voor het verbruik, waarvoor zij zijn bestemd, worden alle lands goederen gebruikt of verbruikt in den staat, waarin zij zijn verstrekt, zonder dat daaraan iets toegevoegd of ontnomen, of op de eene of andere wijze in vorm of model verandering gebracht mag worden, tenzij bij bijzondere voorschriften anders is of wordt bepaald.

De onmiddellijke chefs der gebruikers zijn voor de handhaving dezer bepaling verantwoordelijk; bovendien zijn zij aansprakelijk voor de schade, den Lande toegebracht door afwijking van die bepaling, voor zoover die schade niet op de gebruikers wordt verhaald.

Artikel 361. Commandanten van korpsen of van gedeelten daarvan, commandanten van op andere wijze vereenigde troepengedeelten en al degenen, onder wier onmiddellijke bevelen de commandanten van compagnieën en detachementen zijn gesteld, zijn verplicht op het bij die troepen aanwezige landsmaterieel en op het gebruik of verbruik daarvan nauwkeurig toezicht te houden en met alle hun ten dienste staande middelen te voorkomen of tegen te gaan, al wat tot eene minder doelmatige aanwending van dat materieel zoude leiden.

Artikel 362. Indien in gebruik gesteld materieel bij de bewaarplaats, waaruit het is verstrekt, in verantwoording is gebleven, en door vertrek van troepen naar andere plaatsen, of uit anderen hoofde bij eene andere bewaarplaats in verantwoording moet komen, heeft tusschen de beide beheerders dier bewaarplaatsen overgave van dat materieel plaats.

Daartoe zendt de beheerder der eerste, aan dien der laatste

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

bewaarplaats een staat van overgave in tweevoud, ingericht in den geest der betrekkelijke inventarissen, legt die inventarissen als bewijs daarbij over, en ontvangt het origineel van den overgangstaat, geteekend voor de overname der goederen, terug.

Voormelde overgangstaten dienen bij de betrekkelijke verantwoordingen als bewijzen van ontvangst en van afschrijving.

Artikel 363. Bij ontvreemding van materieel in gebruik, wordt door dengene, onder wiens beheer het was gesteld, gelijkerwijze gehandeld als bij de 16e afdeeling van het vorige hoofdstuk is voorgeschreven voor den beheerder eener bewaarplaats, waarbij diefstal van opgelegde goederen wordt ontdekt.

Ook voor de gevallen van brand, vernieling, bederf of andere rampen, zijn de bepalingen van voormelde afdeeling van toepassing.

Artikel 364. Indien eenige soort van materieel in gebruik of tot verbruik noodig is op plaatsen, waar geen voorraad daarvan opgelegd en geen bewaarplaats daarvoor aanwezig is, geschiedt de voorziening in de behoefte door toezending rechtstreeks aan de verbruikers uit de naastbijgelegen bewaarplaats.

Voor de ontvangst en inlevering nemen de verbruikers voor zooveel noodig de bepalingen in acht, op de ontvangst en verzending van goederen in vorige hoofdstukken vermeld, en maken als depôt tot ontvangst en verzending zoo noodig gebruik van de ter plaatse aanwezige militaire magazijnen, of, zijn die ook niet aanwezig, van de civiele pakhuizen.

Indien op plaatsen, waar geen garnizoen gevestigd is, materieel van het leger in gebruik of wel bij vertrek der militaire macht achtergelaten is, wordt dit materieel onderhouden, beheerd en verantwoord door een door de eerste plaatselijke autoriteit aan te wijzen persoon, zullende deze zijne verantwoording dienaangaande geregeld jaarlijks moeten opmaken en die, na door de plaatselijke autoriteit voor gezien te zijn geteekend, inzenden aan den ordonnateur voor het materieel.

TWEEDE AFDEELING.

Van de voeding en verlichting.

Artikel 365. De ontvangst tot verbruik, het verdere beheer

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

en de verdere verantwoording van vivres voor de troepen, van fourages voor de paarden en trekdieren, van voedingsmiddelen en ververschingen voor de zieken, van verlichtingsmiddelen voor de kampementen, wachten, gebouwen, enz., vindt — onverschillig of rechtstreeks van aannemers of leveranciers, dan wel uit 's lands voorraad wordt ontvangen — plaats volgens de voorschriften, vervat of nader op te nemen in de instructiën voor het voeren der administratie bij compagnieën en detachementen, bij korpsen en garnizoenen en bij de militaire ziekeninrichtingen, alsmede in de regelen voor in Indië alleen reizende militairen en militaire personen en voor marcheerende troepen.

Artikel 366. Indien bij vervoer van troepen te water aan de gezagvoerders der schepen vivres of fourages van landswege worden verstrekt, ontvangt de administratie, die de verstrekking deed, van den gezagvoerder een bewijs van ontvangst in tweevoud, schrijft middels het origineel de gedane verstrekking af, en zendt het duplicaat naar de administratie, waaraan de gezagvoerder zich ter plaatse van bestemming moet verantwoorden, die het daarop voorkomende als ontvangen in verantwoording neemt om dit met de afrekening van den gezagvoerder te verevenen.

Is de administratie, welke de verstrekking heeft gedaan, dezelfde als die, waaraan de gezagvoerder zich ter plaatse van bestemming moet verantwoorden, dan wordt het door laatstgenoemde af te geven bewijs slechts in enkelvoud opgemaakt, heeft geene afschrijving of inname van den medegegeven voorraad plaats en wordt hem dat bewijs teruggegeven bij de verrekening van het hem verstrekte.

DERDE AFDEELING.

Van de kleeding en uitrusting.

Artikel 367. De kleeding en uitrusting, welke den militairen van het leger toekomt, wordt uit de garnizoenskleedingmagazijnen aan de commandanten der compagnieën en detachementen verstrekt op de bewijzen, bij de instructie voor het voeren der administratie over die troepengedeelten voorgeschreven.

Artikel 368. Behoudens de voor enkele voorwerpen opgelegde verplichting tot wederinlevering in sommige gevallen

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

— welke inlevering almede middels de bij het vorig artikel bedoelde bewijzen geschiedt — worden de eenmaal verstrekte goederen, als in eigendom afgestaan, niet nader verantwoord.

Artikel 369. De bewijzen van verstrekking van kleeding en uitrusting — verwisselbriefjes uitgezonderd — zijn niet wettig dan nadat zij door den kwartiermeester of administrateur van het korps of garnizoen, waartoe de compagnie of het detachement behoort, voor fiat verstrekken zijn geteekend.

Artikel 370. Kleedingstukken voor onderofficieren beneden den rang van adjudant onderofficier en voor militairen, die niet kunnen worden gekleed met voorwerpen van gewone afmetingen, worden op maat vervaardigd volgens eene daartoe door den Legercommandant uit te vaardigen regeling.

De aanvragen der compagnieën en detachementen worden aan den officier van kleeding ingediend, die daarmede handelt, zooals in vorenbedoelde regeling is of zal worden voorgeschreven.

Artikel 371. Vervallen.

Artikel 372. Bij huishoudelijk voorschrift worden aangegeven de merken en nummers, op de verschillende voorwerpen van kleeding en uitrusting te stellen, benevens de wijze waarop die worden aangebracht en onderhouden.

Artikel 373. De reparatiën aan die voorwerpen van kleeding en uitrusting, wier gebreken, indien zij zonder schuld van gebruikers of bewaarders zijn ontstaan, voor landsrekening worden hersteld, geschieden onder toezicht van den officier van kleeding.

Tot dat einde ontvangt hij de defecte voorwerpen, vergezeld van eene door den compagnies- of detachementscommandant opgemaakte reparatienota, iederen Zaterdag in zijn magazijn en onderzoekt welke herstellingen daaraan noodig zijn.

In verband met zijne bevinding wijzigt hij zooveel noodig de gemelde reparatienota, laat vervolgens door den fourier de reparatiën inschrijven in het reparatieboek der compagnie, teekent dat register en behoudt daarna de reparatienota.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bij blijvend verschil van meening tusschen den compagniescommandant en den officier van kleeding omtrent de beoordeeling of de herstellingskosten door den lande dan wel door de gebruikers moeten worden gedragen, wordt de beslissing van den ordonnateur voor het materieel gevraagd.

Artikel 374. De herstellingen geschieden door de korpswerklieden, of, waar deze niet aanwezig zijn, door daartoe geschikte militairen van het garnizoen, dan wel, indien ook deze ontbreken, door burgerwerklieden.

De officier van kleeding bepaalt de termijn binnen welke de herstelde voorwerpen door de werklieden in het magazijn moeten worden teruggebracht, ziet bij de terugontvangst de voorwerpen nauwkeurig na, en geeft ze vervolgens, zoo hij ze in goeden staat heeft bevonden, aan de compagnie of het detachement terug.

Artikel 375. Indien bij de inlevering van goederen, als bij artikel 368 bedoeld, blijkt, dat zich daaraan defecten bevinden, worden zij vooraf op de bovenaangegeven wijze hersteld en eerst daarna bij de bewaarplaats in ontvangst genomen.

Blijkt het dat die defecten zijn ontstaan door onachtzaamheid of zorgeloosheid, dan is de officier van kleeding verplicht daarvan kennis te geven aan den betrokken korpscommandant en aan den ordonnateur; de compagnies- of detachementscommandanten zijn in dit geval aansprakelijk voor de den Lande toegebrachte schade.

Artikel 376. Met behulp van de door hem aangehouden reparatienota's, maakt de officier van kleeding maandelijks, voor elke compagnie en elk detachement staten op, volgens model N^{r} 221, betreffende de in afgeloopen maand gedane herstellingen, afzonderlijk voor kleeding en voor uitrusting en eveneens afzonderlijk voor de herstellingen voor rekening van den Lande en voor die voor rekening van den man.

Tevens maakt hij verzamelstaten op, aantoonende het iederen werkman toekomende arbeidsloon, afzonderlijk voor elke der hiervorengenoemde categorieën van reparatiestaten en afzonderlijk voor elke administratie, waartoe de betrokken compagnieën en detachementen behooren.

Uiterlijk den 5^{den} van elke maand worden de reparatiestaten aan de betrokken compagnieën en detachementen en de verzamelstaten aan den betrokken kwartiermeester of administrateur gezonden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VIERDE AFDEELING.

Van de draagbare wapening.

Artikel 377. De draagbare wapening — in welke algemeene benaming niet enkel de vuur- en blanke wapenen maar ook de daarbij behoorende lederwerken, zoomede de slag- en blaasinstrumenten en schermgereedschappen begrepen zijn —, welke aan de compagnieën en detachementen van het leger in gebruik wordt afgestaan, blijft het eigendom van den staat en is in verantwoording bij het magazijn van oorlog of bij het garnizoenswapenmagazijn, waaruit de verstrekking plaats vond of waaraan de wapening nader is overgegeven.

Artikel 378. Al naar gelang de wapening in verantwoording is bij een oorlogs- of bij een garnizoenswapenmagazijn, ontvangt de magazijnmeester der artillerie of de Officier van Wapening van de commandanten der compagnieën en detachementen de inventarissen van hetgeen in gebruik aanwezig is, handelt daarmede als bij artikel 338 is aangegeven en teekent het duplicaat er van, voorkomende in het compagniesadministratieboek.

Artikel 379. De inventarissen worden opgemaakt en bij vermeerdering of vermindering van het in gebruik gegevene gewijzigd of verwisseld volgens de regelen, vervat in de instructie voor het voeren der administratie bij compagnieën en detachementen, volgens welke ook plaats vindt de verstrekking van wapening ter vervanging van die, welke onbekwaam geworden of verloren gegaan is.

Vergoedingsrapporten, welke dienen als bewijzen van verstrekking zijn niet wettig, dan nadat zij voor „gezien" zijn geteekend door den kwartiermeester of administrateur van het korps of garnizoen, waartoe de ontvangende compagnie of het ontvangende detachement behoort.

Artikel 380. Inlevering van overcomplete wapening door compagnieën en detachementen vindt niet plaats dan in bruikbaren staat en geschiedt door tusschenkomst van het betrokken geweermakersatelier.

Ontdekt de Officier van Wapening dat ingeleverd wordende voorwerpen defect zijn, dan worden zij vooraf hersteld en eerst daarna bij het magazijn van oorlog of bij het garnizoenswapenmagazijn in ontvangst genomen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Blijkt het, dat de defecten zijn ontstaan door onachtzaamheid of zorgeloosheid, dan is de officier van wapening verplicht daarvan kennis te geven aan den korpscommandant en aan den ordonnateur; de compagnies- of detachementscommandanten zijn in dit geval aansprakelijk voor de den Lande toegebrachte schade.

Artikel 381. De vuurwapenen worden vóór de verstrekking voorzien van het jaartal van indienststelling, terwijl alle voorwerpen van wapening, voor zooveel zij zich daartoe eigenen, zoodanige verdere merken en nummers ontvangen, als bij huishoudelijk voorschrift zijn of nader worden vastgesteld.

De kosten verbonden aan het onderhouden van zoodanige merken en nummers, als welke bij de geweermakersateliers worden aangebracht, komen ten laste van den lande of van de bewaarders of gebruikers, volgens gelijke regelen als voor de kosten der herstellingen zijn aangenomen.

Artikel 382. De opname van reparatiën aan wapening geschiedt onder toezicht van den officier van wapening.

Tot dat einde bevindt hij zich op door den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant vast te stellen dagen en uren in het garnizoensgeweermakersatelier en ontvangt daar van de fouriers de defecte voorwerpen, vergezeld van de door den compagnies- of detachementscommandant opgemaakte reparatienota's.

Bijgestaan door de werklieden onderzoekt hij, welke gebreken zich aan de voorwerpen bevinden, bepaalt welke herstellingen noodig zijn, wijzigt in verband daarmede de gemelde reparatienota's en doet door de fouriers de reparatiën inschrijven in de compagnies reparatieboeken, welke hij daarna teekent, terwijl hij voorts in bij hem berustende registers volgens de modellen N° 206 en 207, gelijke aanteekening houdt.

Bij blijvend verschil van meening tusschen den compagnies-commandant en den officier van wapening omtrent de beoordeeling of de herstellingskosten door den lande of door den gebruiker moeten gedragen worden, wordt de beslissing van den ordonnateur of, waar deze niet aanwezig is, van den plaatselijk militairen commandant gevraagd.

Artikel 383. De herstellingen aan de wapenen, de slag- en blaasinstrumenten en de schermgereedschappen worden verricht door den baas geweermaker, die aan ledergoed door

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de korpswerklieden, of, waar deze niet aanwezig zijn, door daartoe geschikte militairen van het garnizoen, dan wel, indien ook deze ontbreken, door burgerwerklieden.

Artikel 384. De tot de herstelling benoodigde verwisselstukken worden uit het magazijn van Oorlog of uit het Garnizoens Wapenmagazijn verstrekt c. q. tegen inlevering van de overeenkomstige onbruikbare verwisselstukken, welke laatste, voor zoover ze niet naar de Geweermakersschool moeten worden opgezonden, eenmaal per kwartaal, middels het in artikel 162 bedoelde proces-verbaal, model N° 169, voor afkeuring worden voorgedragen en uit de verantwoording afgeschreven. De van de verwisselde remontestukken afkomstige metaalrommel wordt in tegenwoordigheid van de commissie opgeruimd.

De tot de herstellingen verder benoodigde materialen en algemeene behoeften worden den geweermakers mede kosteloos uit het oorlogsmagazijn verstrekt.

Artikel 385. De officier van wapening zorgt dat de herstellingen bij het geweermakersatelier zonder verwijl plaats vinden en bepaalt den termijn, binnen welken de lederwerken, behoorlijk hersteld, door de overige werklieden bij hem moeten worden teruggebracht.

Na de herstelling ziet hij de voorwerpen nauwkeurig na en geeft ze, zoo hij ze in goeden staat heeft bevonden, aan de compagnie of het detachement terug.

In de in artikel 382 bedoelde registers wordt daarvan aanteekening gehouden.

Artikel 386. Uit de door hem aangehouden reparatieregisters maakt de Officier van Wapening maandelijks, voor elke compagnie en elk detachement, reparatiestaten op; voor de, herstellingen aan wapenen, alleen voor de reparatiën welke voor rekening van bewaarders of gebruikers hebben plaats gehad (model N° 222): voor de herstellingen aan ledergoed, afzonderlijk voor de reparatiën die ten laste van den Lande en voor die welke voor rekening van bewaarders of gebruikers zijn geschied (model N° 223).

De reparatiestaten worden uiterlijk den 5^{en} van elke maand aan de betrokken compagnieën en detachementen gezonden.

Uiterlijk op denzelfden datum worden den kwartiermeester of administrateur verzamelingen toegezonden van de wegens reparatiën aan ledergoed aan elken werkman toekomende arbeidsloonen, afzonderlijk op te maken voor de herstellingen

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ten laste van den Lande en voor die voor rekening van bewaarders of gebruikers.

Artikel 387. De wapening van het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië en van het verder politiepersoneel wordt, voor zoover verstrekking van Landswege plaats heeft, tegen regularisatie uit de Magazijnen van Oorlog verstrekt en bij die verstrekking uit den voorraad afgeschreven.

Deze wapening wordt verder — op de wijze als is of nader zal worden voorgeschreven — beheerd en verantwoord:

a. voor het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië door de betrokken divisie-commandanten, blijvende echter, tot zoolang nog divisiën bestaan, waarbij de vacature in het ambt van divisie-commandant niet is vervuld, het beheer en de verantwoording der wapening daarbij voorloopig opgedragen aan de bij zulke divisiën ingedeelde detachements-commandanten, voor zoover betreft dat gedeelte der divisie, waarover zij zijn gesteld;

b. voor de algemeene politie door de betrokken hoofden van plaatselijk bestuur, zullende echter voor de plaatsen, waar hoofdcommissarissen van politie zijn bescheiden, deze laatsten met het beheer en de verantwoording van de wapening van hun onderhebbend politie-personeel worden belast.

De wapening van de schutterijen, de barisans, het legioen van Mangkoe Negoro, welke aan die korpsen in gebruik wordt afgestaan, is in verantwoording bij het magazijn van oorlog of bij het garnizoenswapenmagazijn, waaruit de verstrekking plaats vond of waaraan de wapening nader is overgegeven.

De magazijnmeester der artillerie of de Officier van Wapening ontvangt van de daarvoor bij de reglementen dier korpsen aangewezen autoriteiten de inventarissen van de wapening, welke daarbij in gebruik is en handelt daarmede als bij artikel 338 is aangegeven.

Bij verlies van wapening voor den vijand of tengevolge van desertie, brand, overstrooming of eenig ander onvoorzien toeval, buiten schuld van den gebruiker of bewaarder, wordt proces-verbaal — bij het in het ongereede raken of onbekwaam worden van wapening door de schuld van gebruikers of bewaarders worden vergoedingsrapporten — opgemaakt, op gelijke wijze als bij het Leger ge-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

schiedt; de vervanging heeft rechtstreeks plaats voor zooveel het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië en het verdere politiepersoneel betreft, uit het daarvoor aan te wijzen oorlogsmagazijn, en voor de schutterijen, de barisans, het legioen van Mangkoe Negoro uit het oorlog- of uit het garnizoenswapenmagazijn, waarbij de wapening in verantwoording is.

Verwisseling van niet door toedoen of schuld der gebruikers onbekwaam geworden wapening van de schutterijen, de barisans, het legioen van Mangkoe Negoro geschiedt bij het betrokken oorlogs- of het garnizoenswapenmagazijn voor 's landsrekening op dezelfde wijze, als voor het leger is of zal worden bepaald.

De afkeuring heeft plaats gezamenlijk met de door de korpsen van het leger als onbruikbaar ingeleverde goederen.

Onbekwame bewapening van het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië en het verdere politiepersoneel wordt niet verwisseld, het onbekwaam keuren der bij die korpsen in gebruik zijnde wapening geschiedt bij de garnizoensgeweermakersateliers, waarbij zij in reparatie zijn. Eerst na deze onbekwaam-keuring wordt nieuwe wapening tegen regularisatie verstrekt.

Artikel 388. De reparatiën der herstelbare wapenen geschieden voor het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië en het verdere politiepersoneel bij het garnizoens geweermakersatelier ter plaatse of bij dat in het naastbij gelegen garnizoen, voor de schutterijen, de barisans, het legioen van Mangkoe Negoro bij het atelier ter standplaats van den officier van wapening, die de wapening in herstelling heeft.

Bestaat tot herstelling van de lederwerken bij die korpsen, zelve geene gelegenheid, dan kan ook daartoe de tusschenkomst van den officier van wapening worden ingeroepen.

Ook de bij Hr. Ms. zeemacht of bij de gouvernements marine in gebruik zijnde wapenen kunnen, wanneer daartoe aan boord geene gelegenheid bestaat, bij de garnizoensgeweermakersateliers worden gerepareerd.

In verband met het bepaalde bij artikel 35 dezer Regelen worden de reparatiën bekostigd:

voor de schutterijen alsmede voor het Legioen van Mangkoe Negoro ten laste dier korpsen,

voor de Korpsen Barisan van Madoera als voor het Leger is bepaald,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

voor het korps gewapende politiedienaren in Nederlandsch-Indië, en het verdere politiepersoneel enz. zoomede voor de zeemacht en de gouvernements-marine, tegen regularisatie met de betrokken departementen.

Artikel 389. Van de in het vorig artikel bedoelde reparatiën houdt de Officier van Wapening, voor die aan ledergoed, in zijn reparatieregister gelijke aanteekeningen als van de herstellingen van de compagnieën en detachementen van het Leger.

Vervolgens maakt hij bij het einde van iedere maand voor elk afzonderlijk korps en, voor zooveel de zeemacht betreft, voor iederen bodem afzonderlijk, gelijke reparatiestaten, als voor de compagnieën en detachementen worden opgemaakt, doch in tweevoud, en zendt die staten, waarvan de bedragen der reparatiekosten worden begrepen in de bij artikel 386 bedoelde verzamelingen, aan den kwartiermeester, die met de betaling van het werkloon aan de werklieden is belast.

Artikel 390. Van de herstellingen aan wapenen als in artikel 388 bedoeld, wordt aanteekening gehouden in een register volgens model N° 208.

Aan het einde van elke maand worden uit dit register, voor elk korps afzonderlijk, en, voor zoover de Zeemacht betreft, voor elken bodem afzonderlijk, staten opgemaakt volgens model N° 209, en den Gewestelijken Intendant toegezonden.

Artikel 391. In een register volgens model N° 210 houdt de Officier van Wapening aanteekening van het aantal stellen vuurwapenen, in gebruik bij de korpsen van het Leger en de voor de berekening der in dat artikel na te noemen premie in aanmerking komende korpsen buiten het Leger die bij het atelier in herstelling zijn, alsmede van het aantal transportwapenen.

Op het einde van elke maand dan wel bij tusschentijdsch aftreden van den baas-geweermaker, wordt uit dit register eene opgave volgens model N° 211 opgemaakt en, ter uitbetaling van den baas-geweermaker of zijn vervanger toekomende premie, den betrokken kwartiermeester toegezonden.

Artikel 392. Vervallen.

Artikel 393. De verstrekking van wapening bij vermeerdering — de inlevering van wapening bij vermindering —

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

van behoefte, de verwisseling van onbekwame wapening, de ontvangst van wapening ter vervanging van die, welke is verloren gegaan, en de herstelling van defecte wapening, geschieden, voor zooveel betreft compagnieën en detachementen, behoorende tot een ander garnizoen dan waar het magazijn van oorlog of het garnizoenswapenmagazijn is gevestigd, volgens dezelfde regelen en middels gelijke bewijzen, als bij de voorafgaande artikelen zijn aangegeven.

Daarbij wordt evenwel in acht genomen:

Artikel 394. De inpakking, verzending en ontpakking der artillerie of den Officier van Wapening in tweevoud worden ingediend en het duplicaat, na terugontvangst, in het compagniesadministratieboek bevestigd wordt;

b. dat de reparatieboeken bij de compagnie worden ingeschreven na terugontvangst der reparatienota's.

Artikel 394. De inpakking, verzending en ontpakking der bij het vorig artikel bedoelde wapening geschiedt ter plaatse van gebruik door de zorg en op verantwoordelijkheid van den plaatselijk militairen commandant, volgens de bepalingen voor de ontvangst en verzending van goederen vastgesteld, daarbij het in artikel 364 voorgeschrevene in acht nemende.

Staten van afzending worden daarvoor niet opgemaakt; de afzending op de eene- en de ontvangst op de andere plaats worden bij brief medegedeeld en daarbij gelijktijdig de bij artikel 393 bedoelde bewijzen gezonden en teruggezonden.

De in artikel 257 voorkomende bepaling, dat wapenen steeds in kisten moeten worden verzonden, is ook op defecte wapenen van toepassing.

Commandanten van kleine posten, voor wie zoodanige opzending ondoenlijk is, mogen van die bepaling afwijken.

Artikel 395. De verstrekking van transportwapenen aan commandanten van escorten geschiedt op een verstrekkingsbewijs in drievoud, hetwelk door hen voor de ontvangst wordt geteekend en waarop de verschillende voorwerpen gespecificeerd voorkomen.

Een exemplaar van dit bewijs blijft als ligger bij den magazijnmeester der artillerie of den Officier van Wapening berusten; het tweede wordt door den verstrekker aan den escortecommandant afgegeven, met last het bij aankomst ter plaatse van bestemming, met wapenen, onmiddellijk af te geven aan den magazijnmeester der artillerie of den Officier van Wapening aldaar, dan wel aan den plaatselijk

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

militairen commandant voor het geval geen oorlogs- of wapenmagazijn in het garnizoen aanwezig is; het derde exemplaar wordt per eerste postgelegenheid almede aan dien magazijnmeester der artillerie of Officier van Wapening, dan wel aan dien commandant gezonden.

De plaatselijke militaire commandanten in garnizoenen waar geen oorlogsmagazijn of wapenmagazijn is gevestigd, zenden de ontvangen transportwapenen en bewijzen in tweevoud aan den magazijnmeester der artillerie of den Officier van Wapening bij wien de wapenen van het garnizoen in verantwoording zijn.

De magazijnmeester der artillerie of officier van wapening neemt de transportwapenen, door escortecommandanten aangebracht, van hen dan wel van den plaatselijk militairen commandant in ontvangst en zendt een der beide exemplaren van het verstrekkingsbewijs, voor de ontvangst geteekend, terug aan den magazijnmeester der artillerie of den officier van wapening van het garnizoen, waaruit het escorte vertrok.

Het tweede exemplaar legt hij als bwijs van ontvangst bij zijne verantwoording over.

Artikel 396. Transportwapenen worden niet verstrekt dan in bekwamen staat.

De escortecommandant is voor die wapenen verantwoordelijk op gelijke wijze als alle andere beheerders van landsmaterieel en verplicht te zorgen, dat zij zoo goed mogelijk worden onderhouden.

Indien bij transporten over zee de gezagvoerder van den bodem het noodig acht, dat de wapens in een daarvoor aan te wijzen lokaal worden geborgen, verzoekt de commandant van het escorte van tijd tot tijd toegang tot dat lokaal en doet door zijne onderhebbenden de wapens schoonmaken, als dat noodig blijkt.

De verplichtingen der escortecommandanten met betrekking tot de transportwapenen worden hun bij de verstrekking medegedeeld.

Artikel 397. Indien een escorte moet vertrekken uit een garnizoen, waar geen oorlogs- of wapenmagazijn aanwezig is en mitsdien geene transportwapenen voorhanden zijn, worden de gewone wapenen bij den troep in gebruik, ook voor transportdienst aangewend, doch alsdan bij terugkeer naar het garnizoen weder medegenomen, of wel, zoo enkele manschappen van het escorte niet terugkeeren, door den zorg van den

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

militairen commandant ter plaatse, waar de begeleiding eindigt, zoo spoedig mogelijk weder derwaarts gezonden.

Op de marschorders der escortecommandanten wordt steeds bekendgesteld hoeveel stellen transportwapenen aan hen zijn afgegeven, dan wel of de wapenen van het escorte tot de uitrusting van het korps behooren.

Artikel 398. De magazijnmeesters der artillerie of officieren van wapening, die transportwapenen in ontvangst nemen rechtstreeks van de escortecommandanten, overtuigen zich terstond van den toestand dier wapenen en maken van hunne bevinding melding op de betrekkelijke marschorders, welke eerst daarna worden afgeteekend door den plaatselijk militairen commandant, aan wien de beslissing wordt overgelaten omtrent c. q. op te leggen bestraffing en vergoeding wegens verlies, verwaarloozing of moedwillige beschadiging.

Op plaatsen waar geen oorlogs- of wapenmagazijn aanwezig is wordt het onderzoek der aangebrachte transportwapenen door den plaatselijk militairen commandant persoonlijk bewerkstelligd.

Artikel 399. Defecte transportwapenen worden onverwijld hersteld; zoonoodig worden de reparatiestaten door den officier van wapening opgemaakt en daarmede als met alle overige gehandeld.

Onbekwame of verloren transportwapenen worden afgeschreven en voor zooveel de eersten betreft vernietigd of gesloopt, volgens de bepalingen op de opruiming en afschrijving van goederen.

De onbekwame transportwapenen, welke niet worden vergoed, worden door den beheerder van het oorlogsmagazijn of den Officier van Wapening, voorzien van een biljet, aangevende uit welken hoofde zij onbekwaam zijn en aldus aan de commissie van afkeuring voorgelegd.

VIJFDE AFDEELING.

Artikel 400—410. Vervallen.

ZESDE AFDEELING.

Van de kazerneering.

Artikel 411. De kazerneering — in welke algemeene benaming ook het nachtleger, de kookgereedschappen, de

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

stalbehoeften en alle verdere tot algemeen gebruik bij de compagnieën en detachementen aanwezige goederen en evenzoo de benoodigdheden voor de militaire gevangenissen, provoosthuizen, arrestkamers, scholen en wachten begrepen zijn — wordt aan rechthebbenden in gebruik afgestaan en blijft het eigendom van den lande.

De in gebruik afgestane kazerneering blijft in verantwoording bij het garnizoens-kleedingmagazijn, waaruit de verstrekking plaats vond of waaraan de kazerneering nader is overgegeven.

Artikel 412. De officier van kleeding ontvangt van de plaatselijke en plaatselijke militaire commandanten, van de compagnies- en detachements-commandanten, van de directeuren der korpsscholen en van de beheerders der gevangenissen en provoosthuizen de inventarissen van hetgeen in gebruik aanwezig is, handelt daarmede zooals bij artikel 338 is aangegeven en teekent het duplicaat er van, hetzij in het compagnies-administratieboek, hetzij afzonderlijk.

Artikel 413. De inventarissen worden opgemaakt en bij vermeerdering of vermindering van het in gebruik gegevene gewijzigd of verwisseld volgens de regelen, vervat in de instructie voor het voeren der administratie bij compagnieën en detachementen, volgens welke ook plaats vindt de verstrekking van kazerneering, ter vervanging van die, welke onbekwaam of defect geworden, dan wel verloren gegaan is.

Vergoedingsrapporten, welke dienen als bewijzen van verstrekking, zijn niet wettig, dan nadat zij door de administratie, waaronder de compagnie, het detachement of degene, die met de vergoeding wordt belast, ressorteert, voor „gezien" zijn geteekend.

Artikel 414. Inlevering van kazerneering als gevolg van overcompleet, verminderde behoefte of vertrek naar elders heeft niet plaats, dan in bekwamen toestand, of wel onder bijvoeging van gelijke stukken, als voor de verwisseling van herstelbare of onbruikbare voorwerpen zijn voorgeschreven.

Artikel 415. Indien eenige compagnie of eenig detachement het garnizoen verlaat, met achterlating geheel of gedeeltelijk van de daarbij in gebruik aanwezige kazerneering, en het niet in het belang is van den lande of van den dienst, om die achtergelaten goederen bij de bewaarplaats in te

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

leveren, benoemt de plaatselijke of plaatselijk militaire commandant een persoon, die, totdat de compagnie of het detachement in het garnizoen teruggekeerd of door andere troepen vervangen is, met het beheer over de niet ingeleverde kazerneering wordt belast en die daarvoor op gelijke wijze als de commandanten van compagnieën en detachementen verantwoordelijk en aansprakelijk is.

Artikel 416. De kazerneeringsvoorwerpen ontvangen zoodanige merken en nummers, als bij huishoudelijk voorschrift zijn of worden aangegeven.

Artikel 417. Vervallen.

Artikel 418. Het wasschen, vullen en herstellen der tot de kazerneering behoorende slaapfourniturен geschiedt zooveel mogelijk middels contracten van openbare aanbesteding, dan wel, zoo deze niet kunnen worden gesloten, middels onderhandsche overeenkomst of door de gebruikers zelf.

Artikel 419. Worden de goederen door eenen aannemer gereinigd en hersteld, dan geeft de officier van kleeding bij den aanvang der overeenkomst aan hem tegen bewijs af eene zoodanige hoeveelheid fourniturен, als ter geregelde verwisseling noodig is.
Bij afloop der overeenkomst wordt eene gelijke hoeveelheid fourniturен door den aannemer ingeleverd.

Artikel 420. Op het tijdstip, dat eenige compagnie of eenig detachement de gebruikte fourniturен door gereinigde en verstelde behoort te vervangen, geeft de commandant aan den officier van kleeding eene opgave van het aantal, dat van iedere soort gewasschen, gevuld en hersteld moet worden en ontvangt van dezen, nadat voormelde opgave in een daartoe door hem aangehouden register, volgens model Nº 213, is geboekt, eene bon, waarop tot verwisseling der gebruikte fourniturен eene gelijke hoeveelheid gereinigde en gevulde voorwerpen door den aannemer wordt afgegeven.

Artikel 421. De gebruikte voorwerpen worden eerst aan den aannemer afgegeven, nadat de gereinigde en gevulde zijn verstrekt en immer door tusschenkomst van den officier van kleeding, door wien wordt gezorgd, dat den aannemer geene versletene, of om andere redenen onbekwame goederen

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ter bewassching, herstelling, of vulling worden afgegeven, maar zij vooraf door bekwame uit het magazijn worden verwisseld.

Artikel 422. De officier van kleeding zorgt dat de goederen steeds naar behooren gereinigd en gevuld en volkomen bekwaam volgens de voorgeschreven afmetingen worden ontvangen.

Artikel 423. De bij artikel 420 bedoelde bon wordt bij de afgifte aan den aannemer, door den compagniescommandant voor de ontvangst der gereinigde en gevulde goederen geteekend.

De verschillende op die wijze door den aannemer ontvangen bons worden maandelijks door den officier van kleeding verwisseld tegen eene generale bon, welke den aannemer tot bewijs van vordering strekt.

De oorspronkelijke bons worden bij het magazijn opgelegd, na op zoodanige wijze onbruikbaar te zijn gemaakt, dat zij niet ten tweede male kunnen dienen.

Artikel 424. Indien de fournituren door de gebruikers zelve worden gewasschen, geeft de officier van kleeding aan iedere compagnie en ieder detachement een gelijk aantal fournituren in bewaring, als de hoeveelheid bedraagt, welke tot gebruik toekomt.

Deze dubbele verstrekking wordt op de gewone wijze bij de inventarissen opgenomen, terwijl het wasschen, vullen en herstellen bij den troep plaats vindt zonder bemoeienis van den officier van kleeding.

Onbekwame of verloren fournituren worden alsdan door andere vervangen op gelijke wijze als de overige kazerneeringsvoorwerpen.

Artikel 425. De kazerneeringsvoorwerpen, welke in herstelbaren toestand in de bewaarplaatsen ingeleverd of tegen bekwame verwisseld zijn, worden door de zorg van den officier van kleeding door geschikte werklieden in bekwamen staat teruggebracht.

Tot dat einde maakt hij op een reparatiebon in tweevoud, aangevende het aantal en de soort der te herstellen voorwerpen, den aard der reparatiën, alsmede den prijs, welke voor iedere herstelling den werklieden toekomt.

Het origineel van die bon wordt door hem aangehouden,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

totdat de herstellingen naar behooren hebben plaats gehad en vervolgens gezonden aan den betrokken kwartiermeester, om den werklieden het hun aankomende te betalen.

Het duplicaat wordt met de defecte voorwerpen den werklieden ter hand gesteld en, nadat de herstellingen naar behooren hebben plaats gehad, terug ontvangen en in de bewaarplaats opgelegd.

De reparatiebons worden afzonderlijk opgemaakt voor de defecte voorwerpen, welke bij vergoedingsrapport — en afzonderlijk voor die, welke bij verwisselbriefje worden ingeleverd.

De vergoedingsrapporten worden bij de origineele bon gevoegd en daarmede verzonden, de verwisselbriefjes blijven bij het duplicaat.

Indien tusschen den compagniescommandant en den officier van kleeding verschil van meening blijft bestaan omtrent de inlevering bij verwisselbriefje dan wel bij vergoedingsrapport wordt de beslissing van den ordonnateur gevraagd.

ZEVENDE AFDEELING.

Van de hospitaalgoederen.

Artikel 426. De hospitaalgoederen worden uit de gewestelijke magazijnen van kleeding en uitrusting dan wel uit de garnizoens-kleedingmagazijnen aan de militaire hospitalen verstrekt op de wijze, voor de verstrekking van goederen uit de eene bewaarplaats aan de andere bij de artikelen 239 en 240 aangegeven.

Zij worden voorzien van zoodanige merken en nummers, als bij huishoudelijk voorschrift zijn of zullen worden vastgesteld.

Artikel 427. De aan eenig hospitaal verstrekte goederen worden beheerd en verantwoord door den administrateur der inrichting op de wijze, als bij de instructie voor het voeren der administratie bij de militaire ziekeninrichtingen is voorgeschreven.

Eenmaal bij het hospitaal in gebruik gesteld, worden zij in den regel niet meer in de bij het vorig artikel vermelde bewaarplaatsen ingeleverd, doch bij tijdelijk overcompleet in de hospitaalmagazijnen opgelegd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 428. Het onderhouden, wasschen en herstellen van hospitaalgoederen geschiedt volgens de voorschriften der bij het vorig artikel vermelde instructie; de afkeuring en opruiming van als onbekwaam in de hospitaalmagazijnen zich bevindende goederen op gelijke wijze, als bij andere bewaarplaatsen, waarbij in gebruik geweest zijnde goederen wegens onbekwaamheid worden afgekeurd en opgeruimd.

Artikel 429. Hospitaalgoederen, welke ten behoeve van ziekenzalen in gebruik worden afgestaan, blijven in verantwoording bij de bewaarplaats, waaruit de verstrekking plaats vond en worden in alle opzichten beheerd en behandeld, als bij de vorige afdeeling voor kazerneering is voorgeschreven.

ACHTSTE AFDEELING.

Van de gedrukte stukken.

Artikel 430. De soorten en hoeveelheden gedrukte stukken, welke ten behoeve van het leger bij 's lands drukkerij voor 's landsrekening worden gedrukt, worden aangegeven — en in den regel eenmaal 's jaars bij voormelde inrichting besteld — door de algemeene chefs, die verplicht zijn zich daarbij tot het strikt benoodigde te bepalen.

Artikel 431. De gedrukte stukken, benoodigd voor het beheer van 's lands gelden, zoomede voor het beheer van het materieel der militaire administratie worden, van 's lands drukkerij in ontvangst genomen bij het gewestelijk magazijn van kleeding en uitrusting te Batavia, om vervolgens daarbij en de andere bewaarplaatsen der militaire administratie tot aan de verstrekking aan de verbruikers te worden behandeld, beheerd en verantwoord volgens de regelen, in vorige hoofdstukken opgenomen.

De Algemeene Rekenkamer heeft met het beheer der gedrukte stukken geene bemoeienis.

Artikel 432. De bij het vorig artikel bedoelde gedrukten worden aan de verbruikers verstrekt op aanvragen, volgens model N° 178, welke voor de compagnieën en detachementen op gelijke wijze worden behandeld als de bewijzen van ontvangst van kleeding en uitrusting en door alle overige autoriteiten en administratiën worden ingezonden aan den ordonnateur der bewaarplaats.

De overige bij artikel 430 bedoelde gedrukten worden door

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de algemeene chefs in ontvangst genomen en aan de verbruikers op hunne aanvragen en volgens de hun toegekende rechten zonder nadere verantwoording afgestaan.

Artikel 433. Gedrukte stukken worden tot geene grootere hoeveelheden aangevraagd dan de behoefte vordert en, zoo ze niet dadelijk noodig zijn, zorgvuldig opgelegd.

Die het langst aanwezig zijn, worden het eerst verbruikt. Zij worden tot geen ander doel aangewend als waartoe zij zijn verstrekt.

NEGENDE AFDEELING.

Van de kampements-gereedschappen.

Artikel 434. De kampements-gereedschappen — onder welke algemeene benaming worden verstaan de voorwerpen, welke noodig zijn tot het in orde — en schoonhouden van de terreinen, behoorend tot- of deel uitmakende van sterkten, kampementen, ziekengestichten en verdere militaire inrichtingen, alsmede tot het opwerpen van schijfschietbanen en dergelijke door de troepen te verrichten werkzaamheden — worden na de verstrekking uit de bewaarplaatsen in beheer genomen door den plaatselijken geniechef en door hem verantwoord met- en op de wijze als bij de 18e afdeeling van dit hoofdstuk is bepaald voor de onder hunne berusting zijnde bouwgereedschappen.

Artikel 435. De plaatselijke geniechef ontvangt van de autoriteiten en personen, aan wie kampementsgereedschappen in gebruik worden afgestaan, inventarissen in tweevoud, van gelijk model als bij de instructie voor het voeren der administratie bij compagnieën en detachementen is voorgeschreven en geeft het duplicaat daarvan, door hem geteekend, terug.

Die inventarissen worden vooraf voor „gezien en goedgekeurd" geteekend door den plaatselijken of plaatselijk militairen commandant, die tevens zorgt, dat zij volgens de regelen van evengenoemde instructie worden verwisseld, dat niet meer in gebruik wordt gesteld dan noodig is en dat de verdeeling der gereedschappen over de tot het garnizoen behoorende korpsen, diensten en inrichtingen in verband met de behoefte wordt geregeld, zonder dat het voor het garnizoen toegestane wordt overschreden.

Artikel 436. De ontvangst van benoodigde, de inlevering

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

van overcomplete en de vervanging van defecte, onbekwame of verloren kampementsgereedschappen geschieden volgens gelijke regelen, als voor de kazerneering worden gevolgd, met dien verstande, dat de verrichtingen slechts eenmaal 's maands plaats vinden op een door den plaatselijken geniechef daarvoor te bepalen dag.

Het bij artikel 413 bepaalde omtrent het viseeren van vergoedingsrapporten, welke dienen als verstrekkingsbewijzen, is ook hier van toepassing.

Artikel 437. Defecte kampements-gereedschappen worden door de zorg van den plaatselijken geniechef in bekwamen staat teruggebracht, op gelijke wijze als hierna voor de bouwgereedschappen der genie is aangegeven.

TIENDE AFDEELING.

Van de bureaumeubelen.

Artikel 438. De bureaumeubelen — in welke algemeene benaming worden begrepen de verschillende voorwerpen, welke van 's landswege tot inrichting der militaire bureaux worden afgestaan — komen na de verstrekking uit de bewaarplaatsen of na de aanschaffing onder beheer en verantwoording van degenen, die aan het hoofd der bureaux geplaatst zijn.

De bureaumeubelen worden aangemerkt als inventarisgoederen; het beheer daarvan is mitsdien onderworpen aan de contrôle der algemeene chefs, hebbende de Algemeene Rekenkamer daarmede geene bemoeienis.

De bureaumeubelen worden onderscheiden:

1°. in die, welke tot de modellen van kazerneering of hospitaalgoederen behooren, dan wel voor de levering waarvan contracten zijn gesloten;

2°. in die, welke van ander model en niet uitbesteed zijn.

De algemeene chefs zorgen, dat bij de verschillende bureaux niet meer bureaumeubelen worden gebezigd dan bepaald noodig is en dat zooveel mogelijk wordt gebruik gemaakt van de sub 1° hiervoren bedoelde modellen.

Artikel 439. De voorwerpen, behoorende tot de onder 1° hiervoren genoemde, worden na verkregen machtiging van den algemeenen chef door den bureauchef ontvangen uit het garnizoenskleedingmagazijn ter plaatse op aanvragen in tweevoud, volgens model N° 178, welke door den

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ordonnateur dier bewaarplaats voor de verstrekking worden gefiatteerd en waarop de voorwerpen uit den voorraad der bewaarplaats worden afgeschreven.

Inlevering in de bewaarplaatsen van overcomplete voorwerpen geschiedt mede op gelijke aanvragen, alsnu voor de inname gefiatteerd.

Artikel 440. De voorwerpen, behoorende tot de onder 2e van artikel 438 genoemde, worden telkens als zij noodig zijn en na verkregen machtiging van den algemeenen chef door den bureauchef of door tusschenkomst van den ordonnateur aangeschaft, zonder inname bij eenige bewaarplaats aan de gebruikers verstrekt en door deze in verantwoording genomen.

Herstellingen aan deze en de in het vorig artikel bedoelde voorwerpen geschieden door de zorg der gebruikers na machtiging van den algemeenen chef, wordende de kosten daarvan voldaan op door hem gefiatteerde rekeningen.

Artikel 441. De afschrijving en opruiming van onbekwame of verloren geraakte bureaumeubelen geschiedt — onverschillig of zij uit de garnizoenskleedingmagazijnen waren ontvangen dan wel of zij waren aangeschaft op de wijze, bij artikel 440 aangegeven — volgens de algemeene regelen nopens de afschrijving en opruiming van goederen.

Artikel 442. Ieder bureauchef, die bureaumeubelen van den lande in gebruik heeft, maakt na het einde van ieder jaar eene verantwoording in tweevoud, volgens model Nº 214, welke, vergezeld van de bewijzen van ontvangst, inlevering en opruiming, vóór den 15 Januari wordt gezonden, voor wat betreft de Artillerie- en Garnizoenswapenmagazijnen aan den algemeenen Chef, en wat de overige aangaat, aan den ordonnateur voor het materieel, ter verificatie en voortschikking aan den algemeenen Chef.

Het duplicaat van die verantwoording wordt, voor geverifieerd afgeteekend, door den ordonnateur aan den bureauchef teruggezonden.

Artikel 443. Beheerders van bewaarplaatsen, administrateurs van hospitalen en andere met materieel beheer belaste personen, brengen de door hen gebruikt wordende bureaumeubelen uit den door hen beheerden voorraad over in de verantwoording der inventarisgoederen, magazijnsbenoodigdheden, standmodellen, enz.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ELFDE AFDEELING.

Van de emballage-effecten en verdere magazijnsbenoodigdheden.

Artikel 444. Bij de bewaarplaatsen, voor welke geene vaste som voor magazijnsonkosten is toegestaan, worden de emballage-effecten en verdere magazijnsbenoodigdheden voor 's lands rekening aangeschaft. Bij de overige bewaarplaatsen worden die goederen, voor zooverre zij niet uit 's lands voorraad worden verstrekt, door den beheerder bekostigd.

De algemeene chef bepaalt welke emballage-effecten niet — en welke als inventarisgoederen — verantwoord worden; de overige emballage-effecten worden beschouwd als te behooren tot den gewonen voorraad van de bewaarplaats, dienovereenkomstig beheerd en aan de Algemeene Rekenkamer verantwoord.

De instrumenten, merken en nummers, enz. welke bij de bewaarplaatsen in gebruik zijn, worden uit den voorraad afgeschreven en in verantwoording genomen bij de inventarisgoederen.

De overige magazijnsbenoodigdheden, als verf tot nummeren, enz. worden begrepen onder de artikelen tot onderhoud van materiëel, waarover de 17e afdeeling van dit hoofdstuk handelt.

Artikel 445. Maandelijks zendt de beheerder eene opgave, volgens model Nº 215, van de verbruikte emballage-effecten, welke niet in verantwoording zijn, ter goedkeuring aan den ordonnateur voor het materiëel.

TWAALFDE AFDEELING.

Van het materiëel der artillerie.

Artikel 446. Het ondervolgend materiëel der artillerie wordt in gebruik afgestaan als:

a. het materiëel, dienende tot bewapening van sterkten, posten enz.;

b. het materiëel, behoorende tot de uitrusting der veld- en bergbatterijen, het harnachement, behoorende tot de uitrusting der cavalerie korpsen en de poetsgereedschappen ten behoeve van de bereden korpsen van het leger;

c. materiëel, dat tot verschillende andere doeleinden benoodigd is.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Voor zooveel de voorwerpen zich daartoe eigenen, worden zij, alvorens in gebruik te worden gegeven, van zoodanige merken en nummers voorzien, als bij huishoudelijk voorschrift is of nader zal worden aangegeven.

Artikel 447. Het materiëel, dienende tot bewapening van sterkten, posten enz., wordt beschouwd als een onderdeel van den voorraad en blijft (voor zoover het zich bevindt in magazijnen buiten de standplaatsen der ordonnateurs en onder beheer staat van Infanterie officieren, onderofficieren van dat wapen en posthouders) in verantwoording bij den beheerder van het gewestelijk oorlogsmagazijn.

De betrokken postcommandanten kunnen, wanneer dit uit een hierarchisch oogpunt wenschelijk is, de zorg voor het materiëel overdragen aan een ondergeschikt officier of onderluitenant, in welk geval zij daarvan aan den ordonnateur kennisgeven; eerstgenoemden blijven in algemeenen zin aansprakelijk voor den goeden gang van den plaatselijken artilleriedienst, het in bekwamen staat zijn van het materiëel en de behoorlijke uitrusting van den hun toevertrouwden post, terwijl laatstgenoemde, de administratieve verantwoordelijkheid — dus ook de geldelijke — draagt van het aan zijne zorg toevertrouwde materiëel.

Daar, waar de officieren der artillerie of magazijnmeesters beheer voeren over artillerievoorraden, welke zich bevinden in magazijnen buiten de standplaatsen der ordonnateurs, blijven die voorraden in verantwoording bij den beheerder van het plaatselijk oorlogsmagazijn.

Artikel 448. Het onderhoud, de herstellingen, afkeuringen, sloopingen, enz. van het in art. 447 bedoeld materiëel hebben plaats, alsof de voorwerpen zich als ongebruikt in de bewaarplaats bevonden.

Artikel 449. Het materiëel, behoorende tot de uitrusting der veld- en bergbatterijen, het harnachement, behoorende tot de uitrusting der cavalerie korpsen en de poetsgereedschappen ten behoeve van de bereden korpsen van het leger blijven in verantwoording bij het oorlogsmagazijn, waaruit de verstrekking plaats vond.

De commandanten van de batterijen, sectiën, eskadrons en detachementen, waarbij vorenbedoeld materiëel in gebruik is, zijn daarvoor verantwoordelijk en aansprakelijk op gelijke wijze, als ten opzichte van de kazerneering is bepaald.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 450. De batterijcommandanten kunnen de zorg betreffende het materiëel aan een ondergeschikt officier opdragen, doch blijven aansprakelijk voor den goeden gang van den dienst, het in bekwamen staat zijn van het materiëel en voor de behoorlijke uitrusting van de aan hen toevertrouwde batterij.

Artikel 451 De sleutels van de, door de batterijen in gebruik genomen, bewaarplaatsen, blijven onder berusting van den beheerder of worden in de politiewacht opgeborgen.

Artikel 452. Het artillerie materiëel, bij punt *c* van art. 446 bedoeld, dat tot verschillende doeleinden in gebruik wordt afgestaan en waaronder behooren het materiëel, benoodigd tot oefening van het personeel. (exercitie batterijen) het, materiëel, benoodigd tot het nemen van proeven, de gereedschappen, in gebruik bij de werklieden van de artillerie en de cavalerie tot den aanmaak en het herstellen van materiëel, munitiën en hoefbeslag, de vlaggen, klokken enz., blijft in verantwoording bij het oorlogsmagazijn, waaruit de verstrekking plaats had, doch komt in beheer bij de gebruikers of degenen, die met het toezicht over het gebruik zijn belast en die met betrekking tot dat beheer verantwoordelijk en aansprakelijk zijn op de wijze, als bij artikel 449 aangegeven.

Artikel 453. De beheerder der bewaarplaats ontvangt van de gebruikers van het materiëel, bedoeld bij *a*, *b* en *c* van artikel 446 of van voormelde toezichthebbenden, een inventaris in tweevoud, geeft het duplicaat daarvan, door hem geteekend, terug en handelt daarmede verder, zooals bij artikel 338 is aangegeven.

Artikel 454. De herstellingen aan materiëel, welke bij de batterij, de sectie, het eskadron of het detachement kunnen plaats hebben, worden door de daarbij ingedeelde werklieden zonder verwijl verricht.

Zijn de defecten van dien aard, dat zij niet door genoemde werklieden kunnen hersteld worden, dan heeft verwisseling van dat materiëel bij het betrokken oorlogsmagazijn plaats door middel van vergoedingsrapporten of verwisselbriefjes, al naar gelang de onbekwaamheid al dan niet door schuld of toedoen van gebruikers of bewaarders is ontstaan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 455. Bij het verloren of te zoek raken van voorwerpen, bij een der bovengenoemde troepengedeelten in gebruik, worden deze dadelijk door ontvangst uit het betrokken magazijn aangevuld. Is het verlies door de schuld van gebruikers of bewaarders ontstaan, dan worden door den betrokken beheerder vergoedingsrapporten, en is dit niet het geval, processen-verbaal, volgens het bij de instructie voor het voeren der administratie bij compagnieën voorgeschreven model, aan den betrokken magazijnmeester afgegeven.

Artikel 456. Inlevering van overcompleet materiëel heeft steeds in bekwamen staat plaats. Mochten er zich evenwel defecten aan bevinden, die door meergenoemde werklieden niet kunnen hersteld worden, dan worden zij in dien toestand ingeleverd, doch alsdan van verwisselbriefjes of vergoedingsrapporten voorzien.

Artikel 457. Het benoodigde tot onderhoud en herstelling van bovenbedoeld materiëel wordt, evenals het ijzer, de nagels en de kolen, benoodigd voor het hoefbeslag van de troepenpaarden en muildieren der Cavalerie en Artillerie, van de troepen- en treinpaarden van den trein, en van de paarden in gebruik bij sommige militaire hospitalen en magazijnen van het leger, zoomede voor het praktische onderricht van militairen die tot hoefsmid worden opgeleid, in den regel eenmaal per maand op bons uit de betrokken bewaarplaats ontvangen.

De verbruikte artikelen worden bij die bewaarplaats eenmaal per kwartaal afgeschreven.

Artikel 458. Het materiëel, bedoeld bij *c* van artikel 446, wordt, naar gelang van omstandigheden, plaatselijk dan wel bij de bewaarplaats, waarbij het in verantwoording is, onderhouden, hersteld, afgekeurd, gesloopt, enz.

De hierop betrekking hebbende afschrijvingen enz. geschieden bij de betrokken bewaarplaats.

DERTIENDE AFDEELING.

Van de munitiën.

Artikel 459. De wijze van ontvangst en van beheer en verantwoording der uit den voorraad tot verbruik verstrekt wordende munitiën, regelt zich naar het doel, waarvoor zij

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

moeten dienen en naar het wapen of den dienst, waarbij het verbruik plaats heeft.

Artikel 460. De munitiën blijven behooren tot den voorraad der bewaarplaats en worden bij verbruik uit dien voorraad afgeschreven op grond van bewijzen, bij volgende artikelen vermeld.

Artikel 461. De munitiën, behoorende tot de uitrusting der veld- en bergbatterijen, worden beheerd en verantwoord op gelijke wijze als voor het bij die batterijen aanwezige artilleriemateriëel bij de vorige afdeeling is voorgeschreven. Vervanging van verbruikte munitiën geschiedt uit de betrokken bewaarplaats tegen afgifte van de bewijzen van het verbruik aan den beheerder.

Artikel 462. Indien de bij de veld- en bergbatterijen aanwezige munitiën geheel of gedeeltelijk onbekwaam worden of verloren gaan, of daaraan zoodanige gebreken ontstaan, dat zij bij de batterij niet in bekwamen toestand kunnen worden teruggebracht, wordt het onbekwame, verlorene of defecte door andere munitiën uit de bewaarplaats vervangen middels gelijke bewijzen, als tot vervanging van in gelijke gevallen verkeerend artilleriemateriëel zijn voorgeschreven.

Artikel 463. Vervallen.

Artikel 464. De munitiën tot het doen van saluutschoten worden verantwoord en afgeschreven middels de garnizoensorder, waarbij het saluut is bevolen, tevens het aantal schoten vermeldende.

Artikel 465. De munitiën ten behoeve van militaire begrafenissen, zoomede die voor de wachten en voor detachementen, waarvan de hulp voor politiedoeleinden mocht worden ingeroepen, worden door de Plaatselijk (Plaatselijk Militair) Commandanten naar gelang van de behoefte uit de Artillerie-magazijnen aangevraagd, bij bewijs, vermeldende de benoodigde hoeveelheid en het doel waarvoor de munitie is bestemd.

De munitiën voor de wachten worden in de wachtlokalen bewaard in patroontrommels, behoorende tot de kazerneeringsvoorwerpen en door de wachtcommandanten zorgvuldig beheerd. Zij worden naarmate dit noodig is van tijd tot

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

tijd door andere verwisseld uit den voorraad bij de bewaarplaats.

De voor de in dit artikel genoemde doeleinden verbruikte hoeveelheden worden eenmaal per kwartaal uit den voorraad bij de bewaarplaats afgeschreven, op grond van eene door den Plaatselijk (Plaatselijk Militair) Commandant af te geven verklaring, vermeldende het doel waarvoor de munitie is verbruikt en de verbruikte hoeveelheden.

Artikel 465*a*. De munitiën ten behoeve van gewapende escorten worden op overeenkomstige wijze verstrekt als in artikel 395 voor transportwapenen is voorgeschreven, terwijl ook het bepaalde bij de artikelen 396 tot en met 398 voor deze munitiën toepasselijk is.

De afschrijving der verbruikte hoeveelheden heeft eenmaal per kwartaal plaats bij het magazijn waaraan de munitie is overgegeven op grond van eene door den escorte-commandant afgegeven en door den Plaatselijk (Plaatselijk Militair) Commandant op de plaats van bestemming van het transport voor „gezien" geteekende verklaring, vermeldende de verbruikte hoeveelheid.

Artikel 466. Munitiën tot het doen van groote manoeuvres, waarbij moet worden gevuurd, worden eerst na bekomen machtiging — of in spoedvereischende gevallen onder nadere goedkeuring — van den Commandant van het Leger, door den commandant der troepen, op voorloopig bewijs, tot de noodig geraamde hoeveelheid aangevraagd en op dat bewijs uit de bewaarplaats verstrekt.

Na afloop der manoeuvres wordt door laatstgemelden commandant eene verklaring van het verbruikte opgemaakt en deze verwisseld tegen het voorloopig bewijs, terwijl de overgebleven munitie weder in de bewaarplaats wordt ingeleverd.

Artikel 467. De munitiën, welke bij expeditiën, demonstratiën en dergelijke worden verbruikt, worden afgeschreven op verklaringen, afgegeven door den chef, die de troepen aanvoerde, door den commandant der versterking, enz., welke verklaringen voor „gezien" worden geteekend door den eventueel boven hen gestelden zelfstandigen gewestelijken militairen commandant.

Artikel 468. De afschrijving en c. q. vervanging der verbruikte munitiën, welke ten behoeve van het wapen der

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

artillerie zijn toegestaan tot het houden van practische oefeningen, tot het nemen van proeven, enz. heeft op gelijke wijze plaats als bij artikel 461 is bepaald.

Artikel 469. De munitiën voor draagbare vuurwapenen worden op plaatsen, waar een oorlogsmagazijn is gevestigd in dat magazijn opbewaard; de hoeveelheden voor de uitrustingen steeds afgescheiden van die voor de schietoefeningen der korpsen.

Op plaatsen, waar geen oorlogsmagazijn is, worden deze munitiën op overeenkomstige wijze, op verantwoordelijkheid van den Plaatselijk (Plaatselijk Militair) Commandant in een geschikte bergplaats opbewaard. Mocht het evenwel om eenige reden wenschelijk worden geacht deze munitiën in een oorlogsmagazijn opgelegd te doen blijven en de benoodigde hoeveelheden eerst naar gelang van de behoefte en bij gedeelten te doen opzenden, dan kan daartoe door den Commandant van het Leger en Chef van het Departement van Oorlog machtiging worden verleend.

In garnizoenen, waar de Plaatselijk (Plaatselijk Militair) Commandant tevens voor het materieel der Artillerie verantwoordelijk is, worden geen munitiën dan voor dadelijk verbruik uit de bewaarplaats afgegeven, terwijl in de overige garnizoenen de ontvangsten uit de bewaarplaats tot geen grootere hoeveelheid tegelijk geschieden, dan voor de wekelijksche behoefte noodig is.

De voor verbruik afgegeven munitiën worden in daartoe door den Plaatselijk (Plaatselijk Militair) Commandant aan te wijzen geschikte bergplaatsen opbewaard.

De aanvragers zijn op gelijke wijze als alle andere beheerders van materieel verantwoordelijk en aansprakelijk voor de zorgvuldige behandeling van het ontvangene.

Artikel 470. De munitiën voor draagbare vuurwapenen, bestemd voor de verschillende oefeningen (uitgezonderd die bedoeld in artikel 466) en voor het inschieten der vuurwapenen, ten behoeve van het Leger, de Schutterijen, de door den Gouverneur-Generaal als zoodanig erkende Vrijwilligerkorpsen, de korpsen Barisan van Madoera, het Legioen van Mangkoe Negårå en de schietvereenigingen uitsluitend bestaande uit onderofficieren van het Nederlandsch-Indisch Leger, worden naar behoefte en met inachtneming van het ter zake bepaalde in artikel 469 bij bons uit de bewaarplaatsen ontvangen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

De verbruikte hoeveelheden worden bij de bewaarplaats eenmaal per kwartaal uit den voorraad afgeschreven, op grond van verklaringen, vermeldende de in het afgeloopen kwartaal verbruikte hoeveelheden.

Bovenbedoelde bons en verklaringen worden afgegeven:

a. voor het Leger door de korps- en detachements-commandanten,

b. voor de Schutterijen en de door den Gouverneur-Generaal als zoodanig erkende Vrijwilliger-korpsen door hunne commandanten,

c. voor de korpsen Barisan van Madoera en het Legioen van Mangkoe Negårå door de Kapiteins-Instructeur,

d. voor de Schietvereenigingen uitsluitend bestaande uit onderofficieren van het Nederlandsch-Indisch Leger door de Plaatselijke (Plaatselijk Militair) Commandanten.

Artikel 471. De in den loop van het jaar verbruikte hoeveelheden mogen het in maximum voor dat jaar aankomende niet te boven gaan.

Eerst na bekomen machtiging van den Commandant van het Leger of in spoedgevallen onder nadere goedkeuring mogen meer patronen dan waarop aanspraak bestaat worden ontvangen.

Artikel 472. De voor verbruik uit de bewaarplaats ontvangen munitiën worden door de aanvragers telkens ingeschreven in een Munitielivret, volgens model N° 217.

In dat livret worden almede aangeteekend:

1ste. de in het afgeloopen kwartaal verbruikte hoeveelheden,

2de. de machtiging tot ontvangst van meerdere patronen dan waarop aanspraak bestaat (zie artikel 471),

3de. de presente sterkte aan vuurwapendragenden op den 1sten van iedere maand.

Bij het einde van het jaar wordt volgens het gemiddelde dier maandelijksche sterkte berekend, hoeveel werkelijk aan munitiën over het jaar toekwam en verder het Munitielivret afgesloten op de wijze als op het model is aangegeven.

Het minder verbruikte dan in den loop van het jaar uit de bewaarplaats is ontvangen, wordt op het Munitielivret van het volgend jaar overgebracht.

Artikel 473. In den aanvang der maand Januari wordt door de in artikel 470 genoemde autoriteiten een afschrift van voormeld Munitielivret ter verificatie gezonden aan den

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

betrokken ordonnateur van het Materieel der Artillerie, die het daarna, van zijn visum voorzien, aan de autoriteit van wie hij het ontving, terugzendt.

Bij de verificatie wordt gebruik gemaakt van de in artikel 470 bedoelde bons en verklaringen, welke daartoe, c.q. in afschrift, door den verstrekker der munitiën aan den ordonnateur ter inzage worden gezonden. In het bijzonder moet er bij de verificatie op worden gelet dat zonder machtiging van den Commandant van het Leger niet meer munitie is verbruikt dan waarop aanspraak bestaat.

De verificatoire wijzigingen, welke in het afschrift Munitielivret mochten worden gemaakt, moeten door den inzender in den legger daarvan worden overgenomen, waarna het voor de verificatie geteekend afschrift Munitielivret aan den betrokken ordonnateur wordt teruggezonden, in wiens archief het verder blijft berusten. In den regel vinden geen verstrekkingen voor het loopende jaar plaats, dan nadat de over het vorig jaar ontvangen munitiën zijn verantwoord.

Artikel 474. Wanneer een korps van standplaats verwisselt, wordt het bij het korps nog aanwezige restant van de uit de bewaarplaats ontvangen munitiën in die bewaarplaats ingeleverd.

Is het nieuwe garnizoen gelegen in het verstrekkingsgebied van een ander Magazijn van Oorlog, dan wordt vóór het vertrek uit het oude garnizoen, van de verbruikte hoeveelheden een tusschentijdsche verklaring als bedoeld in artikel 470 afgegeven.

Van bovenbedoelde inlevering en van de op de afgegeven tusschentijdsche verklaring voorkomende hoeveelheden, wordt aanteekening gehouden in het Munitielivret.

De afsluiting van het Munitielivret heeft op de in artikel 472 aangegeven wijze bij het einde van het jaar plaats; de indiening van het afschrift daarvan geschiedt aan den ordonnateur van de bewaarplaats, waaronder het nieuwe garnizoen ressorteert.

Artikel 475. Indien zich bij de munitiën voor draagbare vuurwapenen, aanwezig bij de korpsen omstandigheden voordoen als bij artikel 462 zijn voorzien, wordt het defecte, verlorene of onbekwame vervangen op de wijze als bij dat artikel is aangegeven.

Artikel 475*a*. De munitiën welke tot oefening in het

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

schieten van Landswege kosteloos aan Officieren en Onderluitenants worden verstrekt, worden ontvangen en bij de verstrekking uit den voorraad van de bewaarplaats afgeschreven op de wijze als door den Commandant van het Leger is of zal worden bepaald.

Artikel 475*b*. De munitiën ten behoeve van de jaarlijksche onderlinge schietwedstrijden der daarvoor in aanmerking komende onderofficieren van het Nederlandsch-Indisch Leger worden uit den voorraad bij de bewaarplaats afgeschreven op een door den betrokken Plaatselijk (Plaatselijk Militair) Commandant met betrekking tot den gehouden wedstrijd af te geven verklaring, vermeldende de verbruikte hoeveelheden.

Artikel 475*c*. De munitiën ten behoeve van de schietoefeningen der als rechtspersoon erkende Schietvereenigingen worden op overeenkomstige wijze verstrekt en bij die verstrekking uit den voorraad bij de bewaarplaats afgeschreven, als in artikel 295 voor verstrekking van materieel tegen betaling is voorgeschreven.

De verstrekkingen worden berekend naar het aantal werkende leden op 1 Januari van het jaar waarin de verstrekking plaats heeft.

Wanneer in eenig jaar de verstrekte munitie niet is verschoten, wordt met de overgebleven hoeveelheid bij de volgende aanvraag en verstrekking rekening gehouden.

Te dien einde wordt bij elke aanvraag de verantwoording der ten vorigen jare verstrekte patronen overgelegd.

Artikel 475*d*. De munitiën ten behoeve van de schietoefeningen der Schietvereenigingen, uitsluitend gevormd door leerlingen van de inrichtingen van middelbaar onderwijs, worden ontvangen en beheerd door den leeraar die de oefeningen leidt.

Jaarlijks op 1 Januari moet door genoemden leeraar een opgave worden toegezonden aan de autoriteit van wie de benoodigde munitie moet worden ontvangen, waarin moeten worden vermeld:

a. de namen der leerlingen die op dat tijdstip lid der vereeniging zijn en die gedurende het afgeloopen jaar als zoodanig zijn afgevoerd;

b. het aantal patronen dat gedurende dat jaar door de vereeniging is ontvangen en hoeveel daarvan door elk der leden is verschoten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Op deze opgave worden de in het afgeloopen jaar verbruikte munitiën — voor zoover deze van Landswege kosteloos worden verstrekt — uit den voorraad bij de bewaarplaats afgeschreven.

Wanneer in eenig jaar de verstrekte munitie niet, dan wel niet geheel is verschoten, wordt met de overgebleven hoeveelheid bij de volgende aanvraag en verstrekking rekening gehouden.

Artikel 475*e*. De munitiën, welke ten behoeve van de schietoefeningen der Schutterijen, door den Gouverneur-Generaal als zoodanig erkende Vrijwilligerkorpsen en Schietvereenigingen uitsluitend gevormd door leerlingen van de inrichtingen van middelbaar onderwijs, boven het van Landswege kosteloos toegestane tegen betaling worden aangevraagd, worden op overeenkomstige wijze verstrekt en bij de verstrekking uit den voorraad bij de bewaarplaats afgeschreven, als in artikel 295 voor verstrekking van materieel tegen betaling is voorgeschreven.

Artikel 475*f*. De munitiën ten behoeve van de schietoefeningen van het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië en het verder politie-personeel worden naar behoefte door de in de 2e alinea van artikel 387 genoemde personen aangevraagd, evenals de wapening tegen regularisatie uit de Magazijnen van Oorlog verstrekt, bij die verstrekking uit den voorraad afgeschreven en door de aanvragers beheerd en verantwoord op de wijze als is of nader zal worden voorgeschreven.

Artikel 475*g*. De als uitrusting opgelegde munitiën voor draagbare vuurwapenen ten behoeve van het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië en het verder politie-personeel blijven in verantwoording bij de Magazijnen van Oorlog en worden, voor zoover zij bij de korpsen (detachementen) worden opgelegd, op bruikleenbewijzen verstrekt.

Deze bruikleenbewijzen worden afgegeven:

a. voor wat betreft het korps gewapende politie in Nederlandsch-Indië door de betrokken divisie-commandanten, met uitzondering voor zooveel betreft die divisiën, waarbij nog geen divisie-commandant is bescheiden, waar zulks zal geschieden door de bij de divisie ingedeelde detachementscommandanten, voor zoover betreft het gedeelte der divisie, waarover zij zijn gesteld, terwijl alsdan

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de bewijzen van het visum van het betrokken hoofd van plaatselijk bestuur moeten zijn voorzien;

b. voor wat betreft het verder politie-personeel door de betrokken hoofden van plaatselijk bestuur, met dien verstande evenwel, dat op plaatsen, waar Hoofdcommissarissen van politie zijn bescheiden, deze laatsten die bewijzen zullen afgeven.

VEERTIENDE AFDEELING.

Geneesmiddelen, praeperaten, geneeskundigen instrumenten, enz.

Artikel 476. De artikelen, welke in de militaire apotheken benoodigd zijn tot behoorlijke geneeskundige behandeling van daarop rechthebbende zieken en gewonden, tot de bereiding van geneesmiddelen, tot het nemen van proeven, enz., worden met betrekking tot beheer en verantwoording verdeeld in artikelen, welke in gebruik afgestaan, en in artikelen, welke tot verbruik verstrekt worden.

Artikel 477. De artikelen, in gebruik afgestaan, worden door de beheerders der apotheken aangevraagd, ontvangen, beheerd, afgeschreven en opgeruimd, volgens gelijke regelen als voor de hospitaalgoederen van kracht zijn.

Zij worden echter verantwoord als de inventarisgoederen, wordende de verantwoordingen van utensilien en instrumenten van de militaire apotheken jaarlijks opgemaakt en vóór of op den laatsten Maart van het jaar, volgende op dat, waarover de verantwoording loopt, rechtstreeks ingediend aan den administrateur van het algemeen magazijn van geneesmiddelen.

Bij ontvangst van — of verzending naar — elders worden de betrekkelijke in vorige hoofdstukken opgenomen bepalingen toegepast.

Alleen met betrekking tot deze goederen worden de militaire apotheken als bewaarplaatsen aangemerkt.

Artikel 478. De herstelling van defecten aan de bij het vorig artikel bedoelde goederen geschiedt door de zorg van den beheerder op de wijze, voor hospitaalgoederen voorgeschreven, tenzij voor instrumenten of bijzondere voorwerpen anders wordt bepaald.

Vergoedingsrapporten voor beschadigde, onbekwaam geworden of te zoek geraakte voorwerpen, als gevolg van

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

moedwil of zorgeloosheid — en processen-verbaal voor goederen, welke zonder schuld van gebruikers of bewaarders zijn verloren gegaan, worden volgens dezelfde regelen opgemaakt.

Artikel 479. De artikelen, tot verbruik bestemd, worden door de beheerders der apotheken op gelijke wijze aangevraagd en ontvangen als bij artikel 481 is aangegeven en met de meeste zorg en nauwgezetheid beheerd, doch niet nader verantwoord.

De algemeene chef schrijft de inzending voor van zoodanige staten en opgaven, als noodig zullen blijken om het verbruik, den voorraad, de noodzakelijkheid tot aanvulling, enz. te kunnen beoordeelen, wordende bij die staten en opgaven almede overgelegd de aanvragen, afzendingstaten, enz. van artikelen, welke uit de eene apotheek aan de andere mochten worden verstrekt.

Artikel 480. Het verbruik der geneesmiddelen wordt bepaald door de voorschriften der geneesheeren, zullende nimmer eenige verstrekking, hoe gering ook, mogen geschieden zonder zoodanig voorschrift.

De autoriteiten, met het toezicht over de militaire apotheken belast, zorgen, dat deze bepaling niet wordt overschreden, zullende voorts door hen zoodanige opgaven betreffende den aanwezigen voorraad, het benoodigde, enz.. aan den algemeenen chef worden ingediend, als door dezen nader worden bevolen.

Artikel 481. De geneesmiddelen en utensiliën voor de behandeling van zieke paarden worden zooveel mogelijk uit de apotheken verstrekt en overigens door den administrateur van het korps of garnizoen aangeschaft en aan de paardenartsen afgestaan, op door deze laatsten ingediende en door den plaatselijken eerstaanwezenden officier van gezondheid goedgekeurde aanvragen.

Voor de utensiliën, welke bij de verstrekkende apotheken in verantwoording blijven, worden door den paardenarts inventarissen afgegeven, terwijl verwisseling van defecte of onbruikbare en vervanging van verloren voorwerpen bij de apotheek geschiedt op gelijke wijze, als dit bij de garnizoenskleedingmagazijnen met de kazerneering plaats vindt.

De geneesmiddelen, eenmaal verstrekt, worden niet nader verantwoord.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Atrikel 482. De recepten der geneesheeren en verdere bewijzen van verstrekte geneesmiddelen worden in de militaire apotheken zorgvuldig verzameld en bewaard, om telkens te kunnen worden opgezonden, wanneer zij van hoogerhand worden gevraagd.

VIJFTIENDE AFDEELING.

Van de meet- en teekeninstrumenten.

Artikel 483. De meet- en teekeninstrumenten, welke uit den voorraad van den topographischen dienst of op andere wijze van landswege aan autoriteiten en personen ten behoeve hunner dienstverrichtingen in gebruik worden afgestaan, worden beheerd en verantwoord op gelijke wijze, als voor de bureaumeubelen is aangegeven.

Artikel 484. Defecte of onbekwaam geworden instrumenten worden opgezonden, om bij den instrumentenmakerswinkel hersteld, dan wel door andere vervangen te worden.
Indien evenwel de voorwerpen een grooten omvang of geringe waarde hebben en dientengevolge eene opzending ter verwisseling niet in 's lands belang zou zijn, worden zij ter plaatse, waar zij zich bevinden, afgekeurd en opgeruimd.
Plaatselijke afkeuring en opruiming van meet- en teekeninstrumenten geschiedt volgens de algemeene regelen.

Artikel 485. De meet- en teekeninstrumenten worden aan de gebruikers verstrekt op aanvragen in tweevoud volgens model N° 178, voor de verstrekking gefiatteerd door den chef van den topographischen dienst.
De verzending naar andere plaatsen geschiedt door tusschenkomst van de beheerders der geniemagazijnen en, wanneer dit niet mogelijk is, met toepassing van het bepaalde bij artikel 364.

Artikel 486. Instrumenten, welke deel uitmaken van tot een wetenschappelijk doel opgerichte bibliotheken, worden niet gerangschikt onder die, bij deze afdeeling bedoeld, doch beheerd en verantwoord als de boekwerken dier bibliotheken.
Indien zij evenwel als gevolg van het daarvan gemaakt gebruik herstelling vereischen, kunnen zij — en eveneens de instrumenten, welke aan officieren of mindere militairen toebehooren en in 's lands dienst worden gebruikt, — worden

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

opgezonden aan den instrumentenmakerswinkel, om aldaar voor 's landsrekening te worden hersteld.

De opzending geschiedt als bij het vorig artikel is aangegeven.

ZESTIENDE AFDEELING.

Van de boekwerken.

Artikel 487. De voor 's landsrekening verstrekte boekwerken worden onderscheiden in die, welke aan autoriteiten en personen tot uitoefening van hunnen dienst in gebruik worden afgestaan, zooals reglementen en dienstvoorschriften, — waaronder de algemeene, dag- en bijzondere orders, instructiën, landkaarten en afstandwijzers — en in die, welke tot onderhoud en aanvulling der tot een wetenschappelijk doel reeds bestaande of nieuw op te richten bibliotheken zijn bestemd.

Artikel 488. De boekwerken, tot de eerste der bij het vorige artikel vermelde categorieën behoorende, worden na de verstrekking aangemerkt als te behooren tot de gouvernements archieven en derhalve even als die archieven beheerd.

De wijze van aanvragen, verantwoorden en afkeuren der hierin bedoelde reglementen en andere voorschriften geschiedt volgens huishoudelijk voorschrift.

Artikel 489. De boekwerken, tot de bibliotheken behoorende, worden door dengene, onder wiens beheer de bibliotheek is gesteld, duidelijk omschreven in een catalogus, welke geregeld wordt bijgehouden naarmate nieuwe boekwerken worden ontvangen of andere mutatiën plaats vinden.

Afschrijving van boekwerken geschiedt niet dan op machtiging van den algemeenen chef.

De bewaarders of gebruikers zijn aansprakelijk voor door hunne schuld of hun toedoen ontstane verliezen van — of gebreken aan — de boekwerken.

Voor garnizoens bibliotheken en voor zoodanige andere, als waarvoor de algemeene chef dit noodig acht, wordt op den 1^{en} Januari van ieder jaar aan hem ingediend eene verantwoording in tweevoud volgens model N° 218, vergezeld van de bewijzen van ontvangst en verlies en wordt een exemplaar, voor geverifieerd door den algemeenen chef afgeteekend, aan den bibliothecaris teruggezonden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Voor de overige bibliotheken wordt de catalogus door den algemeenen chef geviseerd en onder zijn toezicht bijgehouden.

De overgave en overname der bibliotheken geschiedt bij proces-verbaal, in te dienen aan den algemeenen chef; voor die bibliotheken, waarvoor verantwoordingen worden opgemaakt, geschiedt die overgave ten overstaan eener commissie, volgens de 16e afdeeling van het IIIe hoofdstuk dezer Regelen.

De algemeene Rekenkamer heeft evenwel met het beheer der bibliotheken geene bemoeienis.

Artikel 490. De verzending van boekwerken geschiedt, voor zoover die niet middels den dienst der posterijen kan plaats hebben, door tusschenkomst van de beheerders der bewaarplaatsen:

van de artillerie, voor zooveel betreft de reglementen, enz. en de bibliotheek van dat wapen;

van de genie, wat aangaat de reglementen, enz. en de bibliotheek van dat wapen en van den generalen staf;

van de militaire administratie, voor de overige hierboven niet omschreven boekwerken.

Het binden en verder onderhouden der tot de bibliotheken behoorende boekwerken geschiedt voor 's lands rekening door de zorg der beheerders.

Alleen voor zooveel betreft de garnizoens bibliotheken, komen na de verstrekking der boekwerken geene kosten meer ten laste van den lande, wordende het beheer, de wijze van onderhoud, enz. der garnizoens bibliotheken geregeld bij afzonderlijk huishoudelijk voorschrift.

ZEVENTIENDE AFDEELING.

Van de artikelen tot onderhoud van materiëel.

Artikel 491. De artikelen, welke tot onderhoud van het landsmateriëel voor landsrekening uit de voorraden worden verstrekt dan wel tot dadelijk verbruik worden aangeschaft, worden door de verbruikers niet nader verantwoord.

De verstrekking geschiedt op aanvragen volgens model Nº 178, waarop nauwkeurig wordt omschreven de aard en hoeveelheid der goederen, welke moeten worden onderhouden en voor hoeveel tijd het aangevraagde moet dienen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Die aanvragen worden voor „gezien" geteekend door dengene, die is belast met het toezicht over de goederen, welke onderhouden moeten worden en vervolgens voor de verstrekking gefiatteerd door den ordonnateur der verstrekkende bewaarplaats.

Artikel 492. Het verbruikte tot onderhoud van in de bewaarplaatsen opgelegd matriëel wordt afgeschreven op gelijke wijze als bij artikel 445 is bepaald voor die emballageeffecten, welke niet in verantwoording zijn; daarbij worden tevens begrepen de magazijnsbenoodigdheden, bedoeld bij de slotalinea van artikel 444.

ACHTTIENDE AFDEELING.

Bouwmaterialen, bouwgereedschappen en verdere geniegoederen.

Artikel 493. De bouwmaterialen, welke tot uitvoering van geniewerken uit 's lands voorraad verstrekt, dan wel tot dadelijk verbruik aangeschaft worden, komen in beheer en verantwoording bij dengene, die met de uitvoering der werken is belast.

Voor zooveel verstrekte of aangeschafte materialen voor langeren of korteren tijd bij den uitvoerder der werken worden opgelegd, zijn met betrekking tot bewaring, verzorging, onderhoud, enz. dier goederen de betrekkelijke bepalingen voor de beheerders van bewaarplaatsen van kracht.

Artikel 494. De ontvangst of aanschaffing heeft, met inachtneming van de noodige maatregelen ter voorkoming van oponthoud in de uitvoering der werken, niet plaats vóór de behoefte haar noodig maakt.

Artikel 495. Tot ontvangst uit den voorraad wordt door den uitvoerder der werken eene aanvraag in enkelvoud, volgens model N° 178, gezonden aan den ordonnateur der bewaarplaats, die, voor zooveel de goederen in voorraad zijn, die aanvraag fiatteert en aan den beheerder der bewaarplaats doet toekomen.

Laatstgenoemde geeft daarop aan de verstrekking gevolg middels eene factuurlijst in tweevoud, volgens model N° 219, waarvan hij het origineel, voor de ontvangst geteekend, terug bekomt.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Is ter plaatse van verbruik geen voorraad aanwezig, dan heeft de ontvangst en ontpakking der van elders afgezonden goederen plaats op gelijke wijze, als voor de beheerders van bewaarplaatsen is voorgeschreven.

Artikel 496. De bouwmaterialen worden na de verstrekking aan de werken niet nader materiëel verantwoord.

De geldswaarde van het verbruikte wordt gebracht ten laste van het betrokken geniewerk en diensvolgens begrepen in de verantwoording daarvan, op de wijze als bij de voorschriften op de uitvoering van geniewerken is aangegeven.

Indien evenwel de belangrijkheid van het werk dit wenschelijk maakt, wordt door den algemeenen chef de aanhouding bevolen van een bij de zooeven gemelde voorschriften vastgesteld register, waarin de materiëele ontvangsten, alsmede de verstrekkingen tot verbruik, naarmate zij voorkomen, worden opgenomen.

Artikel 497. De bij de voltooiïng van eenig geniewerk restant blijvende materialen, welke nog voor 's lands dienst te benutten zijn, worden:

indien zij voor eenig ander geniewerk kunnen dienen, aan den uitvoerder daarvan afgestaan, al of niet tegen berekening der geldswaarde, naarmate, die waarde, in verhouding tot de kosten van het voltooide werk, van eenig belang moet worden geacht;

indien zij niet voor eenig ander geniewerk kunnen dienen, bij het naastbij gelegen geniemagazijn ingeleverd of wel plaatselijk tegen bewijs gedeponeerd, totdat daarover nader wordt beschikt.

Restant gebleven materialen, welke niet meer kunnen worden benut, worden opgeruimd overeenkomstig de in vorige hoofdstukken opgenomen bepalingen op de opruiming van 's lands goederen.

Kan die opruiming niet aanstonds geschieden, dan worden zij almede plaatselijk gedeponeerd, zooals boven is aangegeven.

Artikel 498. De bouwgereedschappen, tot de uitvoering van geniewerken benoodigd, en de reeds bij de 9e afdeeling van dit hoofdstuk omschreven kampementsgereedschappen komen na de verstrekking uit de geniemagazijnen of na den aanmaak op de werken onder beheer en verantwoording van den plaatselijken geniechef, die tot dat einde een magazijnsboek aanhoudt, volgens model Nº 214, en een afschrift

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

daarvan in tweevoud vergezeld van de bewijzen, vóór of op den 15^{en} Januari van ieder jaar aan den gewestelijken geniechef doet toekomen.

Artikel 499. Voor zooveel de bij het vorig artikel bedoelde voorwerpen uit den voorraad worden ontvangen, geschiedt de aanvraag om — en de ontvangst van — die goederen op de wijze, bij artikel 495 omschreven, zijnde de plaatselijke geniechef, evenals de beheeders der bewaarplaatsen, voor de behoorlijke oplegging en verzorging, alsmede voor het onderhoud der niet dadelijk in gebruik gestelde goederen aansprakelijk.

Artikel 500. De bouwgereedschappen worden door den plaatselijken geniechef naarmate van behoefte aan de opzichthebbende officieren of opzichters der werken in gebruik afgestaan.

Op dat gebruik wordt door hem behoorlijk toezicht uitgeoefend. Is hij tevens gewestelijk geniechef, dan wijst hij een zijner ondergeschikte officieren, dan wel een militair opzichter of gegradueerd werkman aan, om op zijne verantwoordelijkheid het beheer over de gereedschappen te voeren.

De kampementsgereedschappen worden in gebruik afgestaan op de wijze, bij de 9^{e} afdeeling van dit hoofdstuk omschreven.

Artikel 501. De bouw- en kampementsgereedschappen worden ten laste van de fondsen voor het plaatselijk gewoon onderhoud der genie door de zorg van den plaatselijken geniechef zoolang mogelijk in bekwamen staat onderhouden. Eerst wanneer zij niet meer kunnen dienen, dan wel de herstellingskosten in verhouding tot de waarde te hoog zijn, worden zij op machtiging van den gewestelijken geniechef gesloopt en evenals de verlorene afgeschreven.

De machtiging tot afschrijving van onbruikbare of verloren gereedschappen wordt in den regel door den gewestelijken geniechef eerst verleend, nadat hij zich tijdens zijne inspectie persoonlijk van de noodzakelijkheid heeft overtuigd.

Voor schade, den Lande berokkend door onvoldoende beheer enz., is de betrokken beheerder of gebruiker aansprakelijk.

Voor de afschrijving en opruiming worden geene bewijzen opgemaakt; in het magazijnsboek wordt de machtiging van den gewestelijken chef aangeteekend.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 502. De door den plaatselijken geniechef telken jare in te zenden verantwoording der bouw- en kampementsgereedschappen wordt na verificatie door den gewestelijken geniechef den algemeenen chef aangeboden, door wien wordt nagegaan, of bij de verstrekkingen en afschrijvingen 's lands belang naar behooren is in acht genomen.

In het ontkennend geval wordt de gewestelijke geniechef ter verantwoording geroepen en naar bevind van zaken aansprakelijk gesteld voor hetgeen ten onrechte is afgeschreven.

De Algemeene Rekenkamer heeft met deze verantwoording geene bemoeienis, wordende een exemplaar in het archief van den algemeenen chef opgelegd en het andere met de bewijzen aan den gewestelijken geniechef teruggezonden.

Artikel 503. De brandbluschmiddelen komen na de verstrekking uit de geniemagazijnen op gelijke wijze als de bouw- en kampementsgereedschappen onder beheer en verantwoording van den plaatselijken geniechef, die ze op inventaris verstrekt aan de autoriteit, te wier beschikking de brandbluschmiddelen zijn gesteld.

Zij worden overigens verantwoord, onderhouden en bij onbruikbaarwording afgeschreven en opgeruimd als in de artikelen 498, 501 en 502 voor de bouw- en kampementsgereedschappen is bepaald.

Voorwerpen van weinig waarde, welke bij de brandbluschmiddelen benoodigd zijn, doch in de magazijnen niet in voorraad worden gehouden, worden door de zorg van den plaatselijken geniechef aangemaakt en tegen bewijs verantwoord.

Artikel 504. De tot het geniematerieel behoorende losse voorwerpen, toegevoegd aan of een onderdeel uitmakende van militaire gebouwen, zooals stellingen geweerrakken, schilderhuizen en dergelijken, worden na de verstrekking opgenomen in de tableaux van militaire gebouwen en niet verder materieel verantwoord.

NEGENTIENDE AFDEELING.

Materialen en gereedschappen bij de inrichtingen van het leger.

Artikel 505. De materialen, welke tot verwerking, en de gereedschappen, welke ten behoeve van den arbeid aan de

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

inrichtingen en werkplaatsen van het leger uit den voorraad afgestaan of daarbij aangeschaft worden, komen onder beheer en toezicht van dengene, die aan het hoofd der inrichting of werkplaats is gesteld; zijnde hij voor verbruik en gebruik in het meeste belang van den lande verantwoordelijk en aansprakelijk.

Artikel 506. Indien aan eenige inrichting een afzonderlijk magazijn met eenen comptabelen beheerder is verbonden of indien eenige werkplaats een onderdeel uitmaakt van eene bewaarplaats, wordt door den beheerder der inrichting of werkplaats geen afzonderlijk materieel beheer gevoerd, maar worden de in de werkplaats aanwezige goederen, met inachtneming der ondervolgende bepalingen, aangemerkt als tot den voorraad te behooren.

Artikel 507. De materialen, tot verwerking benoodigd bij inrichtingen en werkplaatsen als bij het vorig artikel bedoeld, worden uit den voorraad op bons afgegeven, doch niet uit de verantwoording afgeschreven, dan nadat, hetzij door oplevering van het voortgebrachte, hetzij op andere, bij de bijzondere voorschriften voor iedere inrichting of werkplaats aangegeven wijze, van het verbruik is gebleken.

Artikel 508. De gereedschappen, tot den arbeid benoodigd, worden zonder afschrijving uit de verantwoording afgegeven op inventarissen, geteekend door den beheerder der werkplaats of door degenen, die volgens de voorschriften voor de inrichting op het gebruik toezicht uitoefenen.

Zijn meer of minder gereedschappen voor het gebruik benoodigd, dan worden de inventarissen gewijzigd of verwisseld.

Defecte of onbekwame gereedschappen worden bij de bewaarplaats tegen bekwame verwisseld en verloren gereedschappen vervangen op gelijke bewijzen, als voor de verwisseling van kazerneering zijn voorgeschreven.

Voor onbekwaamheid of verlies door schuld of toedoen der gebruikers wordt den schuldige door den chef der inrichting of werkplaats de vergoeding opgelegd.

Artikel 509. Beheerders van inrichtingen, niet vallende in de omschrijving van artikel 506, zijn verplicht tot het aanhouden van een magazijnsboek en het inzenden van verantwoordingen, op gelijke wijze, als is voorgeschreven

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

voor de beheerders van bewaarplaatsen van het wapen of den dienst, waartoe de inrichting behoort.

Bij die materiëele rekening wordt in ontvangst genomen al hetgeen aan de inrichting verstrekt en al hetgeen bij de inrichting voortgebracht wordt, terwijl al hetgeen ter verwerking verbruikt en al het voorgebrachte, dat afgeleverd wordt, in uitgaaf wordt gesteld.

Gereedschappen worden uit de verantwoording afgeschreven, wanneer zij onbekwaam zijn geworden en die onbekwaamheid bij proces-verbaal is gestaafd, dan wel de vergoeding daarvoor is opgelegd.

Artikel 510. De verstrekkingen aan- en de inleveringen door- die inrichtingen geschieden middels bevelschriften van den ordonnateur der bewaarplaats, waaruit de verstrekking of waarbij de inlevering moet plaats hebben.

Artikel 511. Indien de hoeveelheden materiëel, welke tot voortbrenging van eene zekere hoeveelheid ander materiëel benoodigd zijn, niet zijn of kunnen worden vastgesteld, wordt het verbruik, op de wijze als voor iedere inrichting is of nader wordt voorgeschreven, goedgekeurd door den chef van het wapen of den dienst, waartoe de inrichting behoort.

TWINTIGSTE AFDEELING.

Artikel 512. Vervallen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

BIJVOEGSEL TOT DE REGELEN VOOR HET BEHEER VAN HET MATERIEEL BIJ HET DEPARTEMENT VAN OORLOG.

§ 1. De scheepsruimte, bij vervoer van goederen benoodigd, regelt zich naar den aard en de soort dier goederen en is zoowel voor stoom- en zeilschepen, als voor prauwen of andere kleine vaartuigen, aangegeven bij het tarief Nº 7.

§ 2. De spillages, welke door beheerders van voorraden en overvoerders van goederen in maximum aan den lande mogen worden in rekening gebracht, zijn aangegeven bij het tarief Nº 8.

§ 3. De kampementsgereedschappen, welke in maximum voor de verschillende garnizoenen en posten van landswege in gebruik worden gegeven, worden door den Commandant van het Leger vastgesteld.

§ 4. De bedragen, welke van landswege worden te goed gedaan voor herstellingen aan:
a. de daarvoor in aanmerking komende voorwerpen van kleeding en uitrusting,
b. vervallen,
c. de kazerneeringsvoorwerpen,
worden, voor zoover door het Departement van Oorlog niet anders wordt bepaald, vastgesteld bij tarieven, welke voor ieder garnizoen door twee officieren of onderluitenants en den officier van kleeding ontworpen, driejaarlijks op gelijke wijze herzien en door den gewestelijken intendant goedgekeurd worden.

§ 5. De hoeveelheden munitiën tot oefening van de troepen, tot verwisseling der wachtpatronen, enz. worden door den Commandant van het Leger vastgesteld.

§ 6. Vervallen.

§ 7. Vervallen.

§ 8. De omschrijving der herstellingen aan de tot de

PERPUSTAKAAN NASIONAL

draagbare wapening behoorende lederwerken en de prijzen waartegen elk dier herstellingen moet worden verricht, alsmede de bedragen welke in rekening worden gebracht;

a. voor herstelling van wapening in gebruik bij de korpsen buiten het Leger en de Zeemacht, en

b. voor herstelling van wapening in gebruik bij de korpsen van het Leger voor rekening van bewaarders of gebruikers, worden door den Commandant van het Leger vastgesteld (Zie tarief N^{r} 29).

§ 9. Vervallen.

§ 10. Vervallen.

§ 11. De gedrukte stukken worden aan de militaire autoriteiten, colleges en administratiën verstrekt tot de hoeveelheden, welke zij noodig hebben.

§ 12. Het materiëel der artillerie, benoodigd tot bewapening van sterkten, posten, enz., wordt bepaald bij armeeringstaten, welke, samengesteld door den chef van het wapen der artillerie, door den Commandant van het Leger worden goedgekeurd.

In deze bewapening wordt door de bevelhebbers der sterkten, posten, enz. geene verandering gebracht dan na daartoe ontvangen last of machtiging.

§ 13. De uitrusting der veld- en bergbatterijen en van de eskadrons en detachementen cavalerie wordt vastgesteld bij uitrustingstaten, op gelijke wijze als bij de vorige § is aangegeven.

Boven en behalve deze uitrustingen worden tot oefening van militairen van alle wapens en diensten, tot het nemen van proeven, tot gebruik bij de korpsen en garnizoenen, enz. nog zoodanige, tot het artillerie-materieel behoorende voorwerpen verstrekt, als door den Commandant van het Leger in het belang van den dienst of van den Lande noodig worden geacht.

§ 14. Geneesmiddelen worden verstrekt aan degenen, die volgens algemeene of bijzondere bepalingen recht hebben op vrije geneeskundige behandeling.

Bereden officieren hebben bij ziekte van hunne paarden recht op geneesmiddelen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Op plaatsen, waar geene paardenartsen zijn, worden de geneesmiddelen voor troepenpaarden bestreden uit de bij tarief N° 46*c* bepaalde indemniteit voor de behandeling van zieke paarden.

§ 15. De bepalingen vervat in:

a. het bijvoegsel tot de instructie voor het voeren der administratie bij compagnieën en detachementen,

b. het bijvoegsel tot instructie voor het voeren der administratie bij korpsen en garnizoenen,

c. het bijvoegsel tot de instructie voor het voeren der administratie bij militaire ziekeninrichtingen,

worden, voor zooveel zij betrekking kunnen hebben op de bepalingen, vervat in de Regelen voor het beheer van het materiëel bij het Departement van Oorlog, geacht almede tot dit bijvoegsel te behooren.

De in die bijvoegsels voorkomende verwijzingen naar tarieven voor betalingen, verstrekkingen, enz., maken derhalve met de in de vorige §§ opgenomen een geheel uit.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

BIJLAGE L^a. A.

BEHOORENDE BIJ DE REGELEN VOOR HET BEHEER VAN HET MATERIEEL BIJ HET DEPARTEMENT VAN OORLOG.

Regelen voor de bewaring, verpakking en verzending van vaste vetten, aetherische en vette oliën.

§ 1. Aetherische en vette oliën en vaste vetten worden nimmer met andere stoffen, het verpakkingsmiddel uitgezonderd, in eene kist verpakt en verzonden.

§ 2. Op het deksel der kist wordt met zwarte verf duidelijk vermeld de naam der daarin bevatte stof, hare hoeveelheid en de bovenzijde der kist.

§ 3. Kisten, welke bij ontvangst in de pakhuizen of schepen duidelijke sporen van lekken vertoonen, worden in dien toestand niet verzonden, maar ontpakt en weder behoorlijk in orde gebracht.

§ 4. De kisten worden steeds recht op met het deksel naar boven geplaatst en gedurende het vervoer naar pakhuizen of schepen met omzichtigheid behandeld.

§ 5. In de magazijnen, pakhuizen en aan boord van schepen worden de kisten bewaard op afzonderlijke daartoe geschikte plaatsen, tot welke men te allen tijde toegang heeft, zoodat behoorlijk toezicht kan worden gehouden.

§ 6. Petroleum en andere licht ontvlambare oliën worden bewaard in gesloten vaten, met ijzeren banden voorzien, of in koperen, blikken, ijzeren, of tinnen kannen, bussen of vaten met behoorlijke sluiting door deksels van hetzelfde metaal.

Deze vaten, kannen of bussen moeten zoodanig worden geplaatst, dat geen aanraking met eenige vlamopwekkende zelfstandigheid kan plaats hebben (art. 6 der ordonnantie van 7 November 1871, Staatsblad N^r 166).

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 7. In verband met § 6 worden de kisten of vaten nimmer geplaatst in de onmiddellijke nabijheid van hooi, zaagsel, krullen, vlas, linnengoed, touwwerk en dergelijke zelfstandigheden, noch in de onmiddellijke nabijheid van kisten met zwavelzuur, salpeterzuur en andere chemicaliën.

§ 8. Indien gedurende de verzending aan boord van schepen eene kist duidelijke sporen van lekken vertoont, wordt zij geopend door den gezagvoerder, die den inhoud weder behoorlijk doet verpakken of naar omstandigheden handelt en van zijne verrichting proces-verbaal opmaakt.

§ 9. Artikelen, dienende tot technische doeleinden, en die in eenigszins groote hoeveelheden in Indië worden aangewend, als bijv.: varkensvet, lauriervet, terpentijnbalsem, lagamolie, terpentijnolie, steenolie, benzoë, kajoepoetiholie, ongekookte lijnolie en vischtraan, worden verzonden in vaatwerk van goed vertind ijzerblik.

De geschiktste vorm is die van vierkante blikken, aan de bovenzijde voorzien van eene ronde opening, die door een daarop gesoldeerd blikken plaatje kan gesloten worden.

Twee of vier dezer blikken worden in eene houten kist geplaatst zonder eenig ander verpakkingsmiddel dan een dun houten plankje om de blikken van elkander te scheiden, moetende de houten kist goed om de blikken sluiten.

§ 10. De fijnere aetherische oliën voor geneeskundige doeleinden, als bijv.: oleum menthae pip., oleum foeniculi, oleum raris marini, oleum chamomillea, enz. worden verzonden in flesschen, welke, met droog hooi als verpakkingsmiddel, in eene blikken kist worden geplaatst, die daarop dicht gesoldeerd en met eene houten kist omgeven wordt.

De flesschen moeten zijn vervaardigd van sterk dik glas en voorzien van goed sluitende ingeslepen stoppen, die met blaas of perkament worden bevestigd.

De flesch wordt geheel met papier omgeven eer ze in het hooi wordt verpakt.

In het algemeen moeten hierbij de voorzorgen genomen worden, in Altheer's schets der verbranding en zelfontbranding, in §§ 109 en 110 opgegeven.

§ 11. Schapenvet, runderzalf, witte en andere zalven worden in houten vaatwerk of in aarden potten, die met een blaas gesloten en in droog hooi verpakt worden, verzonden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

§ 12. De verzending van oleum olivarium, oleum ricini en oleum jecoris aseli geschiedt, in afwachting van de daarmede te nemen proeven, voorloopig op de thans gebruikelijke wijze, met in achtneming der boven opgegeven en in Altheer's schets der zelfontbranding te vinden voorzorgsmaatregelen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

